

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-szorosos példát sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Külföldi példát sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 887.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherczeg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, december 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- A gázgyár szerződése.
- A főváros viharos közgyűlése.
- A fegyverben lévő városi tisztviselők fizetése.
- Elhalasztották az adótörvényeket.
- Öngyilkos joghallgató.
- Ellopott hadi titok.
- Karácsonyi képtárlat.
- A főrendiház izgalmas ülése.
- Változatlan a háborús helyzet.
- Juris doktor tanító.
- Tarkaságok.

Kinos vasárnapok.

Arad, december 14.

Lustaságnak, nyárspolgári örömeinek, késői ágybanheverésnek, ebéd utáni lármás alsóspartiknak kedves napja, amelyről az öreg költő is így szólt: *Légy üdvöz, vasárnap!* — elromlottál te is, sőt te lettel a legrosszabb a háborús izgalom fogyni nem akaró heteiben. Más időkben miattad volt érdemes élni a hétköznapi nyügevél teli életet. Most a vasárnap az, amelyet örömeid kihagynának a hétből.

Miért? A vasárnap: a rémhírek, a feltartóztatlanul terjedő, lavinásan növekvő vak-szenzációk napja. Az utolsó hetek alatt alig volt vasárnap, amelyen „föltétlenül autentikus helyről jövő privát értesülés alapján” ne terjedt volna végig az emberek bőrén valamely új és új borzalom. Vasárnap gyilkolták meg a prizrendi konzult, vasárnap vitték a honvédeket Galiciába, vasárnap történt, hogy a bácskai szerb nábobot letartóztatták, mert a hombáráiban harmincezer puskát találtak, vasárnap jelent meg a

brigadéros a polgármesternél, hogy a közgazgatás fölött való parancsnokságot átvegye, vasárnap bombázták kevevárát, vasárnap hallottuk, hogy a szerb határon megkezdődött a harc, de nem is a szerbekkel, hanem a mieink közül való két bakaszaddal esett meg, hogy a ködben egymásra lödöztek, vasárnap . . . a jó isten tudná a hétfő reggelig fölbukkant vasárnapi levegő-szenzációkat felsorolni?

És miért épen vasárnap? Hétköznapi is föl-fölbukkan egy-egy ilyen ijesztő hír. Hanem akkor a bizonytalanság, a rémület érvényei között hamar talál az ember cöveket, amelybe megkapaszkodhatik. Ott a budapesti telefon, ott van a börze és itt vannak mindezek fölött az ujságszerkesztőségek, amelyek ezekben az időkben többet beszéltek, mint a mennyit irtak. Nincs nap, hogy huszszor ne kellene válaszolni: „Már hogy lenne igaz? Legalább mi nem tudunk róla.” Pedig az ujságok néha a telefonon azt is megmondták, amit megírni hat hónapig (vagy öt évig?) terjedő börtönbüntetés terhe alatt nem szabad.

Hanem vasárnap zárva vannak azok a budapesti helyek, ahová a vidéki kereskedő, a vidéki bank, a vidéki gyáros, telefonozni szokott. Zárva van a tőzsde, pihennek a szerkesztőségek, s ha vasárnap reggel valaki azt mondja a kávéházban, hogy György szerb herceget szerzetesnek öltözve a bezdini zárdában megtalálták, vagy, hogy Zimonynál fölrobbantották a hidat, — akkor az futva terjed, elrontja a polgárok ebédjét, megzavarja a heverő délutánt, izetlenné teszi a vacsorát és hany-

kolódóvá az éjszakát, s megmarad a hatása hétfő délig, amíg kiderül: „szó sincsen az egészről. Hogy is lehetett elhinni?” De a következő vasárnap újra áldozata lesz egy hasonló „igen jól informált helyről” leszkadt rémhírnek.

Lám, — enyhülést hirdető hétköznapi után (már a téli mulatságok egy-egy félnék kommunikéje is előrebent) a szombat este már azzal a komoly ujsággal jön: rendkívüli követünk üzenetet visz Szerbiának. Az üzenetet a legrövidebben így lehetne formulázni: *vagy — vagy.* Igaz-e ez? A legszomorubb, hogy egyáltalán nem valószínű. Elvégre a bizonytalanságot nem lehet végtelen rétestésztára nyújtani, különösen, mikor ez a rétestésztá jelenti az országra a legnagyobb koplalást. Az ujságharc a szerb oldalon ugyanis annyira végsőkéig élesedett, hogy most vagy az ujságok lecsöndesedése követheti, vagy pedig az, hogy az ujságtezőkről más térre kerül a csatázás.

De képzeljük el, hogy ilyen komolyan aláfestett szombat után milyen vasárnap, a rémhíreknek milyen irtózatos vasárnapja következik! Ma még nem tudjuk honnét leskelődik felénk, de holnap reggelig, délig okvetlenül a nyakunkba ugrik valamelyik háborús hír lidérce, hogy huszonnégy óráig kinezon bennünket. Hiszen nincs kizárva — a hadviselés nem ismeri a vasárnapi munkaszünetet, — hogy vasárnap következzen be a ma még rettegett, egyik nap valószínűen közelgő, a másikon kizártnak tetsző fordulat: a háboru kitörése. De talán az se olyan rossz, ha a teljes

Mikor a ködtülök bug.

Írta: Császár Imre.

Ezt az ördögadta túlkölést csak nem akarják abbahagyni. Óraszámra egyebet se hall az ember, mint percnként ezt a rettenetes bugást, ezt a félelmetes tutulást, mely óv, int és ismeretlen veszedelmeket sejtet. A hajó se halad, vagy legalább is alig mozog. A gépek zakatolása elült és helyébe a csend került, ez a csuf, élettelen ijesztő csendesség.

Boros Géza nyitott szemmel fekszik hanyatt ágyában és nézi a kis hajószoba tetejét. Egy más után számolja meg a deszkalapokat. Előbb a szalások kerültek sorra, majd a közéjük ékelt keskenyebb sávot számlálta meg. Az egyikből öt, a másikkól meg hat futotta csak, akárhányszor siklott is végig rajta tekintete a félhomályos szobácskában. Bolondabbnál bolondabb képek rajzoltak agyában és mellére ült a nagy egyedülvalóság szorongó érzése. Nyomta, kinezta a tudat, hogy mennyire maga van ezen a nagy világon. Egymaga. Egész céltalan hátralévő élete a szeme előtt lebegett sivar ürességében és néha nehéz sóhaj szállt föl melléből. Most hazamegy, hosszú idő után és nem várja senki. A honnan eljött, ott se hagyott senkit. Senki se vágyódik utána, senki se siratja.

A mióta meghalt az az egy, a ki neki az egész életet jelentette, csak kóborog a világban, cél nélkül, egyik helyről a másikra és lehetőleg nem megy hamar vissza oda, a honnan eljött. Ez már két év óta tart így. Az

élettel szemben minden érdeklődése oda zsugorodott, hogy nem dobja el magától. Még a nappalok csak hagyjan. Ilyenkor lemorzsolja az időt, mint a napi földadatot a gyerek, vagy a szerzetes az olvasószemeket. Csak az éjjel hoz gondokat. A sötétség és a csend. Ez elvi elhetetlen. Az egyedülvalóság nehéz testi sullyal rakódik rá és szenved a teher alatt, mintha igazán az alpesek szikláit kellene hordoznia.

Ez a rettenetes egyhangu panaszos bugás csak egyre szől. Megnézte az óráját. Alig néhány perc múlt el éjjel után. Hol van még a reggel. Fölugrott fektéből. Utiruháját gyorsan magára szedte, köpenyt a vállára és sipkáját utközben csapva a fejére, kisetett abból a rémes ketrecből, a miben már tíz napja lakik.

A folyosókon senki, a társalgó is üres. Csend van mindenütt. Még csak beszélgetés se hallatszik a hajószobákból. Pedig a hajó zsúfolásig tömve. Hát nem hallják az emberek ezt a rémes hangot? Vagy nem mernek kibujni vackaikból?

A fedélzetre ért. Ott sincs egy lélek se. Egy matróz árnya suhant el mellette, s csak nagy otromba cipőjének koppanása hangzott a némaságban.

Micsoda undorító nyirkos a levegő. Mintha mocskos-szürke tejle csurogna az égből. A hajó karfájához lépett és semmit se láthatott a sűrű ködtől. A hajó pedig állott egy helyben. Se hullám nem csapódott oldalához, se maga nem fodrozta a vizet mozgásával. A ködtülök pedig bugta a maga egyhangu, vontatott panaszát.

Mintha valami tulvilági szörnyeteg kiáltaná bele a világba elnyújtott jajszavát.

Végigborzongott rajta a hideg. Fő hajtotta a kabátja gallérját, szorosán a nyaka körül és nekiindult, hogy sétáljon. A hajólámpák, mint látvány alá rejtett fénypamacsok kísérteties, de gyér világosságot szórtak, s a hajóorrán heverő nagy kötélcsomó óriási dombként meredt bele a halvány fény sugarba a maga piszkos fekete színével.

Öt perc múlva elunta a járást és csak nem akart fölmelegedni. Visszafelé fordult, a hajó fara irányában és boldogan mosolyodott el, a mikor meglátja a hajó ivószobájának világosságát. Hiszen itt még van élet. Még nincs egy óra. Hosszu rohamlépésekkel indult neki az ajtónak. Nem hiszem, hogy a pusztaságban bujdosó jobban megörült volna az első emberi hajléknak, mint ő ennek a világosságnak. Fölbörcpint valami melegítő italt, gondolta, talán el is álmosodik tőle, s uira lefekhetik. Keservesen gondolt a hátralévő éjszakára és a messzi reggelre, mialatt átlépte az ivószoba magas küszöbét. Mindjárt az ajtó mellé letelepedett a sarokba és megnyomta a villamos csengőt, hogy az álmétködő és álmosan pislogó pincértől valami italt kérjen. Unottan engedelmesskedett az előhívott és mentében tüntetően a szoba óráját fürkészte. Félegyen tul járt a mutató.

Morog a fráter, gondolta Boros, de csak hadd morogjon. Egy órákor úgy is kidob. Kényelmesen hátradől és kigombolta kabátját. Ebben a kis szobában fullasztó volt a meleg. Sipkáját is levette fejéről és előkotorta szivar-

bizonyossággal ér, mint hogyha a vasárnapnak kétségek között himbálódzó hírei között szálldos és csap le.

A hétköznapi rémhírek ellen van egy formája az elzárkózásnak: „ma nem olvasom az ujságot; az egyik távirat ugyanis fejtetőre állítja a másikat, s végül az ember megalondul annak találgatásában, hogy mi az igazság.“ A vasárnapi hírek ellen nincs védekezés; tudhatom-e, ki fog velem szóba állani és a lelkiem mélyébe ható riasztó hírt belém döfni?

Szent nagyhatalmak, — ha még ki nem tört az új háború, adjátok vissza nekünk a békét, a polgári nyugodt munkát, a keresetnek zavartalanságát, és — adjátok vissza a vasárnapjainkat!

A gázyár szerződése.

— A gyár beadványa a városnak. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Egy igen érdekes s terjedelmes kérvényt nyújtott be ma az Aradi Világítási és Erőátviteli részvénytársaság a polgármesterhez az aradi légszuszvilágítási szerződés ügyében.

A kérvény utal a várossal kötött világítási szerződés 34. §-ára, amely meghatározza, hogy a szerződés 75 évi érvényességgel kötötték meg, azonban 50 év elteltével joga van a városnak a gyárat magához váltani, ha vállalat becsárának felét a részvénytársaságnak kifizeti; amennyiben a város ezt elmulasztaná, a fennállástól számított 75 év elteltével az egész üzem minden tartozékaival együtt díjmentesen jut a város birtokába és tulajdonába.

A részvénytársaság előterjeszti, hogy 1870. év előtt a légszuszgyár a város akkori terjedelméhez és lakosságához képest kisebb mértékben kezdetlegesebb berendezéssel lett létesítve a vállalat igyekezett a város fejlődésével mindenkor lépést tartani annak megfelelőleg az építkezéseket göreb-kemencéket légszusztartókat szaporítani, nagyobbitani a csövezeteket, megerősíteni és kiterjeszteni, másrészt igyekezett a légszusz igénybe vételét világítási, fűtési és erőátviteli célokra mindjobban terjeszteni, ami tetemes befektetéseket és jelentékeny áldozatokat követelt. Jelenleg azonban ez az ügy oda fejlődött, hogy a légszusz-

gyár mind nagyobb méretekben tokozódó igényeknek a mostani berendezések mellett megfelelni már alig tud s arra nézve, hogy az minden jogos igénynek megfelelhessen, legalább 400.000 koronára rugó befektetésekre van szüksége.

A kérvény hangsúlyozza, hogy ez újabb befektetés a vállalatra nézve igen előnyös és jövedelmező, a városra és annak közönségére szintén igen szükséges volna, azonban a fentforgó körülmények között a vállalat még sem határozhatja el magát az elodázhatlan befektetések teljesítésére, mert amennyiben a város az 50 év elmúltával 1920. évi január hó 1-én magához váltaná a vállalatot az újabb befektetésekre is és így a 400.000 koronának is csak a felet volna köteles fizetni és így a vállalat igen nagy kárt szenvedne. Pedig ezek a befektetések annyira szükségessé, hogy ezek nélkülözése mellett a részvénytársaság a gyárat csak nagy erőfeszítések és áldozatok mellett vezethetné tovább, nem elégítethné ki a jogos igényeket és amennyiben a város ily körülmények között 1920-ban magához váltaná a vállalatot, éppen úgy, mint Budapest és Temesvár városok, Arad város is kénytelen volna utólag sajátjából eszközölni nagy összegű befektetéseket, melyek célszerű főhasználásához kiváló szakképzettség és gondos takarékosság kell. Kérdés, sikerül-e ez? Sikerül-e annak idején megfelelő, megbízható és szakértő vállalkozót szereznie? Mivel a gyár, melyet a város 1920-ban átvenne, nem felel meg a fejlődő modern technika minden kívánalmának és újabb befektetéseket igényelne: az átvétel nem nyújthatna föltétlen biztosítékot arra nézve, hogy a befektetett tőke azon 25 év alatt, melynek elmúltával a város a gyárat díjmentesen vehetné a birtokába, amortizálja-e magát?

A kérvény kifejezi, hogy kockázatos üzlet volna a városra, ha nagy összegű megváltási áron megszerez egy üzemet, melybe még nagy összegeket kell befektetni, melynek nem bizonyos, hogy az üzlet jövedelme fedezze a befektetett tőke amortizációját különösen kockázatos és megfontolatlan ez akkor, midőn 25 évvel később a város azt az üzemet a legmodernebb állapotban, a technika legújabb vívmányaival felszerelve minden újabb beruházás igénye nélkül díjmentesen megszerezheti olyképp, hogy annak fényes jövedelmessége minden kétséget kizárólag biztosítva van.

A részvénytársaság bejelenti, hogy amennyiben a város azt határozná, hogy a vállalatot 1920. évben magához váltja, vagy ha e kérdésben most döntő határozatot nem hozna, a gyár üzemét nem fejlesztethetné, nem elégíthetné ki megfelelőleg a közönség igényeit, jogos kívánalmait, — nem tokozhatná az üzlet jövedelmét és a meg-

váltás alkalmával csak csökkent értékű vállalatot adhatna át a városnak. Am az esetben ha a város elhatározná, hogy a vállalatot 1920. évben meg nem váltja, hanem bevárja míg az a szerződés lejártakor díjmentesen jut birtokába, akkor a részvénytársaságnak nemcsak kötelessége, hanem elmulasztatlan természetes érdeke volna, hogy a gyárat azonnal megfelelő tőke beruházással modern színvonalra emelje, teljesítő képességet tokozza, jövedelmezőségét emelje úgy, hogy a város a szerződés lejártakor minden ellenszolgáltatás nélkül dusan jövedelmező, virágzó üzletnek jutnak birtokába.

A részvénytársaság kéri a várost: mondja ki határozatilag azt, hogy az 1920. évben nem él a fölmondás jogával, hanem bevárja, míg a szerződés lejártakor az egész vállalat minden jogával és tartozékaival szerződés szerint a városra hármlik át Ezen megnyugtató határozattal szemben a szerződéses kötelezettségeken kívül a következő szolgáltatásokra kötelezi magát:

a) Kötelezzük magunkat a nyilvános világításért, valamint a városi középületek világításáért fogyasztott légszusz árát már 1913. évi január hó 1-én olyképp leszállítani, mint arra a szerződés értelmében csak az 1920. évtől volnánk kötelesek. Ezen engedmény a mai alapon számítva az 1913—1919. évekre 20.048 korona 42 fillér megtakarítást biztosítana a városnak.

b) Kötelezzük magunkat a magánfogyasztók által igényeltet úgy fűtésre, mint világításra, vagy erőátviteli célra használt légszusz bruttó jövedelméből már 1913. január hó 1-től kezdve a városnak évenként 3% azaz három százalékot átengedni — és kifizetni; világosan kijelentve, hogy Arad szab. kir. város által közvilágításra és saját épületei világítására igénybe vett légszusz ára ezen bruttó jövedelemből nem számítható, mert ebből a városnak további engedményt nem tehetünk, mivel a városnak légszusz árát számíthatjuk, hogy azon nyereség egyáltalán nem mutatkozik.

A bruttó jövedelem 3% a az 1911. évben annak forgalma alapján 6311 koronára rugott, de a fogyasztás azóta is emelkedett és előreláthatólag fokozatosan növekszik és mi feljogosítjuk a várost, hogy az adatok helyességét, könyveink felülvizsgálása által, megfelelő módon mindenkor ellenőrizhessen.

c) Azáltal, hogy a légszuszgyár csak az 1945. évben menne át a város tulajdonába, a légszuszgyárba fektetett tőkénk amortizációját 32 év alatt, tehát kisebb részletekben kell csak eszközölnünk s ily módon évenként nagyobb hasznot mutathatunk ki zárszámadásainkban, miáltal a városra községi pótdó címen évenként körülbelül 4000 korona jutna, míg a fentforgó viszonyok közt a befektetett tőkének 7 év alatt köteles amortizációja egész jövedelmünket igénybe

tárcáját. Rágyújtott. A pincér is megjött a kért itallal és Boros átengedte magát az egyedülvalóság egy másik változatának.

Egyszerre nesz hatolt a fülébe. Valaki sir. Visszafojtott, szepög hang volt, mint a kis gyereké, a ki nem akarja, hogy síráson éréjék. Figyelő tekintetét abba az irányba küldte, a honnan a nesz jött. Nem volt egyedül.

A szoba ellenkező sarkában ültek. Férfi és nő. A sarok majdnem sötét volt és jóformán csak gondolomra hitte nőnek az egyik a-akot, no és a szepögéről. Ilyet férfi nem tud. Bizonyos, hogy nő és hogy sír. Erről meg volt győződve és most már lehunyta a szemét és csak füleire bízta a figyelmeztetést. Érdeklődése ébren volt. Valami történt, vagy történni fog. De mi?

Azok ott a sarokban, úgy látszik, megszokták az idegen csendes jelenlétét, mert most már egy-egy szó is eljutott a figyelőhöz. A szünetekben pedig a föl fölösukló sírás most már egészen jól felismerhető volt. Határozottan sírás. Boros jól sejtette. Itt valami történik.

— Nem, az nem lehet. Azt te nem teheted meg velem. Ez lelketlenség volna. — A nő szólott így, a sírástól rekedt hangon.

— Meg kell lennie. Azt beláthatja, hogy a történetek után nem maradhatunk együtt.

— És a kis Georges? Az én szememfénye? Azzal mi lesz?

— Erre előbb kellett volna gondolnia. Most már késő.

Szünet állott be, a mit csak a nő mindig hangosabb sírása szakított meg. A férfit idegesség tehetta ez a fokozódó zokogás, mert néhányszor odaszólt, halkán, de energikusan.

— Ugyan hagyja már abba ezt a komédiát. A nőnek mindig van könyve a megbánásra, de soha sincs józansága, hogy okát elkerülje.

— Ennyire irgalmatlan hogy tud lenni, Georges? Hát nem bizik megbánásomban? — Nem hisz könyeimnek?

— Arra kellene gondolnia, hogy nem először használja e fegyvereket. Köny, megbánás? Elkoptatta hatásukat. Már nem érnek semmit. — A gunyos hang most már parancsolóvá fordult. — Kár volt ezt a könnyeimű lépést megtennie, hogy a hajóra lopózott utánunk. Tudhatta volna, hogy hiába.

— Azt hittem hogy van szíve. Él még egy szikrája a mut emlékének. Mit ér most már az egész élet? — Ujra kitört az a rettenetes zokogás.

A ködülök pedig tutult rémesen. Sehol egyéb nesz, mint a fojtott, síró zihálás és ez a panaszos bugás.

— Ha a nőnek már nem tudsz hinni, bizál az anyában. Tudod-e, hogy mennyire csüngök gyermekünkön. Egész életem az a fiu. Belehalnék, ha többé nem láthatnám.

Boros nem láthatta a férfi arcát, de meg mert volna rá esküdni hogy mosolygott, mikor megszólalt:

— Csak arra kérem, hogy az anya szerepét ne játssza. Tudhatja, hogy ez sem sikerül. Vagy emlékeztessenem arra az időre, amikor ott tudta hagyni gyermekeit? Mikor majdnem egy évig nem látta a gyermekeit, a kiért most meghalni is tudna. Vessünk véget az egész kínos kis komédiának. Láthatja, én is szívós lettem. Nem vagyok már a régi hiszékeny bolond.

A nő nem felelt rögtön. Mikor pedig megszólalt, a hangja olyan különös volt. Tompa csengés-nélküli, mintha a hajofenekről, erőltetve, vonszolva hangzott volna.

— Mar nem a régi! Nem tud hinni, mert már nem szeret. Nem esküdöm tovább. Majd hinni fog még. Georges, meg fogja tudni, hogy igazat mondtam.

Volt ebben a beszédben valami a fenyegetésből, a kétségbeesett elhatározásból. Ennek hinni lehetett, hinni kellett.

E pillanatban a pincér megjelent. Álmos szemévei az órát nézve, kijelentette, hogy most már itt az ideje az elvonulásnak. Odalépett a beszélgetőkhez és halk köszönettel vette át a fértől fogyasztott ital árát. Azok rögtön föl is keltek. Él kellett haladniok. Boros mellett és az ajtó mellett lévő lámpa világosságában.

Elől ment az asszony. Még annyira benne élt az előbbi kétségbeesésben, hogy látványát se vonta az arcára. Gyönyörű vonásu, sötét, mély tekintetű asszony volt. Elegáns szürke utruhaja csak még kedvezőbben emelte ki puha, nőies alakját. Ügyet se vetve Borosra, de az utána haladó férfira sem, határozott, biztos lépéssel hagyta el a szobát.

A férfi magas, szélesvállu kemény arcvonásu ember volt. Kissé faradt tartással haladt el a figyelő mellett, a mindenre jól elkészült ember biztonságával.

Boros, aki csak néhány pillanattal később távozott az ivóból, már nem láthatta őket. Még csak lépéseket sem hallott. Márre tünhettek? Az bizonyosnak látszott, hogy nem egy irányban hatadtak. Legjobb is arra lehetett következtetni a párbeszédükből.

veszi és így be fog állni az az eset, hogy a városnak községi adót egyáltalában nem fizetünk.

d) Miután a légszeszgyár üzemét további 32 évre mi vennők át, önmagunk iránti kötelességünk volna a légszeszgyár telepet azonnal kibővíteni és a szükséges technikai felszerelésekkel mintegy további 400,000 kor. beruházással ellátni és teljesen moderné átalakítani.

Ez érdekes és igen fontos kérdéssel érdemi- leg ezuttal alig foglalkozhatunk. De az kétségen- kívül áll, hogy a világitási szerződés szerint a megváltás csak a becár felének fizetése által történhetik, a társaság mérlege szerint a becár egymillió koronát felülhalad, a megváltási összeg tehát 500 000 koronára rugna. Ez összeg 25 évi amortizációja körülbelül évi 40000 koronát tenne ki, ha ehhez hozzá számítjuk a szükségesnek állított újabb befektetést 400 000 koronát, mint te- her oly összeg mutatkozik, melynek a vállalat jö- vedelme nem felelne meg minden körülmények között. Ha tehát leszámítjuk a vállalatnak a kér- vényben kínált újabb ajánlatait, a kérvény első pillantásra kedvezőnek mutatkozik. E fontos kér- déssel különben még foglalkozunk.

A fegyverben lévő városi tisztviselők fizetése.

(Arad város tanácsából.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Két napos közgyűlést tartott a héten Arad város törvényhatósági bizottsága és a tanács annyira megterhelte annak napirendjét, hogy az egyes előadók asztalainál alig maradt elintézetlen akta. A város közigazgatása azonban oly bőven termi a közérdeklő ügyeket, hogy a ma tartott rendes tanácsülésen a tanács tagjai három óra hosszat referáltak, ha nem is negyszabásu, de néhány érdekesebb ügyet.

A háború a város közigazgatási bizottságában is rendkívüli helyzetet teremt, mert a hatóság nemcsak a hadsereg kiegészítésének előkészületeit végzi a törvény által reá ruházott hatáskörben, hanem hivatásánál fogva a város vezetőségének gondját alkotja ama tisztviselők és alkalmazottak sorsa, akik katonai parancs folytán távoztak a városháza csendes hivatalából és bevonultak a csapatokhoz. Kilyéni János főszámvevő előter-

jesztést tett a tanácsnak és azt kérdezte, hogy mi történjék azokkal az alkalmazottakkal, akik bizonytalan időre való mozgósítás esetére hivat- tak be? vajon fizetésüket folyósítsa-e, vagy szün- tessé be? A konkrét esetekre vonatkozólag azo- nali intézkedést kér a főszámvevő, mert több napidíjas hozzáfordult azzal a kéréssel, hogy já- randóságukat számfejttesse és fizettesse ki. A ta- nács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a napidíjasoknak az esetre, ha bevonulnak a kato- nasághoz, fizetés nem jár, mert ezek bármikor elbocsáthatók, és máskülönben a kérés elintéze- sére a tanács az illetékes tényező és a bevonul- táknek mindig módjukban áll kérésüket a tanács- hoz eljuttatni. A többi behívottra vonatkozólag nem döntött, hanem hivatkozott arra, hogy a fizetési szabályrendelet intézkedései tartandók szemellett.

A városi tisztviselők előleg kérdése többször foglalkoztatta már a törvényhatóság közgyűlését, de alig van tanácsülés, hogy a tanács ne utalvá- nyozna kisebb nagyobb összegben előleget olyanok részére, akik már kimerítették előlegkérési jogu- kat. Nagyon helyesen a méltányosságot tartja szemellett a tanács és méltányolja azokat a csa- ládi körülményeket, amelyek különösen a kisebb tisztviselőket kényszerítik arra, hogy fizetésük egy részét az utalványozott előleg törlesztésére levo- nassék. Az állam olyképen rendezte ezt a kér- dést, hogy 20 hónapon belül senki előleget két- szer nem kaphat. A városnál ezt az elvet szigo- ruan betartani nem lehet, mert a tanács sokkal közelebb áll a tisztviselőkhez, semhogy nem ven- nek figyelembe azokat az okokat, amelyekkel a kérést támogatják. Azonban igen sokan teljesíthe- tetlen alakban akarják igénybevenni a tanács jó akaratát és azért ma Varjassy Lajos polgárme- ster kijelentette, hogy ezt a kérdést radikálisan kell elintézni. Megbizta Vannay Gyula tanácsno- kot, hogy készítson szabályrendeletet és a maga részéről körrendeletet intéz az összes tisztvis- lőkhez, amelyben figyelmezteti őket, hogy azok, akik kétszer előleget kaptak, ne is próbálkozzanak harmadszor, mert a tanács kérvényeiket nem is fogja tárgyalni. A polgármester kijelentette, hogy ismeri ugyan a tisztviselők rossz anyagi helyzetét, mert igen gyakran megtörténik, hogy a fizetés kiutalását követő napon már jelentkeznek nála előlegért és ő amennyire teheti, meg is adja, de minthogy a törvényhozás is óhajtja, hogy rendet teremtsenek ezen a téren, szükségesnek tartja a szabályrendelet elkészítését.

Az új adótörvényekre való tekintettel, mint azt megirtuk, tíz kerületre osztja fel a városi adóhivatal a várost. Tekintettel a közel álló ter- minusra, a számvevőség előterjesztést tesz a tanács-

nak a szükséges teendők elrendelésére. A polgár- mester, tekintettel arra, hogy a törvények életbe- léptetését elhalasztják, arra figyelmeztette a ta- nácsot, hogy talán nem sürgős az intézkedés. Vannai tanácsnok azt jegyezte meg, hogy naponta érkeznek a pénzügyminisztertől rendeletek, ame- lyek az új törvény életbeléptetésére vonatkoznak, véleménye szerint azt jelenti, hogy a miniszter- rum még nem döntött az életbeléptetés elhalasz- tására vonatkozólag és ezért meg kell tenni min- den szükséges intézkedést, sőt még az esetre, ha elhalasztanák is a reform megvalósítását, akkor is javasolja a tíz kerület fenntartását és a kise- gitő személyzet alkalmazását. Tanács utasította Vannay tanácsnokot, hogy a szükséges előterjesz- téseket tegye meg.

Régi panasz a rendőrségnek, hogy Aradon a fegyverviselet és a fegyvervásárlást szabályozni kell, mert hiába készít a város területére érvénnyel bíró rendeletet, azt igen egyszerűen úgy játszik ki, hogy idegen helyen vásárolják a fegyvert és arról a rendőrségnek tudomása nincs. Most Arad- vármegye törvényhatósága kereste meg a várost, hogy szabályozza a kérdést, mert ő a maga ré- széről is hajlandó fegyvertartási szabályrendeletet alkotni. A tanács meg is bizta a rendőrkapitány- ságot, hogy a tervezetet készítse el és felhívást fog intézni a szomszéd vármegyékhez és törvény- hatóságokhoz, hogy a maguk részéről is hasonló intézkedésekkel vessenek gátat az elharapódzott visszaéléseknek. S minthogy a törvényhatósági bi- zottság legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy az árvaház élelmezését vállalatba adja a tanács, ma megtette a szükséges intézkedéseket. Az igazgatónak járó élelmezési átalányt kiutalta, a többi alkalmazottak kárpótlásáról azonban nem gondoskodott, hanem utasította az árvaház igaz- gató választmányát, hogy tegyen javaslatot és erre vonatkozólag mondja meg, kiket kell elbo- csájtani és kiénekel kell élelmezési átalányt folyó- sítani.

A vegyvizsgáló állomás asztalos munkájára, mint megirtuk, az első alkalommal megtartott árlejárást meg kellett semmisíteni formahibák miatt. Az újabb kiírás alkalmából négy ajánlat érkezett be, melyeket ma bontották fel: Kenderesi László 4310, Sebesi Ferenc 3978, Czeiler és Szatmári 4420, Pápai Lajos 4429 koronáért hajlandó vál- lalni a munkát. A tanács Sebesi Józsefet bizta meg a szállítással. Utasította a mérnöki hivatalt, hogy a műszaki feltételeket sürgősen közölje a tisztí ügyészi hivattal, hogy a szerződéseket megköthesse, nehogy megtörténjék az az eset, ami legutóbb a színház munkálatainak bérbeadá- sánál előfordult, hogy mire a mérnöki hivatal a szerződés feltételeit a tisztí ügyészség rendelkezé-

ő maga is egészen kábult volt. A hallotta- kon tűnődve, szinte gépiesen föl s alá kezdett járkálni a fedélzeten. Tragédiát sejtett. A ször- nyű és végzetes elhatározás félreismerhetetlenül ott csongott a nő hangjában. Siettete lépéseit és firkászva tekintett körül, vajon nem pillanthatná meg valahol meghúzódva, talán az alkalomra vár, hogy végzetes cselekedetét végre- hajthassa.

Sehol senki. Az egész fedélzet üres volt. Még csak matrót se látott sehol. Könnyen rá- jött ennek a magyarázatára is. A hajó haladt. Nem teljes gőzzel ugyan, de haladt. A köd- tülők csak ri kán hallatta már elnyitott bu- gását és a köd is oszladozni kezdett. Nyugodni tért hát mindenki, mert a közvetlen vesze- delem elmúlt.

Egyszerre mondhatatlanul álmosnak érezte magát és ösztönszerűleg a lépcsőnek vette út- ját, hogy lemenjen kalitkájába. Kábultan lépe- getett végig a néma, keskeny folyosón, de fü- lében még ott zsongott a nyöszörgő, panaszos, elfojtott zokogás. Ezzel aludt el mély, bémult álomba.

Isten tudja hányszor próbálta meg a hajószolga, hogy lelket verjen a mélyen alvó utasba. Az ebédidőt is átáldotta és már benne jártak a délutánban, mikor végre felöltözött és felsietett a fedélzetre.

Már messziről látszottak a kikötő körvo- nalai, a hová a hajó iparkodott. Napsütéses, pompás idő volt. A fedélzet tömve utassal, a kik már alig várták, hogy partraszálljanak. Boldog mosolygással néztek egymásra, hiszen mind ismerte a másikat, ha csak látásból is és a közös tanya bizalmasokká tette az em- bereket.

A kizárók és egyéb holmik ott sora- koztak a földézet szélén. Furge matrözök hord- ták egymásra a sok podgyászt. Élénken, vidá- man sűrögtek-forgottak az emberek, a közeli boldog szabadulás reményében.

Boros kutató, vizsgálódó arccal járta körül az utasokat. Lement a lépcsőn, a hajó orra felé haladt. Sehol senki. Nem látja se a nőt, se a férfit. Hová lettek? Álmodta az egész jelenetet ott a hajó ivószobájában? A nyöszögő, tiszgálódó sokaságban nem tudott nyomra akadni. De mégis. Most az egyik lépcsőfeljáró- nál megpillantotta az éjjeli férfit. Gyönyörű kis fiúcskát vezetett a kezénél, aki vidám mo- folygó szemmel pislogott bele a sugárzódnba. A férfi baloldalsán fehérhaju, magas termetű asszony állott. Nyilván a férfi anyja. A hason- lóság szembetűnt. Csendesesen beszélgettek.

De a nő? Hol van a nő? Boros nem nyu- godott bele. Elhatározta, hogy a hajón marad, míg az utolsó utas is el nem távozik. Nyomára akart jutni a rejtélynek. És ha sejtése valóre válik, ha az asszony csakugyan eltűnt, akkor tudni fogja kötelességét. A dolgot nem hagy- hatja annyiban. Végre is bünrészes volna eb- ben a szörnyű esetben és ez a gondolat izgatta.

A hajó végrehalára kikötött és az utasok megindultak. Boros előre sietett és az átjáró hidhoz állva, minden kilépőt szemügyre vett. Mikor a férfi haladt el mellette karján a kis fiúval, Boros odakapcsolta tekintetét az ember arcára, a ki előbb csodálkozó, majd kemény nézéssel felelt a firkászónak. Ugy látszik, nem ismerte föl. Elmentek.

Végigvárta a legutolsó utast is. A nő se- hol. A maga podgyászáról már majdnem meg- feledkezett, annyira izgatta ez a detektív munka.

Visszasietett és egy ott ténfergő pincérnek uta- sítást adott.

Epen akkor haladt el mellette az első matröz, a kivel meglehetősen összebarátkozott a hosszú uton. Ez kapóra jött neki. Már-már közölni akarta vele gyanuját, mikor gondolat villant át agyán. Meg kell tudnia.

— Vitorlamester ur, mondja csak, nincs már utas a hajón?

— Ebben a percben jártam végig az ősz- szes helyiségeket, egy lélek se maradt sehol. Mi az? Talán vár még valakit?

— Nem, nem, csak azt szeretném tudni, nem állottunk meg valahol ma reggel, míg én aludtam?

— Reggel? Dehogy. Már jó délfelé járt az idő. *Bulonyiszürmerben.* Az a két utas bizony tovább is jöhetett volna. Alig volt érdemes miattuk ezt a szörnyeteger megállítani.

— Csak két utas szállott ki? Hisz akkor jól láthatta őket?

— Ej, valami szerelmes pár lehetett, mert vigan, nevetgélve ugrottak bele a csónakba. Nem mehetünk közel a nagy köd miatt és így csónakok közvetítik a kiszállást, a mi külön- ben erőrefelé gyakran megesik.

— És kik voltak az utasok?

— Mondom, hogy szerelmes pár. Magas, barna, nagyon szép nő, kissé halvány arccal és nagy, égő szemmel. A fiatal ember? No, arra alig emlékszem. Franciául beszélgettek és ugyancsak vigan voltak. Miért kérde?

— Pusztán kíváncsiság. Köszönöm.

Kezet fogtak. A pincér megérkezett a holmival és Boros új tapasztalással gazdagab- ban hagyta ott a hajóóríást.

sére bocsátotta, a munka is elkészült és nem lehetett szerződést kötni a vállalkozókkal.

Az aradi Turista-egylet azt kérte a tanácstól, hogy a kulturpalotában helyet kapjon a ezért kétszáz korona évi bért hajandó fizetni. A tanács át is enged megfelelő helyiséget, de minthogy három más egyesület is jelentkezett hasonló kéréssel, úgy határozott, hogy két-két egyesületet egy szobában helyez el és ezek felváltva a hét bizonyos napjaiban használják a helyiséget évi 250 korona átalány ellenében. Minthogy azonban a zenede ezidő szerint több helyiséget foglal el, mint amennyi őt az építési terv szerint megilleti, felszólítja a tanács az intézetet, hogy a neki nem járó helyiséget adja vissza, a mérnöki hivatal pedig utasítja, hogy az elhelyezésre vonatkozólag tegyen előterjesztést.

A főváros viharos közgyűlése.

— Bizalmatlansági javaslat. — Az adó miatt. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 14.

A főváros törvényhatósági bizottsága ma tulnyomó többségben magáévá tette Vázsonyi Vilmosnak azt a határozati javaslatát, amely a kormánynak az új adótörvények életbeléptetése körül tanúsított magatartása miatt bizalmatlanságot szavaz. A rendkívüli közgyűlés elé óriási érdeklődéssel néztek nemcsak a törvényhatósági bizottság tagjai, hanem a főváros polgársága is, amely abból is kitűnik, hogy a terem karzata zsúfolásig megtelt hallgatókkal. A közgyűlést különben percekig tartó tapsvihar és éljenzés előzte meg, amely Bárczy István polgármesternek szólt, aki éppen ma, a kormány magatartása miatt főpolgármesteri megbízatásáról lemondott.

(Hatósági szentüzet.)

A csend helyreálltával Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester megnyitotta a közgyűlést. Az elnök indítványára az adótörvények ügyét megelőzőleg a közgyűlés a szénszükség megszüntetése ügyében a tanács által tett javaslatot tárgyalta. A javaslat a következő:

Felhatalmazást kér a tanács a közgyűléstől, hogy oly mennyiségű szenet szerezhessen be, amelynek megvételére kilátásban tartja, hogy azt kismértékben elárulhassa éppen úgy, mint a tüzelőszert raktárban készletben levő fát. A közgyűlés ehhez az előterjesztéshez egyhangulag hozzájárult.

(Tiltakozás az adótörvények ellen.)

Ezután az adótörvény ügyének tárgyalására került a sor. Általános figyelem között emelkedett szólásra Bárczy István polgármester, aki mindenképp felolvasta a november 26-iki közgyűlésnek a tanács előterjesztésére hozott azt a határozatát, amely szerint tiltakozik az országos betegpótlási pótdadó felelőse ellen és felír a pénzügy- és belügyminiszterekhez, hogy a törvény végrehajtásától, amely óriási terheket ró a fővárosra, álljanak el. Részletes jelentést tett arról, hogy a bizottsági eljárások milyenek voltak és milyen eredménnyel jártak. Bejelenti mindenképp, hogy az előbb felolvasott határozatnak természetesen érvényt szereztek, végrehajtották, de egyszerűen, hogy a közgyűlés intenciójának minél teljesebben megfeleljenek, több képviselővel együtt személyesen is eljárta a miniszterelnöknél, mint a pénzügyminiszternél. Részletesen kifejtette azokat az okokat, amelyek a közgyűlést az előbb említett állásfoglalásra bírták. A miniszterelnök és később a pénzügyminiszter ezzel szemben arra hivatkoztak, hogy éppen az új adótörvények életbeléptetése teszi elkerülhetetlenné a betegpótlási pótdadó felelőse, míg az új adótörvény életbeléptetése az államkincstárra nézve körülbelül évi 30.000.000 korona bevételi hiányt idéz elő. Amikor az ellenvetést megemlítettük, mondja Bárczy, rögtön megerősödött bennem az elhatározás, hogy itt a helyzetnek és en-

nek a fenyegető újabb tehernek legcélszerűbb megoldása az lenne, ha a kormány ezeket a adótörvényeket életbe nem léptetné. Ezzel úgy váltunk a kormány nemcsak a mi óhajlásunkat és a polgárság egyértelmű óhajlását teljesítő, hanem az államkincstár érdekeit is szolgálónak.

Elmondja, hogy mint a városok kongresszusának elnöke a városok által tartott ülésen elnökölt, ahol azt a határozatot hozták, hogy *kérjék meg a kormányt, a miniszterelnököt, a pénzügyminisztert arra, hogy az adótörvényt egy év múlva léptesse csak életbe*. Ebben az ügyben is eljárunk a miniszterelnöknél és a pénzügyminiszternél, ahol azonban visszautasító magatartásra találtunk. Később azután engedményeket tett a pénzügyminiszter, amely végül az appropriációs törvény megvalósítását eredményezte, amint ezt bejelentette a munkapárt mai értekezletén a miniszter. Felolvasta azt a függelékét, amely az appropriációs törvényt kiegészíti. Azután így folytatta:

— Az a módosítás az eddigi tervvel szemben mindenestre bizonyos *engedményt jelent*. A magam részéről csak azt jegyzem meg, hogy *ez még sem fedi azt a propositiót*, amit a magyar városok kongresszusa az összes városok nevében tett a kormánynak és ezért levonom a konzekvenciát és lemondok a főpolgármesteri megbízatásomról. — (Élénk helyeslés és taps.) — A polgármester beszédét követő lelkes ováció csillapultával Vázsonyi Vilmos emelkedett szólásra.

(Vázsonyi és a kormány.)

— Amikor e súlyos jelentőségű kérdésben szót kérek, ki kell jelentenem, hogy senki érzékenységét nem akarom sérteni és mások elfogása iránt tisztelettel vagyok. Nem fogadom el követendő mintaképnek azokat, akik meg nem engedték, mérgezett fegyverekkel és rágalmakkal dolgoztak velünk szemben. Azt hiszem, első teendő az, hogy a polgármester ur jelentését jóváhagyólag tudomásul vegyük. Kijelentem, hogy a pénzügyminiszter ur előterjesztett appropriációs javaslatát a magam részéről teljesen értéktelennek, semmitmondónak tartom, amely azt a célt, amelyet magunk elé tűztünk, egyáltalán nem valósítja meg. Azt tartom tisztelt közgyűlés, hogy nekünk továbbra is *változatlanul ragaszkodnunk kell az egyenes adótörvények végrehajtásának legalább egy esztendővel, 1914. január 1-ig való elhalasztásához*, mert az uralkodó nagy bizonytalanságot nem fokozhatjuk azzal, hogy az adózó polgárság ne tudja azt, [hogy milyen adótörvények szerint lesz megadóztatva, az új adótörvény szerint e, vagy a régi alapján? De egyenesen képtelen az a feltevés, hogy az adótörvények változatlanul maradjanak fenn, amikor egyesek személyi viszonyaiban oly változások állottak elő, hogy a régi adótörvények alkalmazása mellett is *alacsonyabb adótelek megállapítása szükséges*.

Részletesen foglalkozott ezután azzal az akcióval, amelyet a koalíciós kormány idejében Hieronymi Károly, Hegedüs Lóránt, a pénzügyi bizottság mai előadója éppen a városházán indítottak a koalíciós kormány adójavaslatára ellen. Elmondja Vázsonyi, hogy Hegedüs élesen támadta azt az adótörvényt, amelyet most véd. Elmondja Vázsonyi, hogy ő akkor az adótörvények ellen foglalt állást s most is megmaradt emellett.

Az adótörvények ellen felzólalt a képviselőházban és az általános vitában számtalan módosítást adott be. Sándor Pál képviselőtársammal együtt egész üléseket beszéltünk végig és ne méltóztassék azt a szemrehányást tenni nekem, hogy annak idején és kellő helyen nem tettem meg mindent e törvények ellen. A különbség csak az, hogy szerelmemben és gyűlöletemben állandó maradtam. A kormány presztizse egyáltalán nem szenved csorbát akkor, ha a mi kérésünknek és óhajlásunknak enged. A presztizst másfelé kell megvédeni, Béccsel szemben. (Leikes éljenzés és

taps.) A kormány presztizse azzal, hogy a polgárság szavát meghallja, feljajdulását megérti és átérzi, csak növekszik a gyarapszik. Hiuság, elbizakodottság ilyenkor presztizsről beszélni, amikor az egész ország gazdasági nyomorúságban van.

Ezután hosszasan vitatkozik a pénzügyminiszterrel, aki kiemelte, hogy az adótörvények előnyei vannak. Kimutatja, hogy hátrányai vannak és nem következhetnek be azok a várható előnyök, amelyeket kilátásba helyezett a miniszter. Mikor a koalíció uralomra jutott, bátor voltam figyelmeztetni a vezéreket a múltban tett ígéretekre. Furcsa dolog, amikor a nemzeti munkapárt egyes korifeusai tesznek szemrehányást nekünk azért, mert van akaratumk meggyőződésünk és bátorságunkat érvényesíteni. Amint annak idején nem törődtem azzal, hogy gyűlölködtek ellenem, emlékeztettem őket a multra és az ígéretekre, most sem törődöm velük. Akár hogy tájékozottak a gyűlölködésben és akár hogy vándoljanak meg azzal, hogy én kopott népszerűségemet (Közbekialtás: Az övéké nagyobb? Az nem kopott meg?) az én kopott és vajon miért kopott népszerűségemet akarom megaranyozni, azért estem be ebbe a hibába, mert méltóztatnak tudni, nagyon izgat a szociáldemokrata párt, mert azok előtt akarom igazolni magamat, de eme gyűlölködés dacára is emlegetni akarom a multat, a mult igazságait, a mult tüzes, lázító beszédeit, bátor vagyok emlékeztetni arra, amikor együtt működünk a hatalomból kivéve a *politikai hajléktalanok menhelyén*. Excellenciás uraim, emlékeznek e önök is arra, amikor önök is ott feküdtek — én emlékszem — és talán még lesz idő, amikor újra találkozni fogunk.

(A határozat.)

— Mindezekből levonva a konzekvenciákat, kérem méltóztassék elfogadni a következő határozati javaslatot: A közgyűlés az adóreformnak január elsején való végrehajtását a városi polgárság elleni merényletnek tartja s kijelenti, hogy *abban megnyugodni nem fog*. E törvények végrehajtását és azok megváltoztatását a polgárság minden megengedhető eszközzel sürgetni fogja és csatlakozásra szólítja fel az ország minden polgárát. Azt a kormányt, amely a polgárság e jogos óhajlásai elől elzárkózik, a polgárság bizalmára méltatlannak tartja. (Hosszantartó lelkes éljenzés).

Heltai Ferenc kijelenti, hogy Vázsonyi javaslatát a kormány iránti bizalmatlansági passzus kivételével a magáévá teszi.

Többen akartak még szólalni, de Rózsavölgyi elnök bezárta a vitát. Ezután Vázsonyi a zárszó jogával élt, következett a szavazás, amelyben a bizottsági tagok *nyolc kivételével* Vázsonyi javaslatát fogadták el.

Az eredmény kihirdetése óriási lelkesedést váltott ki. A padból távozó Vázsonyit *válakra emelték* és úgy vitték a társalgóba. A bizottsági tagok örömmámorukban Vázsonyi *keseit csókolták*. Ünnepezték Bárczy polgármestert is. A karzatról kitóduló közönség elállotta a lépcsőházat és a közgyűlési teremből kilépő ismertebb bizottsági tagokat hangosan megéljenzte.

(Visszatetszés.)

Budapestről jelentik: A munkapárti politikusok köreiben a legnagyobb visszatetszést keltette a főváros határozata annál inkább, mert a kormánynak az álláspontja, különösen ami az érdeket illeti, Teleszky János pénzügyminiszter beszédében a legvilágosabban kifejezésre jut és teljesen fedi magát azokkal a kívánságokkal, amelyeket a főváros részéről méltányosan támasztani lehetett. A főváros határozata tehát csak néhány vezérszerepet játszó személyeknek hiuságára vezethető vissza, amely oda vitte őket, hogy egy minden komoly politikus által másodrangúnak ítélt kérdésben ilyen szélsőséges állásfoglalásra ragadtatták magukat. A kormány elfogadta Bárczy lemondását.

Elhalasztották az adótörvényeket.

(A kormány döntése. — Vihar a munkapártban)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 14:

Az a mozgalom, melyet a fővárosi képviselők az új adótörvények életbeléptetése ellen indítottak, napokon át erős hullámokat vert az országgyűlési munkapártban. A párt egy részében, különösen a városi képviselők közt visszhangja támadt annak a kívánságnak, hogy az új törvények végrehajtását bizonyos időre halassza el a kormány. Teleszky János pénzügyminiszter s a párt tekintélyesebb zöme, viszont arra az álláspontra helyezkedett, hogy az adókirovetésnek olyan távoli időpontra való elodázása, mint azt Vázsonyiek sürgették, lehetetlenség úgy állampénzügyi, mint kormányzati okokból.

A kérdésről ma is vita folyt a képviselőház folyosóján és pedig meglehetősen szenvedelmes. A munkapárt pedig ma megtartotta nagy érdeklődéssel várt értekezletét, amelyen elhatározták, hogy abban az esetben, ha a kedvezőtlen gazdasági helyzet miatt július elsejéig nem lehet elrendelni az új adókirovetést, a jövő évre a régi adótörvény marad érvényben.

Vita a folyosón.

Az ülés megnyitása előtt a munkapárti képviselők csoportokba verődve az adóreform dolgáról beszélgettek. A beszélgetésből itt-ott zajos vitatkozás támadt, de általánosságban meg lehetett állapítani, hogy a Vázsonyiek és Sándor Pálék vehemens föllépése mára erős ellenérzést keltett a párt többségében. A két szélsőséges áramlat között különben már este az az óhajítás jutott tulsujra, hogy a párt értekezleten vitassa meg a kérdést, s ott döntson állásfoglalásáról. A párt zömének ezt az óhajítását Vojnits István báró, Dániel Gábor báró és Ghillányi Imre báró alelnökök forma szerint is közölték ma délelőtt Lukács László miniszterelnökkel, aki készséggel hozzájárult ehhez a tervhez.

Tisza István gróf már fél tizkor bejött a képviselőházba s nyomban fölkereste a miniszterelnököt s vele jó fél óra hosszat tanácskozott. A tanácskozásba később belevonták Teleszky János pénzügyminisztert, majd Bárczy István polgármestert is.

A folyosón a képviselők egyik csoportjában Darvay Fülöp azt fejtette, hogy őt kielégítően az a megoldás, amelyhez a pénzügyminiszter hajlandó már hozzájárulni, de a közönség megnyugtatóására ezenél is tenni kellene valamit.

Beöthy László kereskedelmi miniszter, aki meghallgatta Darvay okoskodását, annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kormánynak nem szabad ebben a kontroverziában még jobban meghátrálnia s nem mehet tovább az engedékenységekben az eddiginél.

Tisza István gróf pár pillanatra maga is megállt ennél a csoportnál, aztán félrevonta a kereskedelmi minisztert s rövid ideig bizalmasan beszélgetett vele.

Angyal József azt hangoztatta egy másik csoportban, hogy az egész kérdést Vázsonyi bolygatta föl, a maga népszerűségében.

— Nem Vázsonyiról van itt szó, — vetette ellen a csoportból Radvánszky Antal báró — hanem a rettenetes közigazgatási helyzetről, amelynek súlyát elsősorban a polgárság érzi. Ha ez nem volna, hiába beszélne Vázsonyi, nem lenne semmi visszhangja az agitációnak.

Kubinyi Géza éles hangon fakadt ki a fővárosi képviselők ellen:

— Mégis csak Vázsonyi csinálja az egész adóforradalmat. Vagy mondjuk ki magyarul: a zsidók csinálják!

Vészai József szembeszállt Kubinyival:

— Nem lehet mindenért a zsidókra háritani az ódiomot — mondotta. — Itt általános érzékről van szó.

— Ne beszélj nekem — folytatta Kubinyi Géza. — Mégis csak furcsa, hogy negyvennyolc előtt a nemesek rugdaloztak az adófizetés ellen, most pedig a Sándor Pálók és Vázsonyiak. Akkor a fokosozak kiáltották, hogy: nem adósunk, most a pajeszosok kiabálják ezt. Igazán meg lehetne rajzolni a két csoportot egy áclapban. Ami pe-

dig a dolog érdemét illeti, egy munkapárti képviselőnek csak az lehet az álláspontja, amiben a pártvezetőség megállapodik. Én előre kijelentem, hogy alávetem magam a párt határozatának.

A vitatkozás így zajlott még tovább míg az elnöki csengő a terembe szőlította a képviselőket.

A munkapárt határozata.

A munkapárt ma délben a Lloyd helyiségében értekezletet tartott, amelyen Lukács László miniszterelnök, Héderváry Károly gróf volt miniszterelnök és Teleszky János pénzügyminiszter beszélt első sorban és a nyilatkozatoknak sikerült a párt eddigi kedvét gyökeresen megváltoztatni. Az értekezlet eredménye ez:

A párt módosítást fogadott el az appropriációs javaslat szövegében, amely szerint abban az esetben, ha a kedvezőtlen gazdasági helyzet miatt július elsejéig az új adóreform alapján való kirovetést elrendelni nem lehetne, akkor az 1913. évre az 1875. évi adótörvény marad érvényben, valamint a betegápolás pótdója sem változik.

A pártot annyira meggyőzték a vezéreknek és a pénzügyminiszternek argumentumai, hogy teljes megnyugvással fogadták el a módosítást. Az értekezletről a következő tudósításunk számol be:

A munkapárt mai értekezletének a tárgya az appropriációs javaslat volt. Elsősorban Lukács László miniszterelnök szólt föl a szokatlannak jelezte azt, hogy a párt az appropriációs javaslatot tárgyalja, mert ezt mindig bizalmi kérdésnek tekintették. Most azonban olyan mozgalom kapcsán, amely egész sereg félreértésre ad alkalmat, tárgyalni kell ezt az appropriációs javaslatot. Vázsonyi Vilmos, hogy megkopott népszerűségét újra bearanyozza, mozgalmat indított az adóreform ellen. Nagyon sajnálna, ha a párton belül, noha jóhiszeműen is követnék ezt a mozgalmat, amelynek tulajdonképpen komoly alapja nincs. Két irányban fejlődött ki ez az akció. Az egyik az, amelyik a gazdasági helyzet kedvezőre való fordultáig akarja elhalasztani a reformot, a másik pedig az, amely kiszabva egy esztendőre akarta elodázni a reform életbeléptetését, kétségtelenül azzal a céllal, hogy a reform lényegében és tartalmi részében is változtatást erőszakoljon. A kormány igenis a kedvezőtlen gazdasági helyzet tudatában hajlandó az adókirovetés elhalasztásával segíteni a helyzetet, de abba semmi esetre sem megy bele, hogy hozzájáruljon egy már szentesített törvény ellen való izgatás sikeres folytatásához. Az ellenzék éppen egy csomó javaslat revízióját sürgeti, ezzel szemben egykor a szabad-elmű párt most pedig a munkapárt mindig szembezállt. Óvakodni kell tehát a munkapártnak attól, hogy alkalmat szolgáltatson egy más téren is megnyilatkozható agitációnak egy már szentesített törvény ellen. Ha ezt a munkapárt tűrné, vagy megengedné, a jogbiztonság is veszedelembé sodródna. Nagyon kéri a pártot, hogy ne vegyen részt az agitációban, fogadja el a pénzügyminiszter és a kormány álláspontját.

Héderváry Károly gróf mindenben osztozik a miniszterelnök és Teleszky János álláspontjában, bizalommal van a kormány és a szakminiszterek iránt és nemcsak elfogadhatónak tartja a módosítást, hanem szükségesnek is. De viszont hangoztatja, hogy a reformot semmiképpen sem szabad elodázni, mert igen nagy kedvezései vannak éppen a kisemberekre. Hogy milyen jó ez az adóreform, majd a gyakorlatban fog kitűnni. (Tetszés.)

Teleszky János pénzügyminiszter másfél óras beszédet mondott, amelyvel gyökeresen megváltoztatta a munkapárt kedvét. Részletesen kifejtette a reform rendkívüli kedvezéseit a kis emberekre, akiket 80—90 százalékig érint ez a reform és éppen ezért okvetlenül végrehajtandónak tartja. Beszél a kedvezőtlen gazdasági helyzetről is, megemlítette, hogy a vidéken különösen a kis emberek kiveszik pénzüket a takarékpénztárból, amit azomoru dolognak, de egyszerűs mind hazafiatlannak is tart, mert nem olyan kedvezőtlen az ország pénzügyi viszonya, hogy a takarékpénztárak megrohanására ok és szükség volna. Éppen a gazdasági helyzetre való tekintettel tette a kormány konzideráció tárgyává az adóreformra vonatkozó kívánságokat és ő azt ajánlja, hogy az appropriációba új szakaszt vegyenek föl olyan

módosítással, hogy az új adóreform alapján való adókirovetés a gazdasági helyzet kedvezőbbre fordulást elhalasztassék. Ha azonban június 1-ig a kirovetés a helyzet miatt nem volna lehetséges, akkor az egész jövő esztendőre érvényben marad az 1875. évi adótörvény és a betegápolási pótdó sem maradnak hatályban a jövő esztendőben.

Nagy taps és éljenzés fogadta Teleszky János fejtegetéseit, a melynek hatása alatt egyszerre megváltozott az egész munkapárt hangulata.

Sándor Pál az egy évi halasztás mellett van és engedelmet kér arra, hogy az appropriáció tárgyalásánál kiegészítő indítványt tehessen.

Heltai Ferenc: Teljes egészében osztozik a pénzügyminiszter fölfogásában és elfogadja álláspontját.

Tisza István gróf egyetért a pénzügyminiszterrel. Mindig súlyt vetett a fővárosra úgy ő, mint maga a munkapárt is. Semmiképpen sem lehetne lekicsinyelni azt, ha a főváros közgyűlése a kormány és a munkapárt ellen fordulna. Reméli azonban, hogy ez nem fog megtörténni és objektíve mérlegelik majd a dolgokat és mindazokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány ebben az odíozus ügyben tenni óhajt. Egyébként pedig annyival is inkább reménykedik a főváros jóindulatában, mert nagy elvi kérdésekben eddig egyetértett a kormánnyal, a mostani kérdést pedig harmadrangúnak tartja. Ő maga ugyan nem szerelmes az adótörvénybe, de mindenesetre a törvény haladást jelent és az ellene való agitációt nem tartja helyesnek.

Ezután a munkapárt megadta Sándor Pálnak az engedelmet, hogy indítványát megtehesse és egészében elfogadta a kormány módosítását. Ezzel az ülés véget ért.

(Bárczy lemondása.)

Az értekezleten megjelent Bárczy István polgármester is, aki Lukács László és Teleszky János előtt kijelentette, hogy sokkal helyesebb volna a főváros és polgárság érdekeiben, ha egyszerűen kimondanák, hogy a reformot egy évre elhalasztják. Ezzel nem adnának teret az agitációnak, mert ha az adóreform életbeléptetésének ideje fölül bizonytalanságban maradnának, akkor inditanának ellene agitációt.

Más forrásból kapott értesülésünk szerint, mivel Bárczy Istvánt, mint helyettes főpolgármestert hívták meg erre a munkapárti értekezletre, ő ezt a meghívást összeférhetetlennek tartotta helyettes főpolgármesteri állásával és ezért erről az állásáról lemondott. A kormányt ezt el is fogadta már.

(Az elhalasztott adótörvény.)

A kormány a polgárság érdekeivel számolva teljes előzékenységgel honorálta azokat az aggodalmakat, hogy a jelenlegi rossz gazdasági helyzet az adóreform életbeléptetésére nem alkalmas és éppen ezért Teleszky pénzügyminiszter indítványára úgy határozott, hogy az új adótörvények életbeléptetése július 1-ig felfüggesztetik és amennyiben a gazdasági helyzet addig sem javul meg, akkor az adókirovetések a régi törvény alapján fognak megtörténni. A kormánynak ez az intézkedése teljesen megnyugtatta a nemzeti munkapártot és éppen úgy megfogja nyugtatni az országot is. A nemzeti munkapárt ma délben tartott értekezletén egyébként a pénzügyminiszter egy nagyszabású beszédben azt is beigazolta, hogy az adóreform intézkedései ellen való aggodalom egyáltalában jogosulatlan és adatokkal bizonyította be, hogy főképpen a kisemberek kevesebbet fognak fizetni, mint eddig fizettek. Az adóteher az ország egészére nézve nem lesz nagyobb, a teher elosztása pedig igazságosabb lesz, mert csak a tehetősebbek fognak többet fizetni. A munkapárt egysége az adókérdésben megindult mozgalmat sikerrel kiállta, aminthogy kétségtelen is volt, hogy kellő felvilágosítás után ebben a másodrendű kérdésben a pártnak egysége fel nem borul, mert ennek a pártnak még igen nagy missziója és feladatai vannak, melyeket az ország érdekében teljesítenie kell és teljesítenie is fog.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Heti műsor:

Vasárnap: Délután: *A szép gardista*, operette. Este: *Eva*, operette.
Hétfő: *Eva*, operette. (A címszerepben Kállay Jolán.)
Kedd: *Eva*, operette. (A címszerepben Kállay Jolán.)
Szerda: *Eva*, operette. (A címszerepben Kállay Jolán.)
Csütörtök: *Az ostrom*, szimfonia.
Péntek: *Eva*, operette. (A címszerepben Diósi Nusi.)
Vasárnap: Délután: *A cigány*, népszimfonia. Este: *Eva*, operette. (A címszerepben Kállay Jolán.)

Karácsonyi képtárlat.

Az aradi képző és iparművészeti egyesület kiállítása.
 — Az Aradi Közlöny tudósítójától. —
 Arad, december 14.

A karácsonyi ünnepek előtt minden esztendőben beköszönt az aradi művészek újabb alkotásaival a képzőművészeti egyesület. A megszokott kiállítás ebben az esztendőben sem marad el és vasárnap, december 15-én délután fél tizenkét órakor megnyílik a közönség számára. A kiállítás számára ezuttal nagyon kedvező és megfelelő helyiséget talált a képzőművészeti egyesület. Olyan alkalmas, tágas nagy teremhez mint a Tabajdy-utcai polgári leányiskola első emeletén levő nagy díszterem, ahol igazán kényelmes, jó világításu helyre jutottak az aradi művészek képei.

Három aradi festőművész és egy szobrász állította ki munkáit ezen a karácsonyi tárlaton. Nem ismeretlenek a kiállító művészek, mindannyi itt kezdte művész pályáját, Aradon, a műpártoló közönség figyelmétől kísérve fejlődött, haladt odáig, ahol ma van. Hogy az ennyire jól ismert megszokott aradi festők mégis újat, érdekeset tudnak adni a most megnyitott kiállításra, az annak a bizonyítékai, hogy nem tespednek tétlenül, hanem előre viszi őket a tehetség, a belső tűz a művészi fejlődés útján.

Száznál több kisebb-nagyobb festmény, olajfestmény és akvarell van csinos és tetszetős elrendezésben a hatalmas teremben, amelyet azonban egy közepre állított fallal ketté osztottak és az így intimabb hangulatúvá vált két szakaszban jobban érvényesülnek a diszkrét és finom akvarellek, de kellő tér nyílik a nagyobb vásznak szemlélésére is. A festmények kivül szobrok is vannak: *Albert Andor* újabb szoborművei. A néhány, kifejezésben erős, kivitelben markáns, nagy masszában összefogott szoborművek imponáló biztonsággal mutatják azt a fejlődést, erős munkakészséget, amely *Albert Andor* utolsó évi működésének jellemvonása.

Igen érdekes és szembetűnő lendületet mutatnak *Pataky Sándor* munkái. Aradi tanító *Pataky*, ismerjük mindannyian és hamarosan érdeklődést keltett alkotásai iránt, amelyekben mindjárt az első festményei idején volt új és egyéni. A múlt esztendőben azután az olajfestmények után egyszerre egész sorozat akvarelllepte meg az aradi közönséget *Pataky Sándor*. Mindaz a finomság, színes kifejező erő, ami már akkor szembetűnt, most leszűrődött, egyéni biztonsággal él újabb akvarelljeiben. Egészen újak, színesek és művészi azok a figurális akvarellek, amelyekben nagy, jellemző és megfigyelő tehetséggel adja vissza a vásári jelenetek, piacok, szinpompás, eleven életét. Sok finomságot hozott nyári szépségek tartózkodásából *Pataky* és ezek a szonórus hangulatok is hű kifejezésre találnak néhány akvarellen. Olajfestményei közül egy-két szélesen, biztos kézzel megcsinált tájkép mutatja erejét.

Illencz Lipót neve sem ismeretlen az aradi közönség és elsősorban az Aradi Közlöny olvasói előtt. Lapunk kedvelt rajzolója rövid időn belül több alkalommal és helyen bemutatta újabb alkotásait és hogy ezen a kiállításon ismét új és friss erejű képeket hozhatott, az *Illencz* kőgyöngyökkel alkotó kedvéről és munkabírásáról tesz bizonyosságot. A tehetséges és ragyogó

színek birodalmában otthonos festőművész a nyarat és ősz Münchenben és a Chienesse mellett töltötte, ahonnan egész sereg új témát, új színt hozott magával. Ezek a témák és színek égnek, tüzelnek képein, amelyek jórészt *Putz Leó* széles ecsetkezelés festékfelrakó technikájával készültek. Nagyjórészt figurális képek, amelyek egyenlő erők a rajztudásban, színmeglátásban és a szabad, forró ömlő szabad fény világítási titkaiban. Néhány akvarell egészíti ki *Illencz* műveit, amelyek színtükkel, melegségükkel hatnak.

A kiállítást, amely december huszonhatodikán, karácsony másodnapján zárul, még *Balla Béla* képei egészítik ki. A képtárlat után december 28-án diákrájkiállítás nyílik meg.

* **Képvásárlók figyelmébe.** Magyarországon a műkereskedelem gyermekkorát éli még. Amíg például a külföld nagy városaiban bizonyos utcákban lépten-nyomon egy-egy virágzó műkereskedéssel találkozunk az idegen, addig Budapesten alig van egy-két üzlet, melyet e szakmában komolyan lehetne venni. Szinte versenytárs nélkül áll fővárosunkban a *Besnyő Béla* festőművész vezetése alatt álló fényes képszalon, melynek a Haris-közben levő pompás helyisége ismeretes az ország minden műbarátja előtt. A legkiválóbb magyar és külföldi képzőművészek alkotásai nyernekné csupán elhelyezést itt. *Besnyő Bélát*, a cég tulajdonosát most meghívták Párisba egy nagy műkereskedés élére és amennyiben a budapesti képszalont egy arra hivatott szakembernek átadni nem tudná, úgy könnyen megeshetik, hogy bezárul a tavasszal a fővárosnak eme komoly nagy műkereskedése is. Ezidő szerint a hatalmas gyűjtemény elárúsítása folyik leszállított árakon. Felhívjuk művásárlóink figyelmét karácsony előtt a kedvező alkalomra.

* **Iparművészeti kiállítás Aradon.** Érdekes és a maga nemében egyedülálló kiállítás nyílt meg ma *Weisz Leó* könyvkereskedésének emeleti helyiségében: az első aradi iparművészeti kiállítás. Magyar iparművészek gazdag és nagybecsű kiállítása ez, amelynek pompásan sikerült és tetszetős rendezése *Jankó Gyula* tanár érdeme, aki különben néhány szép és terve alapján a fa és fémpari szakiskolában készült munkával vesz részt a kiállításon. A nagy művészi hecsű és karácsonyi ajándéknak felelt alkalmas tárgyak egytől egyig magyar iparművészek alkotásai. Az izlésesen berendezett kiállítási teremben egy asztalt *Gányi Oszkár* (Szeged) magyar stílusú gyermekjátékai foglaltak el, amelyek csinosak és olcsók. *Juhász Gyula* (Budapest) szobrokat, reliefeket és plaketteket állított ki. Gazdag választékot nyújt a Kürtös iparművészeti műhely himzett és kivarrt ruháinak, függönyeinek, párnáinak kollekciója, amelyek egytől egyig izléses és kétségtelemtől kelendőségnek örvendő tárgyak. Feltűnően csinos és izléses dobozokat állítottak ki *Tarnóczy* nővérek (Arad). *Balla Béla* (Arad) kézimunkái az ismert szepek, valamint *Szűgyi Elemér* és *Korponay Léa* Margit (Budapest) együttes gyűjteménye is, amelyben a szép párnák és futók tűnnek szembe. A kézimunkák terén legerősebb és művészi alkotásokban leggazdagabb *Lesznay Anna* (Budapest), aki néhány csodálatos szőp munkát küldött a kiállításra. Egy kivarrt függöny, egy merész zöld fátolszövet egyszerűen lebilincselők. Egyszerűségükben is imponálnak a Székely Kerámiagyár (Parajd) olcsó és művészi vázái, korsói. A háttér falát teljesen elfoglalják *Kürthy György* (Budapest) plakát és képecsap tervei, amelyek közül néhány humoros sorozat alkalmas előszobadisznek, hall falára. *Kürthy* né *Vizvári Erzsike* izléses selyembatik munkáit állított ki. Itjabb *Bründl Ödön* (Sopron) elismert kiváló iparművész bronzvereteket, bronz gyertyatartókat, ezüstékes teknősbéka fésűket és tüket, ékköves stilizált ezüstékeszereket állított ki. *Rauscher Lujza* (Budapest) selyembatik munkákkal kelt méltó feltűnést. Nagyon gazdag *Nadler Róbert* budapesti iparművészeti tanár gyűjteménye. A kiváló tanár néhány festményét küldte a kiállításra, de szép kollekciót állított össze tisztevényai munkáiból. Ezek között különösen érdekeseik *Dörre Ida* bőrbatik munkái (egy szép bőr irósmappa) *Borosnyay I.* képkerete, *Szécsi Ilona* batikmunkás tárcái, *Dapxy Klemmi* vászonmunkái és *Aggházy Dóra* szép bőrpárnája. — A kiállításra már ma a megnyitás napján több vásárlás történ. A kiállított tárgyak megvetel után azonnal elvihetők.

* **Az Aradi Akadémiai Elők. Zeneiskola hangversenye.** A kiválóan szép eredménnyel folytán nagy hírnévnek örvendő *Szalay, Dr. Mezey, és Zay-féle Akadémiai Előkezdő Zeneiskola* (Andrássy-tér 8.) 1912. évi december hó 15-én d. u. 5 órakor a „Millenium“-vendéglő nagytermében tartja II. növendék-hangversenyét, amelynek igen gazdag műsora a következő: 1. Les Papillons: Előadási darab zongorára 4 kézre. Előadják: *Kohn Elza* (I. el. oszt.) és *Bayer Magda* (I. el. oszt.) 2. Pleyel: Hegedűduo. Előadják: *Löwinger Géza* (I. el.) és *Weisz M.* (I. el.) 3. Mendelssohn: „Szívek, mikor elválnak.“ Műdal. Énekli: *Tóth-Virág Giza* (I. el.), zongorán: *Szalay tanárnő*. 4. Kuhlac: Bölcsődal zongorára. Előadja: *Bánffy Magda* (II. el.) 5. Jörck: Gavotte cellora. Előadja: *Kornis Ernő* (I. el.) zongorán kíséri: *Schubert Emil* (I. el.) 6. Chován: Rondo walse és Tarantella, zongorára. Előadja: *Ligeti Jolán* (II. el.) 7. Pleyel: Hegedűduo. Előadják: *Kornis Pal* (II. el.) és *Salamon Izsó* (I. el.) 8. Diabelli: Előadási darab zongorára, 4 kézre. Előadják: *Kobilják Ida* (I. el.) és *Orbán Anna* (I. el.) 9. Jörck: Előadási darabok cellora. Előadja: *Szegő Lilly* (I. el.), zongorán: *Löwinger Ella* (III. el.) 10. Bátor Szidor: Walse; és Chopin: Mazurka. Zongorán előadja: *Janiga Irén* (I. gyakorió oszt.) 11. Schubert: A vándor. Műdal. Énekli: *Komlós Elemér* (I. el.) zongorán *Szalay tanárnő*. 12. Berlioz: Fantasia scene de Ballet Hegedűn előadja: *Fülöp Béla* (I. gyak.) zongorán *Abaffy Valéria* (III. el.) 13. Chopin: Cis-moll keringő. Zongorán előadja *Karpelesz Malvin* (I. gyak.) 14. Ascher: „Sans souci“ 2 zongorára 8 kézre. Előadják: *Szuchy Ida* (I. el.), *Balmann Anna* (III. el.), *Szücs Mimi* (III. el.) és *Arnstein Elza* (II. el.) 15. Bador: „Esti harang“. Karének. Előadja az intézet növendék-ének-kara *Szalay tanárnő* vezetésével. — Szülők és érdeklődőket szívesen lát az intézet vezetősége.

* **A II. filharmoniai hangverseny** már most vasárnap este 8 órakor lesz a Fehér Keresztben a bécsi és berlini sikerei óta külföldön is ismert nevé *Rónáné Keményffy Gizella* közreműködésével. Kíséri *Dienzl Oszkár*. A *Zellner Sándor* karnagytól vezetelt egyeteni zenekar előadja *Massenet Phaedra* nyitányát, *Wagne: C dur szimfoniáját* és *Mihalovics királyhimnuszát*. Jegyek 6—2 kor. *Scherhag* cégénél (Andrássy-tér 14.)

A ma esti filharmoniai hangverseny zeneári számái közül legérdekesebb *Wagnernek*, az operaköltő e legnagyobbikának 19 éves korában írt szimfóniája. *Wagner* születésének 100 éves halálának 30 éves fordulójára előtt állván kétszeresen aktuális a pont 80 évvel ezelőtt először előadott hatalmas mű. *Massenet* a francia akadémia 40 halhatatlanjának egyike, ki most nyáron huyn el. *Phaedra* nyitányával szerepel, melynek hősnője mostoha fia iránti szerencsétlen szereimben öngyilkossá lón. *Mihalovichnak*, a m. kir. zenekadémiájának elnökének 70. születésnapja alkalmából királyhimnuszával járul az egyet a gratuláció csoportjához. De a *pièce de résistance* mégis a világhírű szobrász *Róna József* kongerialis neje, *Keményffy Gizella* énekesszémei lesznek a méltó kísérővel *Dienzl Oszkarral*. Hangverseny után a Fehér Kereszt télikertjében a művészek tiszteletére a la carte bankett lesz, melyre tiszteitük a az egyet barátai ez uton is meghívotnak.

* **Eva.** Lahár új operettje diadalmasan vount be az aradi színházba. Az első előadások forró sikere után hétfőn második premierje lesz az évának. *Kállay Jolán* játsza a főszerepet három estén át. A többi előadásokon feiváltva játszik a címszerepet.

* **Ismerősöri. Javor** (Joanovits) *Mariska*, az aradi származású szimfónista, a napokban lépett föl a székelyfehérvári színházban, mint a tarsulat új drámai hősnője. A *boszorkány* fő szerepét játszotta a székelyfehérvári újságok egybehangzó kritikái szerint nagy sikerrel, a szerep minden arányát hatással érvényesítve.

* **Allandó képkiallítás Nagy Géza** fényképész kapualjában. Műtermi felvételek naponta d. e. fél 9-től d. u. 4-ig. Interieur felvételek saját laboron, ugyszintén kis kép után *Patin, Sepie* Aquarel, Pastel nagyítás és egyéb külső felvételek szolid árak mellett eszközületnek Arad, Andrássy-tér 22. sz. Polgári takarékpénztár épületében. Telefon 922.

* **Az Athenaeum könyvtár** legújabb kötete *Meyer: A barát násza*. K. 190. Kapható *Kerpel Izsó* könyvkereskedésében.

* **Osztigás Mici.** (A legmulatságosabb bohózat az Urániában.) Harsány kacagás teszi hangossá majdnem egy óra át az Uránát. Ennyi ideig tart a legmulatságosabb francia bohózatnak az Osztigás Micinek előadása. A ragyogó francia szellemnek egyik legpompásabb alkotása az Osztigás Mici, ez a világhírű bohózat, melyet olyan pazar kiállításban és fenomenális játékokban csináltak meg mozgófényképekben, amilyent ebben a zsánerben eddig sohasem láttunk. A címszerepet Paris egyik legnagyobb művészője játsza, mesés eleganciával, sikkal és dacára minden pikantériájának, mégis nagyon izlésesen, ami különben jellemzi az egész előadást. A Moulin rouge-beli kánkán jelenet a Maxim orgiája, színes, izgató, de percig sem izléstelen. Ugyanez áll a vidéken játszó jelenetekre. Francia izlés, pikantéria és fenomenális szórakozás. Vasárnap mutatják be utoljára a pazar bohózatot, amelyet nem győzünk eléggé ajánlani a közönség nagy érdeklődésébe. 175

* **Világszenzációs drámák az Apollóban.** Amit ma bemutatott az Apolló színház, az egy szerűen csodálatba ejtő. Az új műsoron három olyan képet látunk, amelyek külön-külön is dísz lehetnének a legnagyobb színház műsorának is, együttvéve pedig oly szenzációs, nagyszabású, fenomenális látványt nyújtanak, amilyenre még az Apolló-színház multjában is kevés példa van. Dogmár, a serfőző leánya című képen a modern filmgártás legelőkeltebb eszközeivel ismerkedünk meg. Felhőkig nyúló lángoszlopok lobognak fel előttünk, a serfőző gyárban tűz üt ki. A tűzoltóság kivonul s nagynehezen lokalizálja a tüzet. Megállapítják, hogy a serfőző mester a bűnös. Hiába keresik, megszökött. A rendőrség üldözöbe veszi. Ideigizgató, vad hajszá fejlődik ki. Rettentetes pillanatok ezek, az ember lélekzete eláll s szívdobogva lesi a fejleményeket. Az ideigizgató jelenetek után egy bájos képen, a serfőző leányának esküvőjében gyönyörködhetünk. Az új műsor másik csodás száma egy detektiv-dráma: A halott szeme. Ez a kép Chase detektiv nyomozásából mutat be egy mesterien megkomponált történetet. A nagy diadalt aratott műsört vasárnap minden előadásán bemutatja az Apolló színház. Hét főt A tárna mélyén című bányásztragédia kerül vetítésre. 177

* **60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért, 180 hangjegy 2 kor. 40 fill.-ért** kaphatók kölcsönzésre Kerpel László kölcsönözintézetében, Aradon.

A képviselőház ülése. A képviselőház ma délelőtt 11 órakor öt perces ülést tartott, a melyen vita nélkül elfogadták a pénzügyi tárca költségvetését. Az ülésen Tisza István gróf elnökölt. A kormány részéről megjelentek az ülésen Lukács László miniszterelnök, Teleszky, Székely és Josipovics miniszterek és vagy ötven munkapárti képviselő. Rögtön rátértek a pénzügyi költségvetés tárgyalására. Hegedüs Lóránt előadó öt perces beszédben ismertette a költségvetést és arra kérte a Házat, hogy fogadja el. A költségvetést minden felszólalás nélkül egyhangulag elfogadták az előadó ismertetése után. Teleszky János pénzügyminiszter terjesztette be ezután a jövő évre szóló *appropriációs törvényjavaslatot*, a melyet kiadtak a bizottságnak. Megállapították a következő ülés napirendjét, a mely szerint a legközelebbi ülés hétfőn délelőtt 12 órakor lesz és mentelmi ügyeket fog tárgyalni.

— Az „Aradi Közlöny“ igen tisztelt hirdetőihez. Az Aradi Közlöny karácsonykor mint minden évben, az idén is rendkívül tartalmas ünnepi számot fog kiadni. Bár az Aradi Közlöny nagy elterjedtsége révén a legkiválóbb hirdetési orgánus, mégis szükségesnek tartjuk igen tisztelt hirdetőink figyelmét azon körülményre felhívni, hogy a karácsonyi számunkban megjelenő hirdetéseknek különösen nagy eredménye van. Minthogy lapunk karácsonyi számának összeállítása rendkívül nehéz feladatot ró kiadóhivatalunkra, arra kérjük igen tisztelt hirdetőinket, hogy az ezen lapunkban feladni szándékolt hirdetéseket legkésőbb july hó 20-ig hozzánk juttatni sziveskedjenek, hogy azoknak megfelelő elhelyezéséről kellő időben gondoskodhassunk. A hirdetéseket kiadóhivatalunknál, esetleg meghívásra megbizottunk útján adhatják fel. (Telefon 151.) Teljes tisztelettel az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala.

Elopott hadi titok.

— Budapesti detektivek Aradon. — Az aradi államvasuti üzletvezetőség hirdetménye. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Néhány nap óta fölülte érdekes bűnügyben indított nyomozást az aradi államvasuti üzletvezetőség a budapesti államrendőrséggel egyetemben. Arról van szó, hogy eddig ismeretlen egyén, vagy egyének hadi titkot alkotó, rendkívül fontos okmányt loptak el és annak segítségével megakarták zsarolni az államvasutak aradi üzletvezetését. A titokban folyó nyomozásnak minden részletét nem sikerült megtudnunk, azonban azok az adatok, amelyeket alább nyilvánosságra hozunk elég világosan tárják a közönség elé ez ügy érdekességeit. Amikor tudomást szereztünk a különös bűnügyről, az aradi üzletvezetőség vezetőjéhez s néhány főbb tisztviselőjéhez fordultunk, azonban ott elzárkóztak a nyilvánosság elől, habár azzal, hogy ilyen közérdekű ügyben adatokat nyújtanak, közérdekű szolgálatot tesznek. Az üzletvezetésen kívül szerzett értesüléseinket a következőkben foglaljuk össze:

Nemcsak előttünk, hanem a velünk hadilábon álló államok hadvezetősége előtt se titok az, hogy határainkat megerősítettük. E határmegerősítésben természetesen nagy szerepük van a vasutaknak, amelyek előzetesen kidolgozott terv szerint végzik feladatukat. Az ilyen tervezetet kinyomják a budapesti államnyomdában és elküldik az egyes üzletvezetőségeknek. Az Aradra leküldött titkos tervvezet példányai közül nyomtalanul eltűnt egy darab. Azt nem tudták megállapítani az azonnal megindított vizsgálat folyamán, hogy Budapesten csomagolás közben, az uton, vagy pedig az aradi üzletvezetőségnél, az átvétel alkalmával veszett-e el ez a fontos okmány. Napokig nagy buzgalommal nyomoztak, de nem sikerült a tettest kifürkészni. Annyi valószínűnek látszott, hogy a tolvaj nem céltalanul követte el a lopást és alkalmasint kémkedő szándékai voltak.

Néhány nappal a bűntény felfedezése után Pfeiffer Gyula aradi államvasuti üzletvezető Nagyváradról expressz-levelet kaptott, amelyben *ujszágbetűkből összeragasztott sorok voltak.*

Az illető azt írta, hogy az ellopott, fontos hadi titkot alkotó okmányt visszaküldi az aradi üzletvezetőségnél, ha ezért tizezer koronát fizet neki az üzletvezető. Választ apró hirdetésben kért az illető, aki azután — írta — majd személyesen hozza el az okmányt.

Pfeiffer ezt a különös levelet azonnal felküldte a budapesti államrendőrségnek, amely elhatározta, hogy apróhirdetés segítségével próbálja kézrekeríteni a tolvajt. Két nappal ezelőtt *Az Est* című lapban közzé tette, a *levelezés* rovatban, a következő csábító szövegű apróhirdetést:

Az aradi üzletvezetőség tudatja a nagyváradi ismeretlen, hogy a birtokában levő anyagért hajlandó háromezer korona jutalmat adni. Tudassa az aradi üzletvezetővel, hogy az ismeretlen jelentkezővel hol és mikor találkozhatnék és az anyagot a jutalom ellenében hol vehetné át.

Ugyanez Krecsányi Kálmán detektívönök leküldött Aradra két titkos rendőrt, akik az üzletvezetés épületében lesték, mikor jelentkezik a nagyváradi titokzatos ember. Az azonban nem adott magáról életjelet, habár ebből az apró hir-

detésből nem igen sejthette, hogy a budapesti rendőrség keze működik mögötte. A rendőrség ugyanis direkt lealkudott a nagyváradi ismeretlen egyén tizezer koronás követeléséből hetet, hogy valószínűbb legyen az apró hirdetés komolysága. A nyomozást azonban még mindig nem fejezték be, mert a nagyváradi rendőrség is kutatja, hogy ki adhatta föl a különös tartalmu névtelen levelet.

Egyébként azt se tartják kizártnak, hogy a nagyváradi levélíró ajánlata nem komoly. Nem lehetetlen, hogy valamelyik vasuti tisztviselő, akinek tudomása volt a fontos okmány eltűnéséről, pusztán *heccből* írta az anonim levelet. Ezt azért merjük állítani, mert tudomásunk van róla, hogy alig egy héttel ezelőtt az Arad—piskii vasuti vonalon valamelyik vasuti alkalmazott otromba tréfát engedett meg magának. Pfeiffer üzletvezető *nevében* ugyanis táviratozott a vasuti vonal mentén lévő összes állomásoknak, s azt adta tudtul, hogy a *külpolitikában* aggasztó bonyodalmak keletkeztek, amelyek miatt az arad—piskii vonal összes vasuti tisztviselőinek szinte emberföltött munkájuk lesz. Figyelmezteti a hivatalnokokat, hogy kötelességüket pontosan teljesítsék, mert aki a legkisebbet elhibázza, azt *fejelemi vizsgálat mellőzésével azonnal elbocsátják állásából.* Természetesen az összes vasuti tisztviselők megdöbbenéssel fogadták ezt a feltűnő tartalmu táviratot. Másnap aztán kiderült, hogy a sürgöny feladására Pfeiffer nem hatalmazott föl senkit és azt az arad—piskii vonalon lévő egyik vidám, de lelkiismeretlen tisztviselő adta le. Hiába nyomoztattott az üzletvezető, mert máig se tudta meg, hogy ki követte el a stílit.

VÁROS ÉS MEGYE.

Hova épüljön a második templom? Sokat vitakoztak már azon Aradon, hogy a második plébánia templomot hova lehetne legmegfelelőbbben elhelyezni. Domány József aradi szőőbirtokos és bornagykereskedő évtizedek óta azért agítál, hogy a Boros Béni térre kerüljön az új templom. A város közgyűlése már pályázatot is hirdetett a Ferenc-térre építendő templomra, de Domány József még mindig nem adta föl a reményt, hogy a templom talán mégis a Boros Béni-téren kap helyet. Legutóbb vejenél, Szilárd Emil temesvári főmérnöknel volt, aki megmutatta Dománynak az ottani jőzsefvárosi új templom tervrajzeit. Ugyanis ott szintén készül új templom.

A polgárság ott is két táborra oszlott: az egyik rész ismét a régi sarok helyre óhajtáná felépíteni az új templomot; míg a másik tábor, az 50 méter széles, egyenes főutcában, úgy, hogy jobbra és balra alig csak 17—17 méter szélességű utcák maradnának a forgalom lebonyolításra. Ezt látva tért ismét vissza Domány régi ideájához, mert ha ott lehet 50 méter szélességű utcában templomot építeni, miért ne lehetne akkor itt, nálunk a 100 méter szélességű Boros Béni-téren, egy csak kb. 20 méter széles templomot építeni a szép Kossuth park végével szemben, a Karolin és Maros utcák vonalában? A Ferenc-tér piaci célokra sokkal jobban használható, sőt arra nagy szükség is van; míg a templom a fentemlített park végén, főbejáratával szemben a Kossuth szoborral, a parknak ideálisan szép befejező része lenne s a nagy forgalmat épséggel nem akadályozná, mert hisz jobbról is, balról is még 40—40 méter széles utcák maradnának. A városok jelenkor modern műépítészeti már korántsem rajognak a végtelen hosszú, egyhangu, üres utcavonalakért s szívesen helyeznek el rajta itt-ott kisebb épülettömböket. Ezen aránylag kis helyet (kb. alig 450 négyzetméter) igénylő, hosszában építendő templomot kivéve, más nagyobb épület a Boros Béni-téren amugy sem lenne elhelyezhető s így a Ferenc tér, melyre most még nagyon is nagy szükség van, a későbbi időkben, valamely kisebb szobor stb. elhelyezésére lenne felhasználható, mert mellékutcában eldugott szép épületünk már ugyis van elég.

Bizonytalanság a szerb kérdésben.

— A londoni konferencia előtt nem lesz háború? —

Saját tudósítónktól.

Arad, december 14.

Az egymásnak ellentmondó táviratokból a következő pozitívumok olvashatók ki: A londoni nagykövet-tanácskozás kedden, e hó 16-án kezdődik. Amíg itt tárgyalnak, addig köztünk és Szerbia között nem kerül sor fegyveres összetűzésre. Szerbiából ma néhány békés hangú jelentés érkezett, de az izgató táviratok se hiányoznak.

Mikor kezdődik a harc?

— Izgatás és csöndesítés. —

Belgrád: Itteni politikai körökben az a vélemény uralkodik, hogy az albán és kikötő kérdésben valószínűleg sikerülni fog a fegyveres konfliktust elkerülni, miután Szerbia hajlandónak mutatkozik magát európai döntésnek alávetni.

Bécs: Általánosan a helyzetet kedvezőbbnek ítélik meg és a londoni tanácskozástól eredményt várnak.

London: A szerb delegátusok a lapok tudósítói előtt oda nyilatkoztak, hogy Szerbia nem fogja kiüríteni Alessziót és Durazzót. Ezen az sem fog változtatni, hogy az albánokat a szerbek ellen bősitették Konstantinápolyban, mert megígérték Albánia autonómiáját.

Páris: A Petit Parisien bécsi tudósítója jelenti: Berchtold gróf külügyminiszter csüförtökön a nagykövet fogadtatása alkalmával megnyugtatóan nyilatkozott a nemzetközi helyzetről. A francia külügyminisztérium úgy vélekedik, hogy az osztrák-magyar monarchia a béketárgyalások befejezése előtt semmiféle döntő lépést nem fog tenni Szerbia ellen.

Belgrád, december 14. A félhivatalos Tribuna mai száma élén Szomszédaink kívánsága cím alatt azt írja, hogy a magyar-osztrák politika követelése még mindig titokzatosak és zavarosak a csak annyit lehet megállapítani, hogy politikájuk bázisa a jezsuita hátsó gondolat. A monarchia — írja a Tribuna — autonóm Albániát kíván, mert titokban megegyezett Olaszországgal s ezt úgy magyarázzák, hogy ha Törökország meg tudja akadályozni Albániának szerb kézre jutását, akkor nincs több ellentét a monarchia és a Balkán-szövetség között. Még legitim érdekekről is beszélnek, de ez olyan perfidia, amire csak a magyar-osztrák monarchia képes.

Belgrád: A hadügyminisztérium teljesen pótolta a hadseregben beállott hiányt és a haderő most már ismét a régi létszámon van: 330.000 főnyi s azonkívül 100.000 jól felfegyverzett férfit lehet harcba küldeni az idei és a jövő évi ujoncokból.

A szerb kikötés a londoni konferencia előtt.

Pétervár, december 14. A nagyköveti konferencia december 16-án tartja első értekezletét. Eddig egyetlen hatalom sem fűzött feltételt hozzá. Ha Ausztria és Magyarország az adriai kikötő, vagy az albán függetlenség kérdésének kikapcsolását követelné, akkor a nagyköveti konferencia azonnal jól fog oszlani.

Róma, december 14. Az olaszok a nagyköveti értekezleten az eddigi főttevés ellenére kívánni fogják a szerb adriai kikötő tárgyalását.

Albánia sorsa.

Bécs: A Politisches Correspondenz párisi jelentése szerint jól informált helyről megerősíti, hogy az az eszme, hogy az autonóm Albániát semleges területnek nyilvánítsák és a nagyhatalmak védelme alá helyezték, általános tetszésre

talált. Így tehát most is bizonyossággal lehet számolni azzal, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország érvevonalkozó javaslatában, mely eddig a kabineteknél csak bizalmas formában közöltetett, mielőtt e határozat hivatalos javaslat alatt kerül tárgyalásra, a hármas entente hatalmasságának hozzájárulását is megfogja kapni.

Bécsben járt a bolgárok királya.

Páris: A Figaró előkelő diplomáciai forrásból arról értesült, hogy Bulgária a hármasszövetségbe akar belépni. *Ferdinánd király néhány nappal ezelőtt inkognitoban Bécsben volt s ez alkalommal megkötötte a hármasszövetségbe való belépéséről szóló szerződést.*

Mit jelent Édi konzul?

Bécs, december 14. A külügyminisztérium Édi konzul jelentését legközelebb közzé fogja tenni. Az eddigi huzavonát azzal magyarázzák meg, hogy nem akarták a dolgot elhamarkodni. Már most is kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy Prochaskát testi bántalom nem érte. Édi konzul jelentéséből azonban megállapítható, hogy a szerbek Prierendben a népjogokat valóssággal megsértették. Nyugalanságra alig van ok, mert minden jel arra mutat, hogy a szerb kormány föl ajánlja a szokásos elégtételt.

Az osztozkodás.

London: A Reuter ügynökség jelenti: A négy balkáni állam küldöttei tegnap este tanácskozással ültek össze, amely éjfélig tartott. A tanácskozáson napirendre kerülő kérdések tárgyalására nézve az eljárási módot behatóan megvitaták. Veneziolosz miniszterelnök Novakovics delegátust, mint legidősebbet javasolta elnöknek. Mindnyájan megegyeztek abban, hogy a tárgyaláson az egyes nemzetek küldöttei felváltva fognak elnökölni. Görögország a béketárgyalásokon résztvesz. Az ülés a Balkán államok egyetértését kifejezésre juttató loyális és barátságos nyilatkozatok kicserélésével ért véget.

London, december 14. A Daily Mail a békekonferenciának következő programját állítja föl: A balkáni államok mindenképp békét fognak kötni Törökországgal és azután föl fogják osztani a Törökországtól elvett területeket. Albániát illetőleg azt javasolják, hogy autonóm tartomány legyen a szultán által kinevezett és a hatalmak által megerősített kormányzó alatt, de ragaszkodnak ahhoz, hogy egy keskeny földcsíkot Szerbiának adjanak, hogy általa az Adriai tengerhez eljuthasson. Szerbia és Montenegró arra kötelezik magukat, hogy Durazzót csak kereskedelmi kikötőnek fogják használni, nem erősítik meg s elzárják idegen főkötő elöl. Mielőtt Törökország mindehhez hozzájárult, azonnal meg fog kezdődni préda fő osztása. Bulgária Szalonikit és Tázoszigetet, Görögország is Szalonikit, Szerbia és Montenegró a Szandzsákot, ezenkívül Szerbia Macedóniát és Montenegró Szkutarit követeli.

London: A Reuter ügynökség értesítése szerint Danev a szobranje elnöke magántitkárával ma Párisba megy, hogy Poincaré miniszterelnökkel és francia államférfikkal tanácskozzék.

Olasz hadihajók készenlétben.

Milano, december 14. A Corriere de la Sera értesülése szerint a tarenti kikötőben levő Minerva és Busan hadihajók távirati parancsot kaptak, hogy álljanak készen huszonnégy óra alatt az indulásra.

Török hadisikerek.

Konstantinápoly, december 14. A belügyminisztériumhoz érkezett távirat szerint a törököknek sikerült fapinát fölszabadítani. A hadügyminisztérium is táviratot kapott, amely szerint a görög hadsereg nagy vereséget szenvedett, aminek következtése Janina fölszabadulása lett. A görög hadsereg a határig vonult vissza.

Szofia, december 14. A lapok azt jelentik, hogy Törökország erősen készülődik a háború folytatására és emiatt kétszínű diplomáciai játékkal vádolják, amelynek az a célja, hogy katonai helyzetét megjavítsa és a háborút a siker nagyobb reményével folytassa. A bolgár kormány az utolsó fegyverbíró embereket, a tizenhét éves fiukat behívta.

Izgalmas harc a főrendiházban.

— Püspökök és politikusok. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 14.

A főrendiházban ma olyan nagy számmal jelentek meg a tagok, amilyenben a júniusi viták óta sem. Több, mint száz főrend volt jelen és igen nagy vita fejlődött ki a rendkívüli háborús törvényjavaslat és a parlamenti őrség törvénytervezetnél.

A háborús javaslatoknál Hadik János hevesen támadja a kormányt és kijelenti, hogy ilyen törvényt alkotni nem lehet, pláne olyan kormánynak, amely keresztül gázolt minden törvényen. A kormánytámogatók lelkiismerete nem ebredt fel arra, hogy tekintve ezt a súlyos helyzetet, követelje a kormánytól, hogy állítsa helyre a parlamenti rendet. Ilyen viszonyok között fokozottan kell ügyelni arra, hogy a kormány ilyen felhatalmazást ne kapjon. Milyen más lelki állapotban volna a nemzet és nézne elébe a súlyos viszonyoknak és a komplikációknak, ha nem érne szívében az a keserűség, hogy a magyar nemzetnek legszentebb és legjogosabb követelményei sohasem vétetnek figyelembe, hogy akadnak magyar emberek, akik vállalkoznak arra, hogy a magyar alkotmánytönkre tegyék és eltörölgessék. Ha háborúra lesz szükség, mindenki nagyon jól tudja, hogy első lesz a magyar katona és minden becsületos magyar teljesíteni fogja a kötelességét, mert úgy kívánja a magyar becsület. (Helyesítés és eljenzés a jobboldalon.)

Utána Gyurácz Ferenc püspök védelmezi a törvényt, amelyet szükségesnek és célszerűnek tart.

Lukács László miniszterelnök mindenképp kijelenti, hogy nem akar olyan éles hangon polemizálni, amint azt Hadik tette, miután a legobjektivebb alapon akar maradni, amelyre kötelezi azt a tisztelet, amellyel a főrendiházzal szemben tartozik.

Hadik János: Ezt a tiszteletet én is ismerem, de az urral szemben másképp kell beszélni (Zaj: Halljuk, halljuk!)

Lukács László: Tartózkodni akarok minden olyan kifejezésről, amely az objektív és nyugodt tárgyalást ebben a házában kockáztatná, vagy veszélyeztetné. Csak felvetem a kérdést, amely minden törvényjavaslat megbeszélésénél az első: vajon szükséges-e ez az intézkedés és másodsorban vajon az intézkedések helyesek-e? Ami a szükségeség kérdését illeti, azt Hadik is elismeri, hogy háborús veszély esetén a kivételes hatalomra szükség van. Itt csak azt kifogásolja, hogy az időpont szerinte nincs megállapítva és hogy az intézkedéseket nem tartja helyesnek. Vannak bizonyos adminisztratív, politikai és közgazdasági intézkedések, amelyek ha elkésve tétetnek meg, azoknak egyáltalán semmiféle haszna nem lenne.

Hadik: Voltak az annexió idején is!

Lukács: Valószínűnek tartom, hogy akkor a kormány külön felhatalmazási törvény nélkül tett intézkedéseket és távol vagyok attól, hogy emiatt a kormánynak bármiféle szemrehányást tegyék. Hadik a legjobban tudja, hogy az annexió idejében készülőben volt egy ilyen törvényjavaslat. Mindenki tudja, hogy háború esetén a kemkedés az egyik legveszélyesebb dolog. Ezekre előzetes intézkedésekre van szükség. A kormány gondolkodott arról is, hogy percizen megszabja a kivételes intézkedések legtávolabbi határát.

Ezután a főrendiház általánosságban és részleteiben elfogadta a javaslatot épúgy, mint a hadi szolgáltatásokról szóló javaslatot. Vita csak a parlamenti őrség kérdésénél volt.

Az első szónok Dessewffy Aurél volt, aki élesen támadja a kormányt és kéri a főrendeket, hogy ne fogadják el a javaslatot. Vele szemben Rosner Ervin báró a javaslat mellett szólal fel.

Hadik János hevesen támadja a javaslatot. Rámutat Vavrik Béla ismert főrendiházi beszédére, amelyben az jogosulatlanak mondotta a főrendiház beavatkozását a képviselőház belső ügyeibe. Ha ez jogosulatlan akkor, amikor az obstrukciót kell elűzni, akkor jogosulatlan most is, a kormány intézkedéseinek elbírálásával.

Vavrik Béla szerint a javaslatokat a szükség szülte, elfogadásukat ajánlja.

Ezután nagy érdeklődés közepette Prohászka Ottokár püspök szólal fel, aki kijelenti, hogy csak sajnálni tudja a parlamenti eseményeket és

a kormány eljárását. Szégyenletes állapot az, ha egész nemzeti életünk olyan színvonalon áll, hogy erőszakot kell alkalmaznunk a törvényhozás házában. A felelet a kisebbség erőszakára nem az: hol a csendőr, hol a katonai őrizet és szervezet, hanem a felelet erre finomabb haladás, demokratikusabb és mélységesebb törvénytisztélet. Mindenesetre nagyon rossz tanács volna, ha valaki a rossz házasságot meg akarná reformálni úgy, hogy a férfi mellé és a nő mellé is detektívet állítana. (Derűtlenség) Elismerem, hogy vannak gordiusi csomók, amelyeket nem lehet oldozgatni, hanem szét kell vágni. Junius negyediké nem nyári napja, hanem téli napja a magyar törvényhozásnak, olyan téli napja, amelyen meghült a magyar parlament és dacára a sok orvosnak nincs, aki segítene rajta. Alkalmasnak találják önként azt az időpontot, amikor a magyar ellenzék nincs a Házban, ilyen törvényjavaslat megszavazására?

Antal Gábor református püspök Prohászka érveiről, melyeket elfogad, épen az ellenkező következtetésre jut és szükségesnek találja a mai viszonyok közt a képviselőházi többséget.

Hadik János személyes kérdésben azzal vádolja a kormányt, hogy a király és a főrendiház tekintélyével akarja törvénynyé emelni ezt a javaslatot.

Hosszu Vazul aláírja mind azt, amit Prohászka általánosságban mondott, de ellentétes konzekvenciát kell nézete szerint levonni abból, amit mondott, tudniillik, hogy a *jelenlegi viszonyok közt kénytelen megszavazni a törvényjavaslatot*. A Junius negyediké eredmények nélkül ma sem lennének ebben a helyzetben, hogy elég erős hadsereggel szállhassunk szembe külső ellenségeinkkel és erőnkkel Szerbiával éreztethessük.

A vitát ezzel bezárták és rendszertől szavazást kitétek, amelyet az elnök elrendelt. A javaslat mellett kilencven főrend szavazott, míg ellene huszont. A javaslat ellen szavazott többek közt Károlyi Gyula gróf, Edelsheim-Gyulay Lipót gróf, a Desewffykék, két Majláth, két Zichygróf és még több. Prohászka püspök a szavazás előtt eltávozott.

Katonazene éjjel Arad utcáin...

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Katonazene reggel fél négy órakor a Szabadság-téren. — Vig magyar indulókat, majd a Püsz Eugén marsot harsogtatják a rézkürtök szüntelenül. A katonazene soha ilyen szokatlan időben nem alkalmatlankodott a hajnali álmokat álmodó aradiaknak. Igen sok éjjeli gyakorlatról vonultak be az aradi háziezred fáradt katonái, de még csak a századdobos sem verte a marsot. Katonáink szigorúan respektálják a *békés polgárok* nyugalomát. Ma hajnalban azonban a zenésztóra az ablakaikhoz rohant álmos civilek nem haragudtak a zenés riasztóért. *Kendőket lobogtatnak, éljenek, sőt ki is világították* hirtelen az ablakokat a Szabadság-téren a szokatlan *plaz* muzsikálmából. Ujongó, ünneplő közönség az ablakokban, az Eötvös-utca torkolatánál pedig kettős rendekben, felszerelés alatt görnyedő katonák, tisztjeik vezénylete alatt.

Az utca sarkán kikanyarodik a zenekar, megáll és rázendít a Rákócira. A 33-as bakák elmasíroznak a zenekar előtt. Ekkor már minden éjjeli alak, a kávéházak minden hajnali vendége, a piacon kirakódó árusok *éljenek, hurvázva* állják körül a zenekart és sietnek megszoritani a vasut felé tartó hadfiak kezét. Lelkes, meleg hangulat. A katonák is megfélemednek egy pillanatra arról, hogy a katonasapka mire való, lekapják a fejükről, a levegőbe hajtják.

— Éljen, setresska!

— Éljenek a 33-asok, szerencsés utat, jó egészséget, — kiáltja civil és katona egyaránt.

Az egyik kávéházból, bort és pálinkát hoznak ki, hogy egy bucsu pohárral édesítsék meg az elválás nehéz perceit.

Mire azonban a fürge lábú jóakarók a palackokkal megérkeznek, a kis csapat már a színház tájékán masírozott. A hajnali zajban nem is hallatszik az egyszerre lépők lábai alatt a föld dübörgése.

— Nem baj — mondja valaki — ha nem jutott az elmenőknek, igyanak az ittmaradottak és sorra kínálják a zenészeket.

Felhörpintik a poharakat, végét vetik a zenének és haza mennek a zenészek.

Ezek a várba, amazok a vasútra. Asszonyok kísérték végig a főuton...

HIREK.

Öngyilkos joghallgató.

Távirati tudósítás.

Nagyvárad, december 13.

Ma egy éve szerelmi dráma játszódott le Budapesten, a Tisza szálló egyik regényes kis hotel szobájában. Vörös László gorbolyfalvi föld-birtokos László nevű joghallgató fia és Szecső Vilma gorbolyfalvi óvónő akartak eltávozni a világból, melyben — úgy érezték — nekik nincs semmi keresni valójuk, mivel a fiu szüleinek tiltakozása miatt nem lehettek egymásé. A véletlen azonban nem engedte, hogy két ifju élet csak úgy könnyen letörjön. Vörös László felgyógyult a revolvergolyó által kapott sérülésből, Szecső Vilma pedig az utolsó percben annyira megijedt, hogy lemondott a halálról és mikor látta, hogy az ifju ennek ellenére is végzoni akar vele, *kiugrott az ablakon és mindössze könnyebb szüddásokat szenvedett.*

A szerelmes pár a kudarcra végződött dráma után nem találkozott többé. A leány más faluban kapott állást, az ifjut pedig hazahozták szülei gorbolyfalvára. Vörös László nem tudta elfeledni a leányt. Egyre küldözte neki a leveleket, melyekben kérte, hogy engedje meg a közeledést, mert valószínűnek tartja, hogy szülei most már bele fognak egyezni, a házasságba. A leány nem válaszolt a levelekre, sőt tudatta az ifju szüleit, hogy kérjék meg a fiukat, hogy ne üldözze őt leveleivel, mert ő már jegyben van egy jegyzővel.

Mikor az ifju joghallgató ezt megtudta szüleitől, öngyilkos akart lenni, de megakadályozták terve kivételében és bevitték egy szanatóriumba. Vörös László azonban nem tudott feledni. A szanatóriumból is egyre küldözte a forró szerelmi vallomásokkal telesírt leveleket a hűtlen leánynak, persze választ soha nem kapott. Mikor beleunt a meddő küzdésbe, úgy tett, mintha már elfeledte volna a leányt és vigan járt-kelt a szanatóriumban. A szülőket tényleg megtévesztette az ifju viselkedése és a napokban haza is hozták Gorbolyfalvára.

Kedd este nagy dárídót rendezett Vörös László a barátaival és nem látszott meg rajta, hogy már a halál gondolatával foglalkozik. Mikor vége volt a mulatságnak és barátai eltávoztak, bement a szobájába lefeküdni. Az ajtót magára zárta és a kabátját a kilincsre akasztotta, hogy a kulcslyukon át be ne láthassanak hozzá, mert sejtette, hogy szülei figyelik.

Reggel hat órakor aztán egy hatalmas revolverdörrenés riasztotta fel a házbelieket. Mindjárt az ifju szobájához rohantak s mivel a zörgetésre nem adott felelet, rátörték az ajtót. Az anya lépett be elsőnek, aki elájult, mikor fiát vérben fetrengeni látta. Mindjárt orvosért siettek, de mire megérkezett, Vörös László már *hiszenvedett*. Amint később megállapították, nem a golyó ölte meg, hanem mielőtt magára lőtt volna, nagy adag veronált vett be és ez okozta halálát. A gyászba döntött szülők iránt megyszerte nagy részvét nyilvánult meg.

— Főherceg és tengerésztiszt szerelmi házassága. A hivatalos lap mai számában azt közli, hogy Eleonóra főhercegnő Károly István főherceg és Mária Terézia főhercegnő legidősebb leánya, évek óta tartó vonzalmát követve *Öfelségének tudtával* és beleegyezésével 1912. évi szeptember havában jegyet váltott ns. Klöss Alfons sorhajóhadnaggyal. Eleonóra főhercegnő minden, őt megillető jogositványról és igényről önként lemondott. Az esküvő a legszorosabb családi körben január végével lesz. A vőlegény, Klöss Alfons, 1880-ban született és most harminckét éves. Menyasszonyával a *Bonevuszka*-jachton ismerkedett meg, amelyet többször vezetett. Ismeretségük már négy év óta tart és a tiszt sűrűn fordult meg Károly István királyi herceg családjában. Eleonóra királyi hercegnő néhány hónappal ezelőtt egy Bécsben élő királyi hercegnőnek megírta, hogy egy tengerésztisztet szeret és hogy el van tőkéelve, hogy ennek a tisztnek felesége lesz. Ez a szerelem volt a döntő ok, amelyért a király egybekelésükhöz hozzájárult. Károly István királyi hercegnek másik két leánya is rangján alul ment férjhez. Renata Mária királyi hercegnő Radzivil hercegné, Mechtildisz királyi hercegnő Cartoriszky hercegné lett felesége.

— József királyi herceg balesete. Budapestről jelentik: Ma hajnalban József királyi herceg katonai szemlére készült Örkénybe. A külső soroksári uton az automobil fényoszloptól egy szembejövő kocsit lovai az utolsó pillanatban a gépkocsi elé fordultak. A soffőr, a balesetet kikerülendő, hirtelen elkormányozta a gépet, amely a sikos uton megcsuszott és a villamos sínek közé került, a szemben jövő villamos vezetője azonban jókor megállította a kocsit. Az automobil megsérült, de József királyi hercegnek és az automobilon ülőknek semmi bajuk sem történt.

— Jurisdoktor-tanító. A budapesti kir. tud. egyetemen ma, szombaton avatták fel Saskeőy József gyulavarsándi állami iskolai igazgató tanítót a jogtudományok tudorává. Ugy tudjuk, ő az első a tanítók táborában, aki a sokkal nehezebb és jóval magasabb értékű jogtudori oklevelet megszerezte. Allamtudor-tanító már őt is van. Miután értesülésünk szerint Saskeőynek jogtudori oklevélén kívül elemi-, ipar-, gazdasági-, és slőjdtanítói oklevele is van, államszámviteli államvizsgát is tett; gyümölcskertészeti és gyógynövényismeretű tanfolyamokat is végzett: bizvást állíthatjuk, hogy Saskeőy József dr. nemcsak Aradmegyének, hanem az egész országnak egyik legképzettebb tanítója.

— József főherceg ajándéka a katonának. Bécsből jelentik: József királyi herceg Kroatia tábornagya hadügyminiszterhez a következő táviratot intézte: Utasítottam jószágigazgatóságomat, hogy a hadügyminisztériumnak 10.000 koronát küldjön és kérem excellenciádat, hogy ezt az összeget a határainkat őrző katonák a tengerészek számára karácsonyi ajándéknak elfogadni méltóztassék. Kroatia tábornagya, hadügyminiszter táviratban megköszönte ezt.

— A megöszült bolgár király. Ferdinánd bolgár királyt, aki a háboru egész ideje alatt a harctéren és a főhadiszálláson tartózkodott, az izgalmak rendkívül megviselték. Akik látták, azt mondják, hogy az egykor délceg uralkodó teljesen megöszült, összerokadt, öreg ember lett és alig ismerhető föl. Szavov fővezér rendkívüli népszerűsége is nyugtalanítja, mert a győzelmes katona — így mondják a táviratok — sok olyan cselekedet megtételét forszírozta most ki a királytól, amelyeket az uralkodó csak a terror kényszere alatt tett meg. A fővezér uralkodik — az uralkodó fölött.

— Halálozás. Müller Lajos aradi nyugalmazott máv. hivatalnok hosszas szenvedés után december 14 én meghalt.

TARKASÁGOK.

(Az elítélés oka.) Az aradi törvényszék büntetőtanácsa előtt tegnap egy megcsontosodott tolvajszony állt. A hivatalos kifejezés visszaeső bűnösnek mondja: vagy egy tucatszor emelt már el kisebb-nagyobb értékű idegen ingót. A vádlottat egy szimpatikus aradi ügyvédjelölt H. V. dr. védte.

A lopást letagadni sem lehetett s így a visszaeső bűnöst súlyosan ítélte el a törvényszék: azért a pár korona értékű vászonvégért, amit egy aradi áruházból elemelt, 8 havi börtönt kapott.

Az asszony sokalta egy kicsit a büntetést. H. V. vigasztalni próbálta, de az asszony szomorúan jegyezte meg, amikor a szuronyos börtönről kikerült:

— Bizony, bizony, így van ez, ha az embert fiók-ügyvéd védi!

(Csak az előszobában...) Egy aradi orvos mesélte:

— A multkor meglátogattam egy régi osztálytársam. Bizony bizony, alig ismertem meg. Szegény, nagyon le volt rongyolódva, lezüllyedt. Kétségbeesetten panaszkodott: bihetetlen peche van, amibe hozzá fog, az nem sikerül, minden vállalkozásával letört. Tízféle foglalkozást üzdött már, de egyikén sem boldogult.

— Tudod kérlek — mondotta nekem, — az jellemzi az én pechemet, hogy mindig későn jut eszembe a jó ötlet. Hogy úgy mondjam, csak az előszobában, amikor már véget ért az audienca!

— Szegény barátomnak igaza volt. Ő tényleg olyan peches. Távozása után eltűnt a téli kabátom. A peches embernek megint csak az előszobában jutott eszébe a jó ötlet.

MULATSÁGOK.

(=) Táncvizsga. Szathmáry Etelka aradi táncitanárnő növendékei ma este a Fehér Kereszt szálló nagytermében rendkívül jól sikerült táncvizsgát tartottak, amelyen sokan vettek részt a szülők közül is.

(=) Mulatság a torony javára. A Szentleányfalvai reform. egyházközség. felállítandó toronyórája javára, Szentleányfalván a Dragán házban, folyó évi december hó 26 án, csütörtökön este 6 órákor táncmulatságot rendez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Egy ügyvédi írnok pöre. Hosszu ideig volt alkalmazásban Tóth Béla ügyvédi írnok Péterffy Antal aradi ügyvédnél, amidőn azonban állását ott hagyta, mintegy 1000 koronával nem tudott elszámolni. Ekkor Tóth Béla egy időre eltűnt Aradról, de később visszért. Visszatérése után Péterffy Antal jogutódai feljelentést tettek ellene. Az ügyben ma volt a vádtanácsi tárgyalás. Tóth azzal védekezett, hogy a pénzt ugyan megtartotta, de joggal, mert Péterffy viszont tartozott neki hónapokra visszamenőleg a fizetésével. A vádtanács vád alá helyezte Tóthot.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívó. Az aradi zenekedvelők egyesülete f. é. rendes közgyűlését december hó 15-én d. e. fél 11 órákor a kulturpalota Zenedehelyiségének az iroda-termében tartja. (Bejárat az Apponyi-köruton). Tárgyak: évi jelentés, évi számadás és a zeneiskola fejlesztése körüli teendők. — Ezen közgyűlésre az egyesület minden tagját tisztelettel meghívja. Aradon, 1912. december 8. Institoris Kálmán kir. tanácsos ny. polgármester, egyesületi elnök.

SPORT.

+ A tornaegyesület háziversenye. Az aradi torna egyesület szombaton este 6 órákor tartotta a Liceum tornacsarnokában házi versenyét, melynek első száma csinos felvonulással kezdődő szabad gyakorlat volt. Általános csapat-szertornázás után a gimnáziumi tanulók társas fabot-gyakorlatokat mutattak be. A minta-csapat magas nyújtón tornázott. Ezt követték az egyéni versenyek, melyek közül a tornászati összetett verseny volt, melyben első Szócs Ernő (19 pont) lett. Távolugrásban Schuster Ödön dr. győzött. A magas ugrás győztese Meghics Lajos. A súlydöntést pedig Grassel József nyerte meg. A versenyt Strifler Ferenc tornatanár rendezte.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= A városi kertészet virágkiállítást rendez a polgári leányiskola nagytermében. Délszaki növények és diszvirágok kerülnek bemutatásra. A kiállítás december 22-25 közt lesz nyitva reggel 7-től este 9-ig.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tátrali tudósítás.

Budapest, december 14

Készáru.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Kínát, vételkedv korlátozt, 15 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déli sárlat	3 órai sárlat
Búza 1913. áprillisi	11.84-11.87	11.88-11.89
Rozs 1913. áprillisi	10.40-10.41	10.42-10.43
Tengeri 1913. májusi	7.60-7.61	7.62-7.63
Bors 1913. áprillisi	11.06-11.07	11.08-11.09

Es árak 60 kilonként számlálva.

Budapesti értéktőzsde (dec. 14.)

Magyar hitel	—	768.50
Osztrák hitel	—	595.—
1% koronajáradék	—	88.52 1/2
Osztr.-magy. államvasuti	—	80.—
Jelzálogbank	—	402.—
Lezámitolóbank	—	485.—
Hazai Bank	—	274.—
Magyar Bank	—	513.50
Keresk. Bank	—	8565.—
Rimamurányi	—	667.50
Salgótarjáni	—	693.—
Köszti Vasút	—	636.—
Városi Villamos	—	854.—

Bécsi értéktőzsde (dec. 14.)

Osztrák hitel	—	598.50
Magyar hitel	—	768.50
Osztrák-magyar államv.	—	862.—
Déli vasút	—	97.50

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként: korona értékben.) 912. dec. 14. Búza 75 kilogrammos 20.30-20.40, 76 kilogrammos 20.50-20.60, 77 kilogrammos 20.60-20.70, 78 kilogrammos 20.70-20.80. Rozs (prima) 18.60-18.65 (közép) 18.10-18.20. Arpa (sarföldi) 19.80-20.10, (takarmány) 18.40-18.50, Zab (prima) 20.50-20.70, (közép) 19.70-20.90. Tengeri régl. (magyar) 19.20-19.20, (román) régi 19.20-19.20, új 10.20-10.40. Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.60-5.70, (rózsas) 6.30-6.40.

Felalós szerkesztő:

Bojgár Lajos.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. december 15-én:

1. Gyermekek és a handita. Dráma. — 2. Mű uszás és buvár uszás. Természet utáni felvétel. — 3. Osztrigás Mici. (A maximbeli hölgy.) Francia vígjáték. 3 felvonásban.

Előadások kezdete délután $\frac{1}{6}$ órától folytatódagosan este 11 óráig.

Előadások délután 2 órától kezdve este fél 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1912. december hó 15-én:

Délután fél 4 órákor mérsékelt helyárakkal:

A szép gárdista.

Operette 3 felvonásban.

Este $\frac{1}{8}$ órákor rendes helyárakkal:

C) Bérlet.

C) Bérlet.

Éva.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Willner és Bodanezky. Fordította Gábor Andor. Zenéjét szerzte: Lehár Ferenc. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár S.

SZEMÉLYEK:

Flaupert	Huszár K.	Éva	Dióssy Nusi.
Millefleur	Győző A.	Mathieu	Szily Sándor
Paquerette	Sz. Rontay B.	Voissin	Szabó Lajos
Laruse	Herold Ede.	Prünelles	Hajducska L.

Kezdetek este $\frac{1}{8}$ órákor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrásy-téri új Lloyd-palotában.

Dránia Magyar Tudományos Színház aradi színház

Ma vasárnap, 1912. december 15-én:

1. A halott szemé. Detektív dráma. — 2. Dagmár a serfőző leánya. Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatódagosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártsték 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Gyermekek a IV. hely kivételével a felét fizetik. — Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

LABADOZÓK

egészségük teljes helyreállítását a Scott féle Emulsió használata által hathatósan elősegíthetik, melyet még az elgyengült gyomor is könnyen felvesz és teljesen megemészt. Meggondolva azt, hogy az egyes alkatrészeknek mindig egyformán kitűnő minősége a Scott féle Emulsióknak különös tápláló erő: kölcsönöz, könnyen megmagyarázható, hogy használata labadozás idején miért oly előnyös öregnek és fiatalnak egyaránt. Emellett a Scott féle Emulsió oly izletes, hogy felnőttek és gyermekek szívesen szedik.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G. m. b. H. címére Wien, VII., akkor egy gyógytár utján próbadagot küldünk. 6013

Gyönyörű szép és olcsó

karácsonyi ajándékok,

brilliáns, platina, arany-és ezüst tárgyak, kitűnő, csakis különleges valódi genfi zsebórák a karácsonyi évad és tulzsufolt rak-tár miatt

mélyen leszállított áron

Weinberger Ferenc,

ékszerész, Arad, Andrásy-tér 20.

Telefon 439.

GYÖRGY

MENYHÉRT ÉS TÁRSA

női felöltők áruháza

Arad, Andrassy-tér 8.

A Minorita-templom bejáratával szemben.

Nagy Karácsonyi Occasio

Leszállított árak.

Telefon 855.

Szabott árak.

Nagy választék:

Angol felöltők
Plüsch kabátok
Posztó köpenyek
Szörme kabátok
Szinházi köpenyek
Leányka és
Gyermek kabátokban
Szörme garnitúrákban.

5491

Legújabb divattudósítónkat készséggel küldjük.

Özv. Müller Lajosné mélyen szomorodott szívvél tudatja, hogy férje

Müller Lajos

ny. máv. hivatalnok 7953

hosszas szenvedés után december hó 14-én a hajnali órákban jobblétre szenderült. Temetése december 15-én délután 2 órakor a gyászszobából, Petőfi-utca 8. (Erzsébet körüti rész.) fog végbemenni.

*Csák azoknak,
a cigarettásoknak,
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel
többet kiadni:*

Clubspecialité:
120 lap 20 fillér
70 " 12 " "
1 doboz (100) hüvely 70 " "

*Crossi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronz- és szinnyo-
más valamint esiradék-függvények
Ambreij nélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van rinyomással a védjegy
és a gyártó aláírása, Modiano*

Főraktár a magy. kir. dohány- és szivarkül-
lönlegességi árudában. 6912

Karácsonyi és ujévi ajándékok. Brilliónt és aranyékszer kü- lönlegességek óriási választékban.

Ezüst disztárgyak és ezüst evőeszkö-
zök nagy raktára. Szivar készletek,
cigaretta tárcák, ezüstbotok. Rend-
kívüli nagy választékban elsőrendű
órák arany, ezüst és acél tok-
ban. Inga órák minden kivitelben.
— Külön helyiségben china ezüst —
**Legjobb árak rend-
kívüli olcsó árakban.**

Grallert J. és Fia

órák és ékszerész üzlete. 7817
Arad, Andrassy-tér 22. sz.

Rózsá-napok a drogeriában.

Minden hölgynek,

Aki üzletemet 1913. évi január
hó 15-ig látogatásával megtiszt-
teli — tekintet nélkül a be-
vásárlási összegre — vásárlása
mellé díjtalanul egy rendkívül
finom illatú számozott

D'Orsay-féle

rózsá-saschet

mellékelek, amely egyuttal nye-
remény-jegy is a kirakatomban
kiállított értékes tárgyakra.

Mint

alkalmas és izléses karácsonyi és ujévi ajándékokat van szerencsém ajánlani:

Finom francia és angol illatszere-
ket, egyes üvegek és csinos kaset-
tákbán. Uti necessairek. Fésű garni-
turák valódi és utánzatok. Kézápoló
(Manicure) készletek. Elefánt csont,
gyöngyház, Teknőc, Teknőc után-
zat, csont, celluloid és ébenfából. Fi-
nom szappanok 3 drb egy csinos
dobozban, kölni-vizek 3 üveg egy
ládikában. Fényképező gépek és hoz-
závaló felszerelési cikkek stb. stb.

Rendkívül nagy választék-
ban és legolcsóbb árakon.

Hánzu Nestor

drogeria és illatszer-üzlete

a „Vörös Kereszt“-hez

Arad, Weitzer János-utca 2. szám.

A kiállított tárgyak sorsolása 1913.
év január hó 15-én közjegyző el-
lenőrzése mellett történik.

Nyereményjegyek a fenti határidőig minden
vidéki megrendeléshez is mellékelve lesznek.

6841

Brünn, 1910. szeptember.

A Sirolin „Roche” értékelése.

A szünidei gyermektelep idei szezonjának lezárásakor az alulírt egyesületi vezetőség indítva érzi magát arra, hogy tisztelettel közölje Önnek hálás köszönetét, amiért az orvosi kezelés alatt levő gyermekeknél az Ön Sirolinja a szünidei telepen oly kedvező hatást ért el.

A brünni szünidei telep bizottsága Gross Ullersdorfban.

Basel, Marienhaus, 1911. október 2.

Az Ön Sirolinja már régóta tesz nekem kitűnő szolgálatot, hurut nyakfájdalom és influenza ellen. Nagyon szeretném az Ön kitűnő készítményét szegény betegekhez is eljuttatni, akiket betegápolónői minőségemben kezelek s akiknek egészségét az Ön hatásos gyógyszerével vissza tudnám adni.

G. nővér, a Szent Keresztről elnevezett kongregáció tagja.

Árvaház

Pépinvilleben, 1911. VIII. 23.

Bátorkodunk önnek örömmel közölni, hogy a Sirolin „Roche”-sal gyermekeinknél jó eredményt értünk el, amiért legnagyobb megelégedésünket nyilvánítjuk. Jó hatást tett gyermekeink köhögése és nyakfájdalma ellen, ami nagy enyhülést és megkönnyebbülést szerzett nekik.

Mária Leó, jézustársasági nővér, főnökö.

Nyiltér.*

Nyilatkozat.

Egy aradi lap november 17-iki száma *Történet egy szerenádról* cím alatt sértő cikket közölt felőlem s néhány barátomról; a cikk például azt állítja, hogy Wenckheim gróft munkapárti programmal választottuk meg, holott egy politikai újságnak minden esetre tudnia kell, hogy ő párton kívüli programmal lépett fel és választatott meg; magam például mindig Kossuth-párti voltam, ezen pártállásom nyílt hangoztatásával támogattam Wenckheim gróft, csakugy mint pártunk megyei korifeusai, a Vásárhelyiek és Károlyi Gyula gróf. Valótlanság például az is, hogy Patkós dr. a Momák dr.-tól nyert pénzt mind elbankettezte volna; s bár hiszen ez sem vált volna szégyenére. Csak az igazság kedvéért hozom fel, hogy jutott bizony abból az ezernéhány koronából máshova és jótékony célra is, például a kisjenői kaszinó könyvtára néhány száz koronát kapott. A lap tehát e tekintetben is helytelen hírt közölt, de azt hittük, hogy nem tudatosan s mert a közölt cikknek az egész fogadásra, annak mikénti kiegyenlítésére és felhasználására vonatkozó tartalma inkább mosolyra keltő, mint boszantó, ezekre vonatkozólag fölőleslegesnek tartottunk minden cáfolatot.

Az egész cikkből csak annyi igaz, hogy Lázár dr. feljelentett bennünket éjjeli zenésés miatt s az alispán — nézetem szerint jogtalanul — megbüntetett bennünket 10—10 koronára; a cikk azonban — nyilvánvalóan dr. Lázár feljelentésének mentesítése céljából — magánbecsületünket sértőleg azt is állította, hogy mi — persze csufszágból — dr. Lázár ablakai alatt is zenéltünk s emiatt tett volna ellenünk feljelentést dr. Lázár.

Ez a sértés indított bennünket arra, hogy nyomban a cikk megjelenése után, ajánlott levélben, a következő kérelmet intéztük a szóban lévő laphoz:

„Tekintetes Szerkesztőség! Becses lapjának folyó hó 17-iki számában „Történet egy szerenádról” cím alatt egy közlemény jelent meg. Részleteivel nem foglalkozunk; minden esetre kérjük azonban, hogy az igazság érdekében szíveskedjék közölni a következőket: „Az, hogy mi akár a közölt alkalommal, akár bármely más alkalommal Lázár Zoárd dr. ablakai alatt, vagy bár csak az ő utcájában is zenéltünk volna, hazugság. A hatóság előtti eljárásban ilyesmit Lázár dr. sem panaszolt, miután azonban ezt a híresztelést másutt is halottuk, a hatóság előtt magunk bizonyítottuk ennek valótlanságát; tessék elolvasni a hivatalos iratokat, megengedjük bárkinek, a mi igazságunkat bizonyítottnak fogja látni mindenki s aki ezek után is ragaszkodik az állításhoz: az jellemtelen. Az ítélet pedig még nem jogerős! Tessék elolvasni a felelősségünket! Tisztelettel Kisjenőn, 1912. november 19-én. Szkalák Gyula dr. s., k., Patkós Gábor dr. s. k. járási tiszti orvos és társaik.”

Napokig hasztalanul várván cáfolatunk közlését, a következő sürgőnyt menesztettem a t. Szerkesztőséghez: „Becsületudásuktól elvárjuk, hogy a rólunk közölt valótlán hirre beküldött cáfolatunkat is azonnal közlik. Dr. Szkalák.” — A közlésre azonban mind a mai napig hiába vártunk, azért ezután jelentem ki, hogy a cikk valótlanságokat tartalmaz és a furcsa eljárás megbírálását a közönségre bízom Kisjenőn, 1912. december hó 13. napján. Dr. Szkalák Gyula. 7959

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom, hogy néhai férjem **Daimel Lajos**

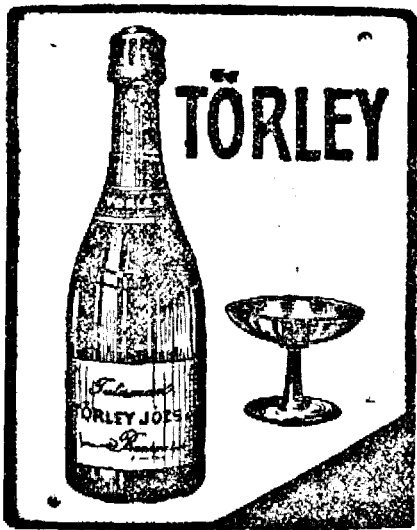
fűszer-, csemege- és gyarmatáru-üzletét (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok) változatlan cég alatt tovább folytatom.

Kérem üzletfeleinket és a n. é. közönséget, hogy a férjem iránt tanúsított pártfogással és bizalommal a céget ezután is megtisztelni szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

özy. Daimel Lajosné.

7966

6752

NAGY
KARÁCSONYI VÁSÁR
DÉCSI GÉZA
könyv- és papírüzletében
ARAD. Forray u. Nádasdy-palota.
Telefon 902.
PAPIRJÁTÉKOK, KÉPESKÖNYVEK,
LEVÉLPAPIR, LEVELEZŐ LAP
LEGOLCSÓBBAN EZEN
1981 CÉGNÉL VÁSÁROLHATÓ.

Kitűnően megvéd a
MATTONI FELE GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ
székélye infectious
bajtól; a pusztá
gránitcsiklából
fakad.
Több epidémiánál fényesen bevált.

6397

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta **RÉTHY** név van a

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félét fogadjanak el! 6911

Egy 2 középiskolát végzett 14 éves **ügyes fiu** nyomdász-tanulónak **felvétetik.**

Tartozik ■ Követel
praktikus

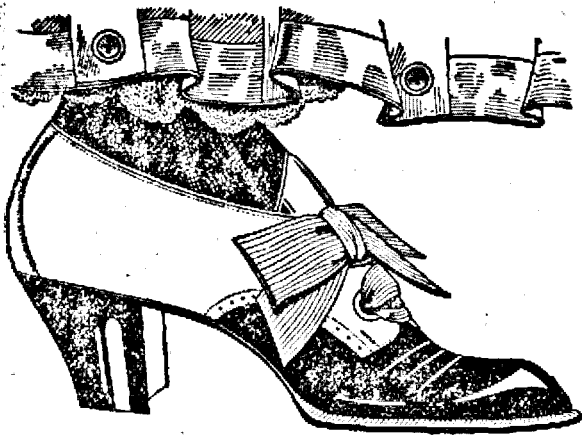
kézi zsebfüzet

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ara 20 fillér.

Nyitár.

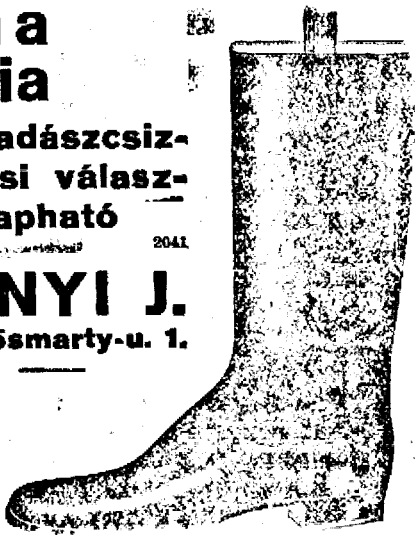

Elegáns amerikai legújabb facon a t. II. Idény ujdonsága. Kapható
KUTÁNYI J. ARAD,
Vörösmarty-utca 1. sz. 2041

Halina Bagaria

Box és Vadászcsiz-
mák. Óriási választék. Kapható

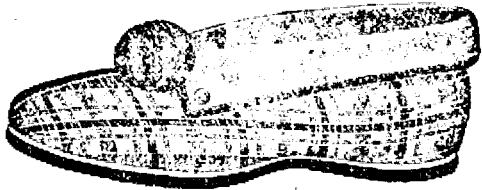
KUTÁNYI J.
ARAD, Vörösmarty-u. 1.

**Világhírű
Hazelwood
amerikai
czipők**

egyedüli lerakata 16 K., 20—24 K. árban
Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335

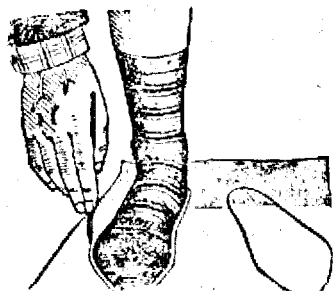
Valódi teveszór comótcipő.

Férfi 5 kor. Női 4 kor. Gyermekek 3 kor.
Kapható

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Tájékoztató cipőrendelésnél!

Írásbeli rendelés-
seknél elegendő,
ha papírlapra rá-
lépve a láb kör-
vonalaait ironnal
megjelöljük, mint
az ábrán látható.

KUTÁNYI J., ARAD,
Vörösmarty-utca 1. sz. Telefon 335.

Elsőrendű Vadász
és Tourista cipők.
Kapható
Kutányi J.
ARAD,
Vörösmarty-u. 1.
2041 Telefon 335.

Alkalmi cipő
kedvelt facon
minden
szinben
kapható

Kutányi J. Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

A legújabb divat,
1912/1913. évi téli
idényre, csak ezen
fagonu cipők.

KUTÁNYI J. Arad,
Vörösmarty-u. 1. sz.
Telefon szám 335.

Óriási választék
téli női és férfi ci-
pőkben, meglepő
olcsó árakban.

Kapható

Kutányi J.
ARAD, Vörösmarty-u. 1.
Telefon 335.

**Nagyválaszték
amerikai női
füzős és gom-
bos cipőkben
9 kor., 10 kor.,
11 kor., 12 kor.,
és 14 koronától
egész 25 koro-
na árig kapható**

KUTÁNYI J. Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Elsőrendű
Galoschnik
(sárcipő)
nyelv és nyelv-
nélküliek, valamint hőcipők nagy vá-
lasztékban. Kapható

Kutányi J. Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

**Következő
ujdonságok
érkeztek**
KERPEL IZSÓ

**100,000 kötetes
kölcsonkönyvtárába:**

Gábor—Liptai: A sarkantyú, Pataky: Há-
zasság könyve, Pogány D.: Szent hazugságok,
Milotay J.: Neked kedves, Korcsmáros N.:
Ezüstváros, Szemere Gy.: A két jómadár,
Toma J.: A zenélő óra, Bernstein H.: Az os-
trom, Szomory E.: Komédia, Nagy E.: A
miniszterelnök, Williamson: A földalati szin-
dikátus, Mikszáth: Almanachja 1913. évre, Gárdo-
nyi G.: Messze van odáig, Meyer C F.: A barát ná-
sza, Molnár F.: A farkas, Kaffka M. Színek
és évek, Maupassant G.: Egy élet, Bors-
szem Jankó naptára 1918. évre, Bíró L.:
Sárga Liliom, Bíró—Lengyel: A cárnő, Földes
J.: Fekete ország, Béldi J.: A gyanus király,
Szomaházy J.: Baccarat, Karinty F.: Görbe tü-
kör, Ohnet Gy.: Halál Bonapartera, Formont M.: Az
üres szoba, Bíró L.: Rablólovag, Alba Nevis: Adá-
mok, Évák, Gábor A.: Pesti sirámok, Krudy Gy.:
Francia kastély, Gró J.: Nobel Árpád kalandjai,
Snaith G.: Fitzné, Croker M. B.: Asszony a bakon,
Daudet E.: Az élet sodrában, Voss S.: A költő és az
asszony, Tolsztoj L.: Hadzi—Murát, Bodkin D.:
Beck Pál, Bang. Úton, Potapenko: Egy család tör-
ténete, Kálnoki I.: Igen Czenczi, Dumas: Napoleon
élete.

Németben: Kahlenberg H.: I. Der liebe
Gott, II. Sünde, Lewald E.: Stille Wasser. Bloeme
W.: Das lockende Spiel, Hedenstjerna: Humores-
ken, Kohlenegg W.: Die LKiesegang—Mädchen,
Wassermann J.: Faustina, Blumenthal O.: Wel-
lenringe, Rosenkrantz P.: Der Mann im Keller,
Stratz R.: Du Schwert an meiner Linken,
Brachvogel C.: Die Könige und die Kärner,
Hermann G.: Die Nacht des Dr. Herzfeld, Loti
P.: Die Entzauberten, Glyn E.: Seine Stunde,
Schubin O.: Heil dir im Siegerkranz, Anzen-
gruber L.: Die Kameradin, Strindberg A.:
An offener See, Bernhard O.: Adelheid Rolands
Schicksal, Voss R.: Die Herzogin von Plaisanze,
Werner E.: Weg des Schicksals, Hartwig
G.: Wenn du mich liebst, Jugendträume. Die
goldene Gans, Stacpoole V.: Die letzte Karte,
Schweriner O.: Mit versiegelten Orders, Her-
cog R.: Die Burgkinder, Raff H.: Der Nebelreiter.

**Kölcsondíj: havonként 1 korona
40 fillér vagy kötetonként fi-
zetve 10 fillér.**

Vidéki bérlet is a legfigyelmesebb kiszolgálásban
részesülnek.

**A zenemű-kölcsontárba
is meglepő szép
ujdonságok érkeztek.**

Zeneműkölcsondíj havi 2 kor.,
vagy füzetenként 20 fill.

Legújabbak: Lehár: Ma mindenkit szerettek,
Bishitz: Ésti keringő, Márkus: Ha én egy férfit lát-
tok. Balázs: Két babonás szép szemednek... Va-
lakinek a nótáját, Zerkovitz: Legszebb ember a
huszár! Granichstaeden: Abrahám a menyör-
szágban, Buttykay: Hamupipőke, Cuvilier: A
lila Domino, Jarnó: Tengerész Kató, Vincze:
A limonádé ezredes, Zerkovitz: Sokszor úgy
szeretnék sirni.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése.**

KERPEL IZSÓ,

Könyv-, zenemű és papír-
kereskedése Aradon

Legujabb divatu kézimunkáit
valamint hozzávaló anyagokat, kötött
és szövött árukat ajánlja

WEISZ és BENJAMIN cég
Andrássy-tér 22. sz.
Telefon 635. 7782 Telefon 635.

Nyílttér.

Okvetlen Korányi

szeresse be cipő-, kalap-, uri divat- és
ruhaszükségletét

Jenő nagyruházában. Szabadság-
tér. Meglehető olcsó árak. Őriáni
választék. 5441

ÚJ KÖNYVEK.

— A Hét. Kiss József hetilapja pályafutásának huszonegyedik esztendőjét kezdi meg a jövő év januárjával. Az új évfolyam küszöbén jogos büszkeséggel hivatkozhatik arra, hogy a magyar irodalom új korát A Hét indította. Ez a lap volt kezdetül fogva az, amely utat nyitott az új hangoknak, új irodalmi irányoknak és felkeltette a magyar közönség olvasókedvét és figyelmét az irodalmi magaslatokon álló alkotások iránt. A Hétben ezután is fiatalos erőt, eleven harciasságot és igazi haladást talál az olvasó. A Hét csak a szépet keresi és csak a szépet adja. Esztétikai törvénye, hogy minden, ami szép, az modern is. És modern csak az lehet, ami szép. A nívót többre becsüli mint a felkapott jelszavakat, a kétes értékek előtt nem hódol meg csak azért, hogy alázatosnak lássék. Cikkeit a magyar hírlapirodalom legkiválóbb erői írják, novellái magas irodalmi színvonalon mutatják be a meglévő irányzatok mindegyikét. Rovatai, melyekben az irodalmi, színházi és művészi eseményeket tárgyalja, mindig elevenek, tartalmasak és szellemesek. Két apróbb rovata pedig: a Toll és Tör és az Innen-Onnan egészen speciálisai A Hétnek. A Hét előfizetési ára félévre 10 korona. A ki a januártól kezdődő előfizetés összegét már most beküldi, annak ujévig ingyen küldik a lapot. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Buda pest, VIII., Népszínház-utca 22.) ingyen küld.

— Babits Mihály Dante-fordítása. A magyar könyvpiacot ritka, értékes karácsonyi ajándékkal lepte meg Babits Mihály, a kiváló fiatal költő. Közrebocsátotta készülő Dante-fordításának első kötetét, a *Poklot*. A vaskos, szép könyv a Révai Irodalmi Intézet kiadásában jelent meg Zádor István művészi könyvdíszével. A könyv irodalmi életünknek valóságos eseménye. A fordító a nagyszerű vállalkozásról többek közt így ír: „Mi izgathatná a művészt, ha a lehetetlenség nem?” Dante fordítása mindig a világirodalom legnehezebb feladatai, legsábitóbb problémái közé tartozott. Egy irodalmi körnépszerűsítés, bölcsék köve: oly izgató, olyan népszerű. Nyelvek és nemzedékek vetélkedtek benne, egymás vállára hágyva törtek a magas palma felé. Nagy költők, nagy nyelvművészek és nagy tudósok áldozták rá idejük és erejük jó részét. Hány értékes emberélet egészen ráfeledkezett! Az ember szinte kétkedve kérdezi: honnan a mesterkelt, különleges munkának ily csodás varázsa? Hogy hajhatták oly eredeti költők, mint Longfellow, Ratisbonne, ily lekötő, nehéz igába nyakukat? Vajjon érdemelt-e ez a szülőkép tökéletesen a talán gépiesnek látszó mesterség ennyi áldozatot? A talányfejtés léha gyönyörűsége meddig viszi még az emberi lelkeket? Igaz, hogy a Divina Commedia terzinái még talánynak is tökéletesebbek minden más talánynál, melyet alkotás valaha műfordító előállított. Az igazi talány, melynek csak egy megoldása van. Más remekműveknek el tudom képzelni több jó fordítását, Dante egy-egy terzináját oly ta-

lánynak érzem, melynek minden nyelven csak egy tökéletes megoldása lehetséges: jaj annak, aki ezt az egyet el nem találja! Ertalálása pedig tisztán ihlet dolga, mint az igazi talányfejtés is: egy felvillanó ötlet; és egyáltalában nem gépi munka.

Nem érzem magamat műfordítónak. Dante csak költő fordíthatja. Hogy a költő méltó-e, rokon-e Dantéhoz? Nem tudom? de ha nem hinném, egy terzinát sem irtam volna le. Lemondok arról a hiúságról, hogy színeredeti költőnek tartsanak. Megpróbálom a legszebb könyvet adni nemzetemnek, amit adni tudok. És mint a középkori másoló, ide-írom az elejére: olvassák szívesen, mert igen szép.

A „legszebb könyvet” a kiadó oly külső mezbe öhajította öitöztetni, mely mé tön reprezentálja Dante világirodalmi nagyságát: a külső kiállítás a maga korjelző stilszerűségével alkalmas felkeltetni azt a hangulatot, a mellyel az emberiségnek ehhez a nagy kincséhez hozzányulni szabad. Dante Komédiájának első része: A *Pokol* 12 régi kép hasonmásával, gazdag könyvdíszrel (Zádor István rajzaival) I. év karácsonyára jelenik meg és kapható lesz fűzve, fehér kartonborítékban 9 kor. bolti áron, vászonbőr-díszítésben 12 kor. bolti áron, szarvasbőr-díszítésben 20 kor. bolti áron, pergamentkötésben 22 kor. bolti áron. Dante Komédiájának további részei: „A purgatorium” és „A paradicsom” a legközelebbi két éven belül fognak hasonló kiállításban megjelenni.

— Tevan-könyvtár most megjelent két száma újabb bizonyosságot szolgáltat a vállalat kitűnő programjához: 8. Casanova: Szerelmi kalandok Révész Andor kitűnő és izléses fordításában. — Casanova most éli renesszánszát; most fedezi fel újból a világ. Eddig úgy élt neve a köztudatban, mint egy kiváló pornografusé, aki csupán abban különbözik a többi vásári pornografustól, hogy megirt kalandjait át is élte. Emlékiratairól most állapítják meg, hogy ezek határozott irodalmi értékű dolgok, és nemcsak erotikumok, hanem más nemes emberi érzések is vannak benne, azonfelül, hogy történetei vonzóak és korának hű erkölcsrajzai. — A kötet ára 40 fillér.

9. Frank Wedekind: Haláltánc. Wedekind egyik legszebb és legirodalmibb drámája a „Haláltánc”, melyet nemrég Németország több nagyobb drámai színpadján frenetikus sikerrel adtak elő. A darabot Karinthy Frigyes briliáns fordításában adja közre a Tevan-könyvtár. — Ára 40 fillér.

— Rákossy Viktor új gyermekkönyve. A kiváló humorista gyönyörű karácsonyi ajándékkal lepte meg a gyermekvilágot. Olyan könyvet írt, mely valóságos szenzációja lesz a gyermektársadalomnak. A könyv címe: Bobby és Csiba, két kutya története. Két kutya él, beszél, cselekszik, örül és szenved ebben a bájos történetben a maga állati lénye, szinte azt mondják egyénisége szerint. Bobby az elkényeztetett, ideges finom uri öle és Csiba a viharezett falusi kutya: az ő élményeik adják meg a derűs történet keretét, melyen belül majd megható, majd kacagtató konfliktusok zajlanak le és pompás ember — és állatalakkal ismerkedünk meg. A Révai Testvérek Irodalmi Intézete a kiadója ennek a pompás könyvnek, a mely 8 koronáért minden könyvesboltban kapható.

SÉRÜLÉSEK

minden fajtát gondosan meg kell óvni a tisztálanságtól, mert ezáltal a legkisebb sérülés is veszélyes, nehezen gyógyítható sebbé válhat. 40 év óta bevált, megbízható kötéser a Prágai házikendőcs, mely megóvja a sebet, enyhíti a gyulladást és a fájdalmat, hűsítően hat, a sebet behozza a hamar gyógyítja.

— POSTAI SZÁLLÍTÁS NAPONKÉNT. —

1 egész doboz 70 fillér, postán 8 kor. 60 fillér előleges beküldése után 4 doboz, 7 koronáért 10 doboz külföldi franko az osztr. és magy. monarchia állomására.

Vigyázzunk a preparátum és a készítő nevére, ár és védjegy csak 70 fillér árban valódi.

Főraktár:

B. FRAGNER,

cs. és kir. udvari szállító

Gyógyszertára „A FEKETE SAS”-HOZ.

Prága, Kleinseite, 203. Narudagasse sarkán.

Ausztria és Magyarország gyógytáráiban raktáron.

Cipő különlegességek
Iványi Menyhért
Aradon, Forray-utca

Eredeti amer. férfi vagy női

fekete vagy barna 13 K.

Antliop divat magas cipő 14 K.

Eredeti angol kalapok nagy

választék Gyukits kalap 10 K.

Női vagy férfi sevró cipő 9 K.

2451

Eiser Sándor Arad,

Telefon 222

Weitzer János-u. 2. Telefon 222

A legrégebbi és a legnagyobb különlegességi üzlet **világítási tárgyakkal**. Dusan felszerelt raktár a legdivatosabb **csillárakból villany-, gáz- és acetilén-világításhoz**, továbbá **villany-, gáz- és acetilén főző**, valamint **vasalási készülékekben**. Ugyszintén minden e szakmába tartozó **üvegáru- és armatúrákban nagy raktár**. A magyar gázizzófény részvénytársaság welsbach-i **Dr. Auer Károly** szabadalma egyedüli elarúsítója. 7729

Uriszabó üzlet áthelyezés. Igen tisztelt megrendelőimet és a n. é. közönséget tisztelettel értesitem, hogy folyó hó 15-én Kossuth-utca 66. szám alól Weitzer János-utca 19. szám alá helyezem át.

7810 További szives pártfogást kér kitűnő tisztelettel:

Maricza György, uri-szabó Arad.

Mindenki azt mondja már, hogy
Szeplők, májfoltok
és minden arctis tállanságok eltüntetésére, továbbá hideg, szeles időben arc és kezek megvédésére legjobb az eredeti

Kárpáti-féle

Benzoe-Creme 1 korona.

és **Benzoe-tej szappan** 70 fillér utasítással.

Készíti:

7031

KÁRPÁTI JÁNOS gyógyszerész

Arad, Boros Beni-tér 15. sz.

6 korona rendelésnél postaköltség nem számítatik.

Ha finom

Teát, Rumot

óhajt forduljon

Vojtek és Weisz-céghez

Aradon.

Teák.		Rumok.	
	Kor.		Kor.
1 esom. igen fin. keverék	— 50	1/2 lit. üv. „Hungaria“	1,10
1 „ „ „ „	1.—	1 „ „ „	2.20
1 „ „ „ „	2.—	1/2 „ „ „ Jamaicai II.	1.30
1 „ fin. keverék 1/4 k. ló	2.50	1 „ „ „ II.	2.60
1 „ „ „ „	— 40	1/2 „ „ „ I.	1.80
1 „ „ „ „	— 80	1 „ „ „ I.	3.60
1 „ „ „ „	kiló 7.—	1/2 „ „ „ fortior.	2.70
1 „ Popoff-féle 4 sz.	7.—	1 „ „ „ „	5.40
1 „ „ „ „ 6 „	5.50	1/2 „ „ „ „ antiqu.	3.70
1 „ „ „ „ 8 „	4.50	1 „ „ „ „	7.40

Postai megrendelések naponta pontosan eszközöltetnek.

791

FONTOS ÉRTESETÉS!

Óriási készletünk teszi lehetővé, hogy elsőrangú amerikai cipőkülönlegeségeinkben minden láb megtalálja a helyes méretű és a láb alkatának megfelelő formájú cipőt. Egy kísérlet mindenkit meggyőzhet ennek valódiságáról, annál is inkább, mert meg nem felelő cipőket mindenkor kicserélünk.

**KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKET
S A MÉRTÉKVÉTELI UTASÍTÁST!**

AMERICAN SHOES COMPANY Ltd.

Központi főüzlet:
Budapest, IV. Kigyó-tér 1. Királyi bérp.

Üzletek:
V. Dorottya-u. 6. Erzsébet-körut 42.
Debrecen: Piac-u. 44.
Zagreb: Ilica 22.

5963

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalanít!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű becszetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorszábadó szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabban) 1 korona.

Kapható kiskeresletben:

1045

Rozsnyai Máttyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Külön kezege és
fehérnemű osztály.

Nagy raktár s: övölt
és trico árúban.

Rosenblüh H. és Társa divatáruháza Arad.

Össze választék
keztükben.

Fegyházban kötött
harisnyák.

Az idei karácsonyi vásáruk egyedül a maga nemében. Elsőrendű áruinkat ily mélyen leszállított áron még soha nem ajánlottuk tisztelt vevőköreinknek. Kérjük nagybecsű látogatását, hogy fentiekről meggyőződhessek.

Occasio cikkeink:

Egy teljes ruha díszszel együtt már	K	3.20
Fekete és tegetthof ruha kelmék dupla szélességben már	K	1.60
Olcsó flanel és barchet jó minőség	K	—52
Széles áru egész finom minőség... ..	K	—56
Creton és sephyrek jó mosó és szintartó	K	—50
120 cm. angol kelme	K	—80

Női kötényekben nagy választék már 60 fillértől kezdve.
Női, férfi és gyermek **zsebkendőiben** óriási nagy raktár,
tucatanként már 2 koronától kezdve.
Nagy raktár **asztalneműekben** színes a jour kávé és 6 sze-
mélyre már K 5.—

Óriási nagy választék selymekben:

Blousokra alkalmas már K 1.50
Foulard selyem 120 cm. **dupla széles ruhára**, a saisonból
visszamaradt ezélett 8-10 korona most 4 és 5 korona.
Ezen selymekből mintákat vidékre szívesen küldünk.

Óriási szőrme raktár.

Állandó nagy raktár szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőben.

7708

!!Legjobb alkalom a közelgő karácsonyra!!

Üzletáthelyezés miatt az összes raktáron levő üveg, porcellán servi-
cek, függő és asztali lámpák, valamint chinae üst és terrakotta dísz-
tárgyak **gyári beszerzési árban** árusítatnak az

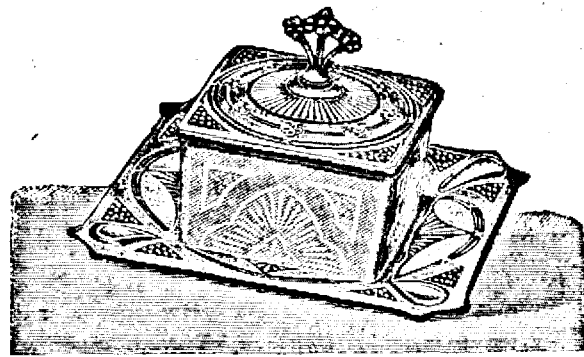
7228

Üveg és Porcellán Versenyáruházban

TELEFON 934.

ARAD, WEITZER JANOS ÉS KAZINCZI-UTCA SARKÁN.

TELEFON 934.

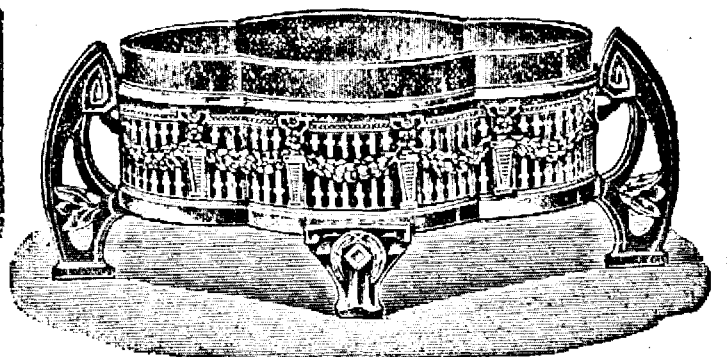

Chinaezüst vajtartó oxidált ezüstöléssel
K. 1.90

ezüstözött, oxidált
teapohár Kor. 1.90
6 személyes tálca
hozzá ezüstözve K.3

Az üzlethelyiség kiadó.

Kompóttal ezüstöléssel, üvegbetéttel
K. 3.—

Villanyerőre berendezett varroda.

A karácsonyi ünnepek közeledtével felhívom a vevő közönség figyelmét villanyerőre
berendezett varrodámra és kész női és gyermekruha áruházamra, ahol legdivatosabb pongyolák, aljak
blusok és gyermekruhák legolcsóbban szereshetők be.

Double flanel pongyola	8.—	X X X X X	Double flanel bluz	2.90
Divatos posztó reform ruha	14.—		Szővet és posztó bluz	6.—
Szővet reform ruha	16.—		Cloth alsó	3-4-5.—
Elegáns angol alj	7.—		Selyem alsó	9.—

Kosztümök raktáron és mérték után legutolsó divat szerint **24 óra alatt és gyász-
ruhák** még pontosabban **4 óra alatt** készülnek.

Tisztelettel:

1197

STERN CECILIA.

! Karácsonyi Vásár !

a CSIPKE ÁRUHÁZ-ban

Telefon 932.

ARAD

Telefon 932.

Csak Asztalos Sándor-utca 4.

**A KARÁCSONYI ÜNNEPEK ALKALMÁBÓL AZ ÁRUKAT JÓVAL
OLCSÓBBAN SZÁLLITOTTUK LE, ÉS IGY MINDENKINEK
ÉRDEKÉBEN VAN MEGGYŐZŐDNI ÉS AZT KIHASZNÁLNI.**

Eladásra kerülnek a következő olcsón beszerzett áruk:

Reform fűzők I. minőség ... K 4.—
 Reform női trico nadrág
 minden szín... .. K 2.40
 Selyem blousok K 7.—
 Selyem taft aljak ... K 7.—11.—
 Lüster és kloth aljak dupla
 fodor... .. K 2.50
 Női ingek R schiffon K 1.50
 Női nadrág R schiffon ... K 1.60
 Férfi ingek R schiffon ... K 1.98
 Férfi hálós ingek I. minőség K 2.60
 Férfi alsó nadrág Köpper I. K 1.60
 Férfi alsó nadrág francia
 szabás I. K 2.80
 Férfi zephir ingek, gyönyörű
 színek K 2.60
 Zephir turista ing remek kiv. K 2.50
 Női harisnya 3 pár K 1.—
 Női flor harisnya I. minőség
 3 pár K 2.40
 Selyem harisnyák minden
 színben K 4.—
 Férfi szokni csikos 3 pár K 1.20
 Gyermek patent harisnya... K—30
 Esőernyők férfi és női ... K 2.70
 Férfi nyakkendők selyem... K—30
 Nadrágtartók minden szín K—70
 Férfi gallér I. minőség ... K—12
 Férfi kézelő I. minőség ... K—40
 Battist mieder védők K—60
 Arc fátyolok minden szín... K—30
 Női nyilas harisnya K—76
 Lack övek tiszta bőr K—70

Battiszt női zsebkendők ... K—20
 Himzett női zsebkendők ... K—50
 Himzett női ingek I. minőség K 3.—
 Csipke és betétek meterje... K—02
 Csipke szövetek 50 fillértől
 Csipke gallérok 70 fillértől
 Ruhadiszek minden kivitelben
 Széles selyem szalagok min-
 den színben meterje ... K—60
 Női glace kesztyű I. minőség K 1.70
 Női glace kesztyű feh. hosszú K 3.60
 Selyem kesztyűk hosszú ... K 3.—
 Svéd imitált rövid kesztyű ... K—70
 Valódi svéd kesztyű sárga ...
 és fehér rendes K 2.20
 Férfi glace kesztyű színes K 1.80
 Mesalin selymek K 2.—
 Taft selymek K 1.50
 Angol kötött kesztyű női és
 férfi K—70
 Férfi glace bélelt kesztyű ... K 2.20
 Férfi szokni jäger párja ... K—70
 Férfi alsó téli ingek és nad-
 rág Ia... .. K 1.70
 Női gyöngykötésű téli alsó
 ing Ia K 1.40
 Selyem gallér védők K—70
 Férfi Galuschni Ia minőség K 3.—
 Női " " " " K 2.80
 Battiszt fűzővédő K—70
 Lüster kötött reform női ... K 3.50
 Kloth " " " ... K 3.30

Azonkívül érkeztek nagy mennyiségben finom női fehérenműek, csipke ágytakarók, storok, draperiák, szőnyegek, téli kendők, finom csipke betétek és csipkeszövetek, modepolán himzések, zsebkendők, barchet pongyolák, barchet gyermek ruhácskák remek kivitelben. Továbbá **gyönyörű színhazi sálak** stb. stb.

Meglepő olcsó árak!

Tisztelettel: **CSIPKE ÁRUHÁZ.**

Karácsonyi ünnepek közeledtével ajánlom a nagy közönség szives figyelmébe
Arad, Deák Ferenc-utca 4. szám alatt levő

ferfi kalap és cipőkülönlegességi üzletemet,
hol legelsőrendű cikkek nagy választékban legolcsóbban kaphatók.
Szives látogatást kérek: **PINTEA JÁNOS**

500 koronát fizetnek annak, aki **Martilla-fogviszék** használatát mellett, üvegje 80 fill. valaha is megfordított, vagy a szája büszk. **Martilla A. örökösök**, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszeriarban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. sz. és Vojtek és Weiss. Kérjük mindenütt határozottan **Martilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljuttatásért 100 díjaztatnak. 1401

Pathefonok

és Pathe-lemesek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielné

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben. 6178

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára.

Gyermekkoscsik

legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmu és játéka-áru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21

Boldog karácsonyi ünnepeket!

Ezer márka értékű örömet szerez ön magának és gyermekeinek, ha az ön törvényesen védett büvéshivemet megrendeli, amivel ön feltűnő és nagyszerű mutatványokat produkálhat a hosszú téli estéken, érdekes fiatal és öregnek. Csakis nálam kapható 75 fillér beküldése mellett. Bérmentve 3 darab 1 korona 50 fillér. Utánvéttel 50 fillérrel több. Bármely ország-beli levélbélyegeket fizetésül elfogadok. Egy karácsonyfa alól sem szabad hiányoznia.

Max Ewald,

áruháza Gelsenkirchen. Postaszekrény 35. Minden megrendelő, három darab törvényileg védett trefás ujévi lapot kap ingyen. 7851

Bécsi egyeztető iroda,

elvéllalja fizetési zavarokban lévő cégek ügyeinek rendezését akkor is, ha már perelve vannak, vagy árverés kitűzetett, a legméltányosabb feltételek mellett. Egyezkedési tőke, esetleg jótállás szükség esetén, csekély költség mellett rendelkezésre áll. 6875

Megrendelések: Ausgleich

L. Frank Wien III. Weissgärberlande 8. intézendők.

A krakatkokban ki-
(Ugyesített OLLA
cibácskák az Olla
lerakatos jelűk.
Kedvelt minde-
gek: 1208. sz. tu-
caja 8 korona, 1204.
sz. superfinom tu-
caja 8 korona.
Az „OLLA” több
mint 2000 orvos ál-
al legneighbizha-
tóbán van
ajánva. 1887
Kapható Aradon
Vojtek és Weiss,
Török A. és Társa,
Vojtek Kálmán,
Bing Lejos Heg-
dű Gy. és Róna
Jenő utraknál.

Ősz haj és ősz szakáll

idősebb kinézést idéz elő. Használjon kizárólag csak

VITEK-féle NUCIN-t szőke, barna vagy fekete a K. 2. — vagy

VITEK-féle NUCIN-t

egyszerű a K. 1. — és a haja ismét vissza nyeri az eredeti színét. Kapható minden gyógyszeriar és drogeriában. Valódi egyedül a gyárból, kosmetikai és gyógykezelésnek.

Fr. Vitek & Co. Prag H., Wassergasse.

Raktár: Török József Budapest. Földes Kelemen Arad. 6417

Ezelőtt

Bolezni Antal

féle cipő-üzlet Salacz-utca 2. sz. alatt megnagyobbítva, saját készítésű uri női és gyermek cipők raktára. Elsőrendű munka és anyagból állandó nagy választékban kaphatók. Mérték utáni rendelések a legújabb divat után pontosan készí-
tetnek. — Tisztelettel

Czernóczky M.

Általánosan kedvelt legjobb hatásu

és ízű **Hajós-féle** most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin”

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő

a „MELOGEN”! Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehet mosni. Ark

341 2 korona.

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER” 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

LEGGAZDASÁGOSABB

Remington a legjobb írógépek

Remington írógép

mert a modern írógéptechika összes vívmányait egyesíti magába és világosra állított

legtartósabb gyártmány

Díjtalan és vételkötélészettség nélküli bemutatás az ország bármely részében.

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough” amerikai számlaíró összeadó gépek, „Millioner” svájci „Saxonia” glashüttel számlológépek, „Kartothek” amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI & TÁRSA

cs. és kir. udvari számlítók

Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

ÉRTESÍTÉS!

Becses tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a Verhos A. és Fiai cégtől, ahol 32 évig mint üzletvezető és kárpitos működtem, kiéptem és Magyar-

utca 23. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő

kárpitos műhelyt nyitottam,

ahol is Perényi Zsigmond asztalos mesterrel üzleti összeköttetésbe léptem így abban a kellemes helyzetben vagyunk,

hogy a legegyszerűbbtől a legfinomabb asztalos és kárpitos munkákat elvállaljuk jutányos árakban. Becses pártfogásukat kéri a n. é. közönségtől

Edl Lőrinc és Perényi Zsigmond
 Intertelepünk
Magyar-utca 23. sz.

KARÁCSONY és ÚJÉVI ünnepekre

ajánlok a nagyközönségnek finom és izletes diós, mákos kuglóf, kalács és tea süteményeket, ugyszintén legcélzárubb karácsonyfa cukorkákat és díszítéseket dus választékban, legszolidabb árakban. Újévi legszerencsésebb

griliás malaczkokat

megrendelésre házhoz is szállítok. — Munkatorlódás és a szállítás gyors lebonyolítása érdekében kérem a megrendéseket legalább 2 nappal előbb feladni. — Szíves látogatást kér

Frank József cukrász, 7806
 különlegességi üzlete
ARAD, Deák Ferenc-utca 40/a.

Uj fodrászüzlet!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Aradon, Deák Ferenc-utca 39. szám alatt** a Vadászkürt szállodával szemben, a mai kor és a higienia minden igényeit kielégítő, pazar kényelemmel berendezett

fodrásztermet

nyitottam. Felhivom a n. é. közönség becses figyelmét azon körülményre, hogy e téren tapasztalataimat a külföldön és hazánk nagyobb városaiban szereztem, mely tapasztalataimat felhasználva műtermemet hajmosó, villany-száritó gépekkel és villanymaszirozó készülékkel és az eredeti amerikai székekkel a legkényelmesebben rendeztem be.

Midőn a n. é. közönség b. pártfogásáért esedezem, szíves tudomására adom még, hogy műtermem a legnagyobb kényelemmel van berendezve, az árak ugyanolyanok, mint a többi helyi fodrászüzletekben.

Szíves pártfogást kér:

Bodrozsán Aurél,

borbély és fodrász.

7826

Karácsonyfadisz

gyári árakban!

Mind egyik sorozat ele- gendő egy nagy kará- csonyfa részére és tartal- maz új, gyönyörű dara- bokokat még pedig: egy pompás ezüst átvonatu csucsat és különféle phö- nixüvegéből készült szép, fantázia tárgyakat: lég- gömbök, lampionok, világítógolyók, ma- darak, trombiták, csengetyűk, fagyju- mölcsök, brillians csillagok, tündöklő- reflektorok, célszerű gyertyák, angyalha- jak, csodagyertyák, («Gnom» törpe véd- jegyű csillagszóró gyertyák, stb. I. so- rozat tartalmaz 230 pompás darabot, ára 8.50 korona.

II. sorozat tartalmaz 100 pompás darabot, ára 4.50 kor. III. sorozat tartalmaz 150 pompás darabot, ára 3.50 kor. Szétküldési telep: **Löbl Gusztáv**, Wien, VI. Millergasse 42. Utánvét, bérmentve az összes posta állomásokra. 5675

Sokféle sóborszeszt

próbált már használni ön is és ha talán még se ért el hatást, úgy tegyen kísérletet a

„TURUL-SÓBORSZESZSEL”,

mely minden néven nevezendő külső bántalmakat hátfájást, bágyadtságot, gyöngeséget, reumát, ischiást, fül-, fog- és fejfájást stb. Egyszeri bedörzsölés után megszüntet, az idegeket megerősíti, belsőleg a gyomorfájdalmakat, bélbántalmakat, hasmenést, nehéz légzést, szívbántalmakat, mellfá- jást megszünteti, ezáltal a közér- zetet kellemessé teszi. Ára: kis üveg 44 fill., nagy üveg 1 kor. 20 fill. Kapható az egyedüli ké- szítőnél:

WAJDITS GYÖRGY

„Turul” gyógyszerárában, Kápolna- és Lipót-utca sarkán. Azonkívül minden gyógyszerárában, drogeriában és nagyobb fűszerüzletben. 6581

Arverési hirdetmény.

1912. évi dec. hó 18-án és következő napjain d. e. 8 órakor kezdődő- leg az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár zálogosztályában az alábbi számú és 1912. évi november hó 3-ig lejárt ékszer, brillians, arany, ezüst, férfi ruha, fehérnemű, vászon, vadászfegyver, browning, forgó- pisztoly, varrógép, kerékpár, toll, cipő és eredeti festmények — Markó, Neogrady, Fesztli Árpádné, Szász, Sándor Móríc és más hírneves festőktől — a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak ár- vereztetni.

Arany, ezüst és brillians tárgyak számai:

3671	1555	1730	3899	3444	3549	3661	3665	4127	4129	4130	4312	4877
5711	5804	6038	6085	6186	6187	6276	6400	6582	6698	6817	6915	7516
8159	8924	9017	9152	9171	9186	9214	9248	9288	9287	9311	9328	9371
11170	11474	11864	12197	12255	12410	12440	12492	12498	14196	14423		
14584	15029	15425	15493	15518	15542	15701	15705	15756	15768	15826		
15896	17617	17747	17863	18082	18105	18118	18152	18162	18207	18217		
18269	18293	18383	18417	18422	18462	18482	18497	18581	18593	18610		
18629	18634	18647	18663	18678	18709	18722	18726	18727	18739	18746		
18785	18831	18846	18861	18944	18966	18974	18977	18983	18993	19003		
19058	19091	19182	19203	19206	19264	19278	19302	19274	19448	19517		
19584	19586	19592	19628	19645	19670	19725	19726	19746	19792	19800		
19816	19832	19847	19870	19931	19981	20015	20050	20065	20099	20127		
20156	20247	20278	20286	20378	20435	20436	20485	20493	20511	20578		
20615	20658	20661	20685	20733	20814	20830	20844	20850	20862	20865		
20875	20913	20995	21000	21601	21727	21739	21745	21834	21853	24759.		

Egyéb Ingók számai:

2709	3261	3386	4641	6447	8010	14272	14499	14618	15447	15426	15602	
15645	15723	15760	15795	17545	17548	17802	17823	17939	18036	18076		
18251	18377	18378	18533	18646	18945	18991	19031	19308	19476	19493		
19534	19459	19705	19709	19740	19762	19867	19881	19980	20040	20110		
20112	20123	20200	20204	20295	20316	20368	20387	20394	20419	20424		
20425	20476	20527	20544	20592	20622	20647	20674	20707	20716	20762		
20772	20781	20789	20793	20803	20856	20871	20872	20895	20902	20989		
21885	21973.											

Arad, 1912. évi november hó 30.

7808

Az igazgatóság.

Ugy a helybeli, mint a vi- déki n. é. hölgyközönség szí- ves tudomására hozom, hogy

a mal kényes igényeknek megfelelő

angol és francia női divattermet

Aradon, Weitzer J.-u. 17. sz. I. em.

nyitottam, ahol Geiger Etel-féle szab. rendszer sz^o rint szabni is tanítok. Ezen szabászati módszert bárki is a legrvidebb idő alatt elsajátíthatja. Szíves pártfogást kér:

Klein Gersonné

Arad, Weitzer János- utca 17. szám I. emelet.

TELEFON 189. SZÁM.

TELEFON 189. SZÁM.

Módot nyujtok a karácsonyi ünnepekre, hogy
mindenki jó és mégis olcsó rumhoz juthasson**FARKAS ÁBRAHÁM**

pálinka árunagykereskedő

ARADON, Lázár Vilmos-utca I. szám.

1 literes palack	finom tearum	2.40
1/2 " " "	" " "	1.30
1 " " "	Cuba-rum	1.80
1/2 " " "	" " "	1.—

7807

Ingtalanforgalmi és Parcellázó bank Arad, Petőfi-u 1. sz. Telefon 861. Pécskai-ut 15. sz. (volt br. Bánhidy telek) eladunk kiváló fekvésű

háztelkeket

olcsó áron, előnyös kölcsönnyújtással, vagy 5 évi részletfizetésre. Telkeinkre igen előnyös építési kölcsönöket is adunk. IV-7712.

Legszebb karácsonyi
vagy újévi ajándék!
Valódi harzi kanári
madarak,

szárny alatt
harzibélyeg-
gel, éjjel-
nappalének.

16k, versenyképes olcsó árban már 10 koronától, ugyszintén tengerentuli diszmadarak

minden színben kaphatók. 8358
ZIMMERMANN JÁNOS-nál
Aradon, Deák Ferenc-utca 10. sz.

SCHNEIDER MIHÁLY

ANGOL NŐI DIVATTERNE

Arad, szabadság-tér 22. sz.

(Színház-épület, I. emelet.)

Készít mindennemű női kosztümöket, aljakat, felöltőket a legújabb divat szerint pontos és izléeses kivitelben. :-:

Legújabb divatlapokkal állandóan szolgálok
Az uri hölgyközönség nagyrabecsült pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Schneider Mihály,
angol női szabó. :-:

Hungária Aradi Pamutárugyár Részvénytársaság.

M e g h i v á s.

A „HUNGÁRIA“ Aradi Pamutárugyár R. T.

1912. évi december hó 22-én délelőtt 10 órakor tartja meg Aradon, az Aradmegyei Takarékpénztár üléstermében

III-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket meghívjuk.

Az alapszabályok 14. §-a értelmében a közgyűlésen csak azok a részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat, kik a közgyűlés napját megelőzőleg legalább három nappal — tehát 1912. évi december hó 18. napjáig bezárólag — részvényeiket a szelvényivekkel együtt

ARADON: a Hungária Pamutárugyár részvénytársaság
az Aradmegyei Takarékpénztár
az Aradi Első Takarékpénztár
az Arad-Cspnádi Gazdasági Takarékpénztár
az Aradi ipar- és Népbank
az Aradi Polgári Takarékpénztár vagy
a Victoria Aradi Takaré- és Hitelintézet R. T. pénztáránál letétbe helyezik.

N a p i r e n d:

1. Két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentésének felolvasása, a zárszámadások és évi mérleg megállapítása, a nyereség hovatfordítása és a felmentvény feletti határozathozatal.
3. Határozathozatal az alaptőkének alkalmas időpontban leendő felemelése tárgyában és annak mikénti foganatosítása iránt.
4. Az alapszabályok 11., 18., 19., 20., 23., 30., 33., 35. és 36. §-ainak módosítása.
5. Az igazgatóság tagjainak és 3 felügyelő-bizottsági rendes és 1 póttag választása 3—3 év tartamára.
6. A felügyelő-bizottság állandó évi fizetésének megállapítása.
7. Netáni indítványok.

Arad, 1912. évi december hó 5-én.

Tisztelettel:

Az igazgatóság.

7933

Ő csász. és Apost. kir. Felsőgónék legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXIX-ik csász. kir. államsorsjáték.

Es az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 korona összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

— Egy sorsjegynek ára 4 korona. —

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vorderer Zollamt-strasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékek, dohány-tösdékekben, adó-, posta-, távirat-hivataloknál, vasúti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. — Játéktervek sorsjegyvétők részére ingyen adatként ki. — A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság
(államsorsjátéki osztálya.)

6696

Új cukorka üzlet.

A nagyközönség szives tudomására hozom, hogy Forrai u. 2. szám alatt levő volt Német-féle cukorka-üzletet újonnan berendeztem, ahol is mindennemű legfinomabb tea, teásütemény, déligyümölcs, csoko és cukorkák legutányosabb gyári beszerzési áron kaphatók.

**Nagy karácsonyi
cukorka választék.**

Szives pártfogást kér 7798

Adler Sándorné.**Bognár****kerestetik =**

a monyoró-repszegi uradalom részére. Az állás január hó 1-én elfoglalható. 7808

**Monyorói uradalom
u. p.****Bokszeg****KARÁCSONYI
OCCASIO!**

Legelőszerebb ünnepi ajándék
egy teljes öltönyszövet,
melyet már 16 koronától finom tiszta gyapjuból vásárolhat egyedül

Leichner és Fleischer

5701 kizárólagos posztóraktárában

Arad, Szabadság-tér 17. sz. alatt

hol rövid ideig maradékok is kaphatók.

Legszebb és legcélszerűbb karácsonyi és ujévi ajándék

egy jól sikerült, életnagyságu **FÉNYKÉP**, melyek művészi kivitelben, jutányos árban készíttetnek

7628

Kossakné és Schwarcz fényirdájában, Weitzer János-u. 3.

Speciális gyermek felvételek. — Kérjük az igen tisztelt közönséget, rendeléseit idejében elkészítése céljából mielőbb megtenni.

WINTERNITZ JENŐ

kész bluz, alj és pongyola divatáruháza

Arad, Szabadság-tér 2. szám.

A közelgő karácsonyi ünnepekre óriási készlet blouz, alj, costum és pongyolákban, melyeket a túlhalmozott raktár miatt rendkívül olcsó árakban árusítok.

7892

Gyászruhákat 4 óra alatt szállítok

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Zimmermann Ignác

Játékok, Pathé grammophonok és lemezek

tü nélkül, nagy választékban, legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak kaphatók

Zimmermann Ignác

norinbergi, disznú, férfidivat és játékaru üzletében

Aradon Szabadság-tér 21. szám.

a színházzal szemben.

7769

Óriási választék társasjátékokban, gőzgépekben és latera magicákban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Nyáry Testvérek cukorka-, likör- és rum-gyára Arad, Salacz-utca 2.

Ajánlják a közelgő karácsonyi ünnepekre naponta frissen készült csokoládé és szalon cukorkáit, valamint nagy választéku fa diszeket és csillagszóró gyertyáit. — Üzletünk fennáll 1882. év óta. — Telefon 249. szám. Olcsó árak. 7897 Pontos kiszolgálás.

1850-ben általam alapított és jelenleg is saját vezetésem alatt fennálló

zongoraraktaiban

Arad, Deák Ferenc-utca 28. (saját ház) alatt készenlében vannak elsőrendű gyárosoktól legújabb modell szerint készült angol és bécsi mechanikával, dupla vaslemezzel ellátott, 3 pedálos új és használt

zongorák,

zongorák, *platinok és harmonium,* mahagoni, fekete és matt kiállításban és pedig: Bösendorfer, Ehrbar, Stingl, Koch és Korselt, Thék, Lauberger és Gloss Petrof, Huátay, Neuburger, Hofmann—Czerny, Pattart, Luner, Richter, Frödl, Cramer—Mayer, Ast, Beregszászi, Stalhammer.

Zongora havi bérlet 10 koronától felfelé. Zongorahangolások szakképzett segédem Ehrbar Henrik ur által eszközöltetnek. Hangolási díj belvárosban 2 korona, külvárosban 3 korona, vidékre meg egyezés szerint. Zongorahangolást, javítást, szíves megrendelésüket kérem címenre küldeni. 415

Krispin József

zongorakereskedő

Arad, Deák Ferenc-u. 28. sz. a.

Új himző és előnyomda üzlet!

Értesítjük igen tisztelt ismerőseinket és a nagy hölgyközönséget, hogy **D-ak Ferenc-utca 33.** miatt egy jól berendezett

himző és előnyomdai intézetet

nyitottunk, ahol is hivatkozva e téren való szakismereteinkre módunkban áll legizlésebb **színes, fehér és arany műhimzőket** elkészíteni, ugyszintén bármilyen komplikált **rajzokat** leggyorsabban előállítani.

Elvállalunk **rejtjes kelengyék**et legrövidebb idő alatti elkészítésére. 7474

Szíves pártfogást kérünk

Wirtschaftler Testvérek.

Hölgyközönség szíves figyelmébe

ajánlom elsőrendű amerikai gépekkel felszerelt

Weitzer János-utca 15. sz. alatti harisnyakötődemet,

hol mindennemű férfi, női és gyermek harisnya készítését a legszolidabb kivitelben legolcsóbb árakban. készítek. Raktáron tartok minden nagyságu kész harisnyakot, legfinomabb pamutokból előállítva. 7799

Javítások aznap elkészítetnek.

Szíves pártfogást kérek kiváló tisztelettel:

Özv. Braun Ignácné.

Új mübutor

és zongora asztalos műhely.

A nagyközönség szíves tudomására hozom, hogy **Aradon, Wesselényi-u. 1. sz. alatt egy jól berendezett** 7588

mübutor és zongora asztalos műhelyt

nyitottam, hol is támaszkodva e téren szerzett szaktapasztalataimra, módomban áll mindennemű **butorokat, üzlet- és irodai berendezéseket,** nemkülönben bármilyen gyártmányu **zongorák tisztítását és javítását,** ugyszintén intarsia réz- és fabetéteket a legprecízebben, legintányosabban elvállalni. Szíves pártfogást kérek

Dittrich Albert.

Legalkalmasabb óra és ékszer bevásárlási forrás!

A nagy közönség szíves figyelmébe ajánlom **Arad, Boros Benitér 8. szám alatt levő**

óra- és ékszerüzletemet,

hol állandóan dus választéku raktárt tartok mindennemű elsőrendű **faul és arany,** ezüst zseborákából ugyszintén legizlésebb **ékszertárgyakból** szolid olcsó árak mellett. Javításokat gyorsan és lelkiismeretesen, jótállás mellett eszközölök.

Mielőtt karácsonyi ajándékait megvenné, kérem a vevőközönséget győződjék meg üzletem jutányosságáról. Szíves pártfogást kér

Kintzler Zoltán.

Üzletvezető 7634

Markus Ferenc,

műorák és ékszerész.

Alkalmi vétel

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereítetnek.

Telefon 488.

Telefon 489.

Uj! Sláger 1912. Uj!

D. R. G. M. No. 526081.

Ujévi humoros lapok

eddig még nem látott fajtában. Minden lap egy sláger, felemulhatatlan humoros és szenzációs. A legkisebb küldemény is jól válogatott és minden egyes lap borítékban van. :-:

Egyedárusítás csak nekünk van. Képvisezők minden helyen kerestetnek.

10 eredeti minta 75 fillér beküldése mellett. 25 darab 1 korona. 50 darab 1 kor. 75 fillér, 100 darab 3 korona. Utánvétellel 50 fillérrel több. Bármily országbeli levélbélyegeket fizetésül elfogadunk. 7469

Habighorst & Co. Bochum I. W. Postschliessfach 149.

OCCASSIÓ

Szövetek, barchetek, selymek nagy választékban érkeztek, vászon és fehérneműek **IGEN JUTÁNYOS ÁRAKBAN** kaphatók. — Szőrmeboák és muffok olcsóbb mint bárhol. **NŐI- és LEÁNYKA Confectió**

Hoffmann Sándor

ARAD, (SZINHÁZ ÉPÜLET.)

700 hold erdő faállománya

(Kunyahelyén, a Maros mentén) eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

7905

Knapp Sándor

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete

Arad. Intézet és posta cím: Magyar-utca 26. Felvételi üzlet: Weitzer- és Kazinczi-u. sarok.

Ruhafestés divatszínre egész állapotban. Tökéletes ruhatisztítás száraz uton. Gallérok, kezelők gőzmosása és vasalása, tűkőrfénnyel hófehérre. Kézimunka, butorszövet és szőrmefestés. Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Csak 2 napig!

Csak 2 napig!

7143

URÁNIA

**1912. évi december 16. és 17.
hétfőn és kedden**

**NORDISK
szenzáció!**

ABUVÁR

a Nordisk-gyár szenzációs ujdonsága 2 felvonásban, egy kitűnő műsor keretében.

6690

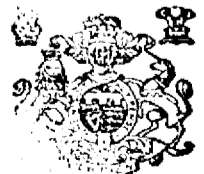
Az angol király udvari szállító.

Különlegesség:

„Kingdom-Blend“
az angol király őfelségének 5 órás teája.

A VILÁG LEGJOBB

TEA!

A walesi herceg szállító.

Az „U. K. TEA K“ rendkívül kiadók és zamatosak.

Raktáron: Éles Árminnál, Atlantika kávé és tea behozatal, Hoffmann Ottó Arad és Theis Miklósnál Ujaradon.

Aradvármegye közkörháza.

5707 szám.
1912

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegye közkörházánál a házi mosásnak vállalati úton történő biztosítására pályázatot hirdetek.

A mosás kézi erővel a kórházban történik és a következő ág és ruhaneműkre vonatkozik: ing, lepedő, szalmazsák, takaró pokróc, téli és nyári köntösök, orvosi és műtőszolgái kabátok, szoknya, kötény, gatya és hálórékli darabszám mellett, mely hetenként circa 5000 darab.

A kisebb darabok mosása u. m. főkötő, harisnya, törülköző, kendők, sapkák s e félék egy kifejezett évi általános összegért vállalandók.

A mosáshoz szükséges minden helyiséget, edényeket, mosószert és tüzelő anyagot a kórház szolgáltatja, ellenben vállalkozó tartozik a mosást, szárítást, mángolást, hajtogatást és vasalást saját munkacerejével végeztetni.

Pályázók felhivatnak ajánlatukat 1 kor. bélyeggel ellátva zárt borítékban az egységárak és általános összeg pontos megjelölésével, Aradvármegye közkörháza igazgatóságához közvetlenül vagy postán f. évi december 20-ig beadni.

A vállalat szerződésileg egy évre biztosított és tartozik vállalkozó 600 korona értéknek megfelelő biztosítékot letétbe helyezni.

Arad, 1912. december 13.

7940

Kórházi igazgatóság.

GUTORI FÖLDES KELEMEN gyógyszerész

1506

Aradon.

Ajánlja dus raktárát legfinomabb sterilizált kötszerekben a Magyar gyógyszerkönyv 3-ik kiadásának megfelelő minőség és csomagolásban. A kötszerek Hartmann és Kleining hírneves Hohenelbei gyárából származnak s azokat a legolcsóbb árakon hozom forgalomba. 1/4 kilós Bruns vattát 80 fillér, 1/2 kilós Bruns vattát 150 fillér, Carbol, Dermatol, Jodoform Sterill, sublimat, Xeroform, gazékat, Calico, Cső, Flanel Fősz, Gummi, Ideál, Isoform, Jodoform, Mull, Organtin és vászon pólyákat, Bruns, Carbol, Jód Salicil, Sublimat, Vaschloridos gyapotokat, Bardeleben égési sebkötőket, Bilrot batistot, Catgutot, Dr. Elsenreich-féle kötő gyapotot, Drain csöveket, Drüsen-féle jodoform csikokat, Esmarch kendőket, Mose-tig batistot, Sineket fából és fémből. Varró selymeket, Orvosi hőmérőket különböző nagyságban és alakban, szájhőmérőket, Uebe-féle gyártmányok 1.40, 1.60 2 korona 2.50. Pravaz fecskendőket teljesen üvegből (sterilizálhatók) ugyszintén cautschukból és fémből 2.40, és 3 korona, Pravaz fecskendőtűket Leoni huzalokat stb. Teljesen felszerelt másfél liter irtartalmu Irrigateuröket 2.50 fillér, duplán emaltirozott 4 és 5 korona. Hygea kötőket (női havi kötők) 90 fillér, Tricot szövetből 3 korona. Betéteket tucatonként 1.80 fillér. Kitűnően felszerelt mentőszekrényeket, a ministerium előírásának megfelelőket.

25401—1912. p. sz.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék, mint birtokbiróság közhírré teszi, hogy a magyar kir. államvasutaknak Weisburger Ferenc és társai elleni kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás megkezdésére és a felek között az egyezség megkötésére a folyó évi december hó 23. napjának d. e. 8 óráját Óthalom község község-házához kitűzte s oda akkorra az összes érdekeltet ezen az uton is megidézi azzal, hogy elmaradásuk az érdemleges határozat hozatalát gátolói nem fogja és elmaradásuk miatt igazolásnak helye nem lesz.

Arad, 1912. évi december hó 2 napján.

A kir. törvényszék, mint birtokbiróságtól.

Mészáros, s. k.
kir. tszéki bíró.

7924

Egy régi, jóforgalmu

épület és

mülakatos-műhely

azonnal bérbeadó,

vagy esetleg házzal együtt

eladó.

Bővebbet a tulajdonosnénál:

özv. Bartl Jánosnénál

Arad, Rákóczi-utca 9. 7599

Feltűnő olcsóságok!

A Karácsonyi és Újévi ünnepek alkalmára mint legolcsóbb ajándékoknak ajánlom raktáromon levő nagy választékú

RŐFÖS ÉS DIVATCIKKEIMET

amelyeket ez alkalomra feltűnő olcsón, leszállított áron árulok.

MAUTNER R.

Olcsó Áruháza

5544

Arad, Hunyadi-utca 1. szám.

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cim a kiadóhivatalban

Nem titok többé,

hogyminden hölgy a HAJOS-féle

Aradi Ibolya-crémet

használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja.
Eltünteti mindentéle arctisztatlanságot egy csapásra.

420

Ára egy főgolyának 1 kor., Ibolya hölgyper 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD

A legkitűnőbb hatásu nyálkaoldó köhögés és rekedtség elleni szer a Tussinál cukorka, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a Tussinál tea á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki legszívesebben veszi be.

gyógyszertárában ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Üzletáthelyezés miatt, mélyen leszállított árban

kerülnek eladás alá az összes raktáron levő cipő áruk, a „Salamander“ cipők kivételével, u. m. a legdivatosabb alkalmi és utcai cipők, hölgyek és urak részére, gyermek, leány és fiu cipők vízhatlan, vadász-, sár-, hócipők és lábszárvédők, **továbbá divatjukat multa cipők félárban.**

Weinberger János Arad, Andrásy-tér 20. sz.

1900

27111—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozása és azokon a szabad közlekedés akadályainak elhárítása tárgyában alkotott 12757—403—1884. számú szabályrendelet 4. §-a alapján meghagyom a ház és telektulajdonosoknak, vagy ezen ingatlanok gondozásával megbízottaknak, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogjárdát állandóan tisztán tartassák, arról a havat leesés után azonnal leseperjék s ha a járdák sikosak, azt homok, fűrészpor vagy hamuval azonnal beszórik, mert ellenkező esetben a munkálatok költségükre hivataltól lesznek foganatosítva, ezenkívül a rendőri büntető s ha néhan a járda nem takarítása vagy fel nem szórása következtében valakit baleset érne, a btkv. 319. § a alapján is eljárás lesz a mulasztó ellen indítva

Arad, 1912. évi december hó 13. án.

Greén,
h. főkapitány.

26447—1912. kh.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1884. évi XVII. t. c. 54. §-a alapján elrendelem az összes aradi kenyérsütőknek, szatócsoknak és piaci kenyérráúosoknak általában a kenyér eladásával foglalkozó iparosok és kereskedőknek, hogy a kenyér eladási helyeken a kenyéreműek árat minőségét és súly szerint megjelölve, mindenkitől látható módon kifüggeszteni tartoznak.

Egyben tudomására hozom a közönségnek, hogy az 54300/1908. sz. földművelésügyi ministeri rendelet szerint minden mészárszékben és hentes üzletben a hus ára egyes fajok és lehetőleg testrészek szerint is külön e célra szolgáló táblán szembeutő helyen kifüggesztendő. Végül felhívom figyelmét a husfogyasztó közönségnek az érvényben lévő husvágási szabályrendelet 4. § ára, mely szerint a mészáros olyan húst tartozik adni, amilyent a vevő követel s a nyomtatéknak használni szokott részek külön ár mellett árusítandók.

Esetleges visszaélésekkel szembeni panaszok hivatalomnál bármely időben felvételnek.

Arad, 1912. évi december hó 4.

Greén,
h. főkapitány.

Karácsonykor az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát

az Aradi Közlöny minden

negyedéves

előfizetője

— amennyiben előfizetési
hátralékban nincs — az eset-
ben is, ha havonként fizet elő

ajándékul kapja.

26857—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter urnak 192000—1912. számú körrendelete alapján közhirre teszem, hogy azok a védkötelesek sem vándorolhatnak ki, akik már az 1909. II. törvénycikk 2 §-ának b. pontja alapján adott engedély birtokában vannak.

Arad, 1912. évi december hó 11-én.

Greén, s. k.
h. főkapitány.

Legszebb

karácsonyfa - diszek

és gyönyörű

karácsonyi-cukorkák

ugyszintén mindennemű

finom sütemények

nagy választékban kaphatók

Székely Sándor

cukrászdájában

Ferrai-utca, gr. Hunyedy pal.

Ugyanott **grillias ujévi malacok** már most megrendelhetők

1 koronától kezdve. 7952

25149—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Kereskedelemügyi m. kir. minister 72000/III. sz. körrendeletével a közforgalomra szolgáló vasutak menetrendjének szerkesztésére előterjesztésére és kihirdetésére vonatkozólag egységes szalályokat állapított meg.

E rendeletnek az u'azó közönség érdekeit is érintő határozmányai a kapitányi hivatal iktatójában az érdeklődők által a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Arad, 1912. évi dec. hó 12. én.

Greén,
h. főkapitány.

Egy 2 középiskolát végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu

nyomdász-tanulónak

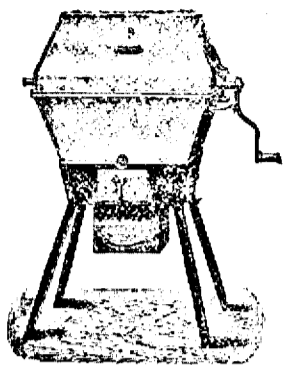
felvétetik.

Nem okoz gondot, hogyan hol vegyük meg kedveltjeink karácsonyi és ujévi ajándékát,
mert mindennemű gyönyörű ékszerutánzatok és díszmütárgyak mesés olcsó árban kaphatók most
a Párisi gyémánt királynál Szabadság-tér (Uránia épület.)

7948

Kovács Soma és Társa Arad

Gépudivar.

Legszebb
karácsonyi
ajándék,
John teligőz mosógép

Mélyen leszállított árak!

Arad-hegyaljai h. é. motoros vasút menetrendje.

Érvényes 1912. november 1-től.

Arad-Gyerek-Pankota						
Kilomet. távols.	Állomások	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.
		II. III.	4	6	8	10
—	Arad-Radnai ind.	5:00	8:10	11:20	2:30	6:10
2	Uj-Mikolaka...	5:05	8:15	11:25	2:35	6:15
3	Mikolaka ...	5:07	8:19	11:29	2:39	6:19
7	Óthalom ...	5:15	8:30	11:40	2:50	6:30
12	Mondorlak ...	5:20	8:40	11:50	3:00	6:40
13	Mondorlak-Cseceér	5:24	8:44	11:54	3:04	6:44
13	Maroscsicsér ...	5:27	8:47	11:57	3:07	6:47
17	Szabadhely ...	5:47	8:57	12:07	3:17	6:57
23	Gyerek ...	6:10	9:20	12:30	3:40	7:20
24	Aradkövi ...	6:16	9:25	12:35	3:45	7:25
27	Kovácsi ...	6:24	9:34	12:44	3:54	7:34
31	Liváda ...	6:36	9:46	12:56	4:06	7:46
36	Világos ...	6:53	10:03	1:13	4:23	8:03
39	Galsa ...	7:03	10:13	1:23	4:33	8:13
41	Muszka ...	7:08	10:18	1:28	4:38	8:18
45	Pankota ... érk.	7:20	10:30	1:40	4:50	8:30

Pankota-Gyerek-Arad					
Állomások	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.
	1	3	5	7	9
Pankota ... ind.	4:30	8:00	11:10	2:20	6:00
Muszka ...	5:05	8:13	11:23	2:33	6:15
Galsa ...	5:08	8:18	11:28	2:38	6:18
Világos ...	5:18	8:28	11:38	2:48	6:28
Liváda ...	5:28	8:42	11:52	3:02	6:42
Kovácsi ...	5:38	8:56	12:06	3:16	6:56
Aradkövi ...	5:55	9:05	12:15	3:25	7:05
Gyerek ...	6:10	9:20	12:30	3:40	7:20
Szabadhely ...	6:24	9:34	12:44	3:54	7:34
Maroscsicsér ...	6:34	9:44	12:54	4:04	7:44
Mondorlak-Cseceér	6:37	9:47	12:57	4:07	7:47
Mondorlak ...	6:41	9:51	1:01	4:11	7:51
Óthalom ...	6:51	10:01	1:11	4:21	8:01
Mikolaka ...	7:02	10:12	1:22	4:32	8:12
Uj-Mikolaka ...	7:08	10:16	1:28	4:38	8:18
Arad-Radnai-ét érk.	7:10	10:20	1:30	4:40	8:20

Gyerek-M.-Radna.					
Állomások	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.
	102	104	106	108	110
Arad (1) ... ind.	regg. 5:00	d. e. 8:10	d. e. 11:20	d. e. 2:30	este 6:40
Pankota (1) ... ind.	4:55	8:00	11:10	2:20	6:35
Gyerek piactér ... ind.	6:10	9:20	12:30	3:40	7:20
Ménés ...	6:18	9:28	12:38	3:48	7:28
Pálos ...	6:25	9:35	12:45	3:55	7:35
Pálosbaracka ...	6:32	9:42	12:52	4:02	7:42
Radna ... érk.	6:41	9:51	1:01	4:11	7:51
	7:00	10:10	1:20	4:30	8:10

M.-Radna-Gyerek.					
Állomások	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.
	101	103	105	107	109
Radna ... ind.	regg. 5:10	d. e. 8:20	d. e. 11:30	d. e. 2:40	este 6:50
Pálos-Baracka ...	5:20	8:30	11:40	2:50	7:00
Pálos ...	5:37	8:47	11:57	3:07	7:17
Ménés ...	5:46	8:56	12:06	3:16	7:26
Gyerek piactér érk.	5:53	9:03	12:13	3:23	7:33
	6:00	9:10	12:20	3:30	7:40
Pankota (1) ... érk.	7:20	10:30	1:40	4:40	8:10
Arad (1) ... érk.	7:10	10:20	1:30	4:30	8:00

Ujszentanna község előjáró-
ságának az ujszentannai vas-
uti állomáshoz szállítva

100-150 q. gyepszénára

volna sürgős szüksége. Fel-
hívjuk az érdekelteket, hogy
írásbeli ajánlatukat az elő-
járósághoz címezve, minél
előbb adják be.

Ujszentanna, 1912. december 14.

A községi előjáróság.

THE VERA

American Shoe

A jelenkor
legtökéletesebb,
legkényelmesebb,
és legtartósabb
amerikai
cipője

Erk., bőrt és gyarmatát részire
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedül rektéri

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442. Telefon 442.

Ezen rovatban minden szöveg-
szeri beiktatásnak ára 4 fillér,
vagy több betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 18. sz.
Kiadóhivatali telefon: 157. sz.
Szerkesztőség: 157. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon küldendők — a postán a műveg elő — vagy levélbirtokosok. Töredékárú a hirdetés része mindenkor közzé-
teendő a közlésért. (A jellegű leveleket küldve) felvilágosítással megírni a kiadóhivatal, az esetben, vázlatot is mellékelni. Az apró hirdetések díja a sorok száma szerint, minden sor 4 fillér, vagy
400. betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel írtakat a hirdetésben megjelölt díjakkal kell megfizetni. Az apró hirdetések előzetes megbeszélés nélkül nem fogadják. A hirdetés a kiadóhivatalban
Minden díj a kiadóhivatalban kifizetésre kerül. A hirdetés díja a sorok száma szerint, minden sor 4 fillér, vagy 400. betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz.

ajánlatokat valamely jellege alatt küldendők a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Házassándók figyelmébe!
Férjet keresnek: 28 éves vagyonos csinos orosz hölgy, 22 éves német árva 400,000 korona vagyonnal, 18 éves egyedül álló porosz k. a. 100.000 vagyonnal 88 éves független gyermektelen özvegy 120,000 kor. vagyonnal, számos vagyonos magyar hölgy, gazdag amerikai hölgyek és sok száz vagyonos hölgy Európa egyéb országaiból. Komoly érdeklődőknek (na vagyontalanok is) díjtalan felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18. 7797

LEVELEZÉS.

Iris 15-nek
levél ment, méltóztassék átvenni. 7934

"Havas gyopár"

Margit a tervet nem ellenezte. Ha aggodalomra nincsen ok, akkor úgy ahogy Palink megüzented. Csak meggondolva, és óva osan. Csókol sokszor Pali és apus. 7945

Női keszék

szállításra legjobb a Vojtek és Weiss készítménye. III-711

OKTATÁS.

Középszkolai

magántanulók úgy szintén bejárók mérsékelt díjazásért előkészítettnek. Izr. fiuinternátus Chorin Áron utca 1. sz. 7809

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint Vojtek és Weisztől. III-711

INGATLAN.

Eladó sarokház,
üzlethelyiséggel. Értekezhetni lehet, György-utca 69. sz. 7950

Az Akác-utca 8. sz. alatti
ház sürgősen eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal, Kovács Miklósnéval, lakik Nagyatád, Somogy-megye. 7965

VÉTEL ÉS ELADÁS.

A nagyérdemű
vidéki és helybeli közönségnek ajánljuk az Aradi Cipészek Termelő szövetkezetének saját készítményű férfi, női és gyermekcipőt, amely olcsó áron beszerezhető. Ugyazint mértékutáni rendelések elfogadottnak. Elismert legjobb anyag: alakját nem veszti. Szabadság-tér 14., a „Piros csizmához.” 6591

Egy szobába való

ócska vaskályha azonnal megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 7964

Gyalupad

szerszámmal és faanyaggal, potom áron eladó. Mihály-u. 69. sz. 7912

Egy kombinált

villany- és légszuszvillágításra való ebédlő csillár eladó. Petőfi-utca 1. sz., I. em. 7968

400 darab

jó vastag, bográr-mesternek való akácfa eladó. Szász Péter Tómisomoskeszi lakosnál. (up. Csermő.) 7946

Kitűnő cimbalom

teljesen modern stylusu Pedálos, mahagoni fényezett, dusan berakott rezlábu új salon cimbalom jutányosan eladó. Megtekinthető Reinhart Fülöp butorgyárosnál, Andrassy-tér. 7865

Ijhasági iratok,

képeskönyvek és karácsonyi ajándékok mélyen leszállított árban kaphatók Pichler Sándor könyv-, papír- és írószer kereskedésén Arad, Szabadság-tér. Telefon 308. 5311

Rum compositio

jó házi rum előállítása Vojtek és Weisznál. III-711

Rendkívül jutányos árban eladók:

Alig használt különböző nagyságu vaspénztárak, használt jó karban levő írógép, egy gyönyörű szép consol tükör, egy használt borsivattyu hozzávaló rézcsapokkal és egy velencei lámpa. Felvilágosítást nyújt szíveségből Rubinsteia Mór szállító irodája. Telefon 188. A tárgyak ugyanott megtekinthetők 7900

Zongora,

ebédlő, háló, konyha butorok és egyéb tárgyak eladók. Megtekinthető d. e. 10-12-ig d. u. 4-5-ig. Tökölly-tér 1. sz. I. em. 7907

ALKALMAZÁST KERES.

Érettségizett fiatalember,
űgyvédi teendőben is jártas, per-feki gép- és gyorsíró, folyó hó 15 től alkalmazást keres. Boross, Kiss Ernő-u. 1. 7876

Ovadékképes

nős, 35 éves intelligens férfi, felügyelő, vagy ahhoz hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 7894

Tisztviselő

bármily irodai foglalkozást keres. Cim Weitzer János-utca 1. II. em. ajtó 5. 7940

LAKÁST KERESNEK.

Külfömbeljárati

elegáns butorozott szobát keres elsejére zongora-tanítónő, esetleg teljes ellátással. Leveleket Bayer-nának kiadóhivatalba. 7955

KIADÓ LAKÁS.

3 és 4 szobás lakás

összes mellékhelyiségekkel és két butorozott szoba azonnal kiadó. Luther-utca 1. sz. 7962

5 szobás

első emeleti utcai modern lakás, Erzsébet-körut 37. sz. alatt február 1-re kiadó. 7960

Elegánsan

butorozott külfömbeljárati utcai szoba, jan. 1-re kiadó. Perényi-utca 8. sz. 7918

Három szobás lakás

minden hozzátartozóval jan. 1-re kiadó. Thököly Imre-utca 18. alatt. 7942

Lakás

Perényi utca 8. sz. alatt, földszint, hat szobás modern uri lakás kiadó. Közlebbit Neuman iroda. Széchenyi-utca. 7925

Egy butorozott szoba

és több pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek azonnal kiadó. Hasszinger-utca 5. sz. 7011

A polcok

teljes kiirtása csupán Vojtek és Weiss biztos szerelvel érhető el. III-117

ALKALMAZÁST NYER.

Aki írásbeli
melléklaplakozást keres, az küldje címét azonnal „Otthon munka” jelige alatt a lap kiadóhivatalába. 7520

Házvezetőnő,

aki jól tud főzni, január 1-től magányos urnőhöz felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 7878

Fűszerkereskedő

segéd kerestetik, helybeli engross üzletbe. Ajánlatok „Szorgalmas” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 7915

Előkelő

biztosító intézet ügyes és megbízható életüzlet szerzőket keres, fix javadalmazás és magas jutalék mellett. Cim a kiadóhivatalban. 7921

Nyugdíjas tisztviselő

fakereskedésbe önálló könyvelőgyanánt kerestetik. Ajánlatok „Mérlegképes 100” jeligével a lap kiadóhivatalába küldendők. 7936

Egy 2 középszkolai

végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu nyomdász-tanulónak felvétetik.

Az Aradi Kereskedők Köre Helyezközlő Osztályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond

Szabó Lipót,

Hivatalos helyiség: Felszty Károly-u. 1. sz. alatti ház. Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9-12 óráig.

Keresetünk:

ARADRA:

Parasztrőfös segédet. Fűszernagykereskedés részére segédet.

VIDÉKRE:

4 fűszer, rőtös és rövid,
2 vas és fűszer,
3 rőtös és divat,
2 fűszer és rövid és
2 vegyes kereskedősegédet,
1888 tanusított teljes ellátás mellett.

Ajánlatunk:

2 raktárost III. magyar és német levelezőt,
1 irodai írt, több irodai írt,
3 fűszer és rövid,
1 vas és fűszer,
2 rőtös és divat és
2 vegyes kereskedősegédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Kör tagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg ellenében válaszunk. 303

FAIX JACQUES

zongoraterme és készitési mőhelye

ARADON,

Bathyány-utca 35. sz.

Allandó raktár Förster, Dörr, Bössler Rudolf, Stelzhammer, Hamburger, Lyra, stb. elsőrendű gyárosok kitűnő új modelljeiből, valamint saját gyártmányu zongorák és harmóniumok, nagy választékban. Javítások, hangosok szakszerű pontos kivitelben. A „Phonola” művészi zongora játszókészülék egyedüli képviselője. Zongorakölesön jutányos árért.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

KÜLÖNFÉLE.

Kiadó.

2 nagy magtár. Pécskai-ut 17. 7724

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 8 darab legfinomabb mandola szappan 50 fillér, 8 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 8 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 1.20, Földes Kelemennél Arad. 1224

Karácsonyi ajándékek

mélyen leszállított árban. Legujabb finom levélpapírok, fénykép és képes lapalbumok, emlékkönyvek, fadiszmu-tárgyak festésre, égetésre, összes festészeti kellékekkel; imakönyvek, karácsonyfadiszmek minden árban. Fali dísznap-tárak en gros. Ifjúsági iratok, mesékonyvek félárban. Krausz Paulin, színház-épület. 4541

Jól jövedelmező

I. rangú kávéház rubatár átadó. Bővebbet Klein Testvérek cégnél, Hunyadi utca 1. sz. 7920

Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben) épület és díszmű bádigos munkákat legjutányosabban készít ugy helyben, mint vidéken. 8951

India fogcsépek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyészeti laboratóriuma Aradon. 1224

Fűtés idény közeledtével a Herkules fűrészfűrés vállalat irodája, Kossuth-utca 9. sz. ajánl a nagyközönségnek I. rendű aprított tűzifát 100 kilónként 2 kor. 80 fillérért hazaszállítva, ugyszintén egész, esetleg fél waggon rakomány cser-, bük- és gyertyántát kártyán kívüli legolcsóbb árban befutvarozva fűrészelve és hasítva. Motoros fűrészgépeink is házhoz rendelhetők. Felvilágosítást készséggel nyújtunk telefonon is 658. sz. 5461

I koronaért

bárki is olyan színűre festi haját a mily színűre akarja. A Margit hajfestő ha tisztán használják fekete-re fest, ha egy rész vízzel keverik barnára, ha két rész vízzel világos barnára, ha három négy rész vízzel keverik szőkere fest. A szín állandó felismerhetetlen lemoshatatlan. Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára Aradon. 1224

Ha nem jól eszik

a hiszja, adjon neki Vojtek és Weiss hírneves állat tápporából. III-711

Taxameterok.

Bér-autók

Telefonszám
816

2881

Szolgálat: reggel fél 8 órától éjjel 12 óráig
Garage: Deák Ferenc-utca 3. sz.

Ékszerek

és órák igen olcsón

Farkas Streicher cégnél

Arad, Tökölly-tér 1. sz. 2881

Karácsonyi-cukorkák

fadiszek már 2 fillértől kezdve óriási

nagy választékban, ugyszintén

diós és mákos friss patkók

az ünnepekre, valamint mindenemű sütemények, befőttek és likőrök legjutányosabban kaphatók

Wild Ferenc cukrászdájában

József főherceg-ut 9. (Lutheránustemplommal szemben.) 7949

Ujévre legszebb grilliás malacok már most megrendelhetők igen olcsó árakban.

ad. 4889—1912. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat

A körösbökényi kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Borossebes vidéki önszegélyző egyesület, mint szövetséget végrehajthatónak Csupertye János és Sodinka Mária menyházai lakos végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében, az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbökényi kir. járásbíró-ság területén lévő Menyháza község határában fekvő és a menyházai 114. sz. tjkvben A. I. 2. sorsz. 815. hrsz. a. rétről, 3. sor 54/c hrsz. a. szántóból álló egész ingatlanokra 68 koronában, az u. ottani 118. sz. tjkvben A. + 1. sorsz. 58/c hrsz. a. szántóból álló egész ingatlanra és pedig az utóbbi ingatlanra tekintetbe véve a végrehajtási törvény 148. és 149. § rendelkezéseit, 2080 kor., mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelt és hogy a fentebb megjelölt ingatlan Menyháza község házánál 1913 évi február hó 8. napján délelőtt 10 órakor megtartandó árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3883. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Körösbökény, 1912. évi november hó 26. napján.

Kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság.

Szűcsy s. k.

kir. járásbíró.

7956

Egy ügyes

rőfős és fonaláru segéd

Jó fizetéssel

aki a román nyelvet is bírja, alkalmazást nyer 7820

Wohlberg Lipót
cégnél, Arad.

Jó egészségének

(tartására használjon mindenki

Kárpáti-téle

opohajtót,

mely a legkínzóbb fájdalom-

mékküli gyomortisztító hálszer.

Isa édes, hatása gyors és biztos.

1 üveg utasításal 40 fillér.

12 üveg franco K 480. Kapható

kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerárban

ARAD, HOKOS BÉNY-ÉZ.

Alkalmi vételek

és eladása

finom 14 karátos arany-ékszer és pontosan kipróbált zseb- és fali órákban.

Aki olcsón és szolid árut akar venni, ugy saját érdeke az, ha

ZINNER VILMOS

mű-órás és ékszerésznél

ARAD, Forray-utca,

(gróf Hunyadi-palota) vásárol. Óra és ékszer-javitások 2 évi jótállás mellett.

Tört aranyat- és drága-köveket a legmagasabb árban megveszem, vagy becserelem új ékszerekre. 5707

Posta-

csomag feladási

és

utalványkönyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.
nyomdájában József főherceg-ut 22. sz.

Porszívógépek,

parkettisztítók, villany főzőedények és vasalók, villanyberendezések, villanyosillárok, dynamogépek, villany-motorok

olcsón kaphatók:

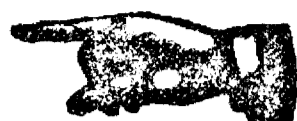
Kalmár Józsefnél

Aradon,
Salacz-utca 2. szám.

6111

Tájékoztató

Arad legnagyobb

Karácsonyi tárlatáról.

FISCHER Nagyáruházában

Szabadság-tér 12. szám. (A vaskapu épületében.)

Kétségbevonhatatlan tény, hogy Fischer Simon Nagyáruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené! Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek túl.

Fischer karácsonyi tárlatán a legexklusívabb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt már a népszerű egy koronás osztály Fischer Simon Nagyáruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Karácsonyfa-csengő angyalokkal önműködő
Cengetyű kocsi
Bohócos állat
Báránka valódi gyapjuval
Tűzoltó kocsi
Csomagoló kocsi
Nagy nyul
Sörös kocsi
Homokos kocsi
Fényezett ló
Páros lovak
Fürdőkád babával
Nagy csacsi
Mozdony
Ugró kutyácska
Villanyos vasut
Festék doboz
Képes kockajáték
Vonat
Nagy faépítő-szekrény
Laterna-magica
Ólomkatonák
Tekejáték
Katonai felszerelés
Gyermek hegedű
Húzó harmonika

Legnagyobb fémtrombita
Gyermek dob
Nickel trombita
Gyermek zongora
Szajmuzsika nickelből
Celuloid-kürt domborművel
Karikalövő pisztoly
Baba ágy
Gyermek puska
Gyermek kard
Huszár csákó
Öthangu trombita
Öltözött babák
Gummi babák
Bádog játék csoport
Valódi francia bábó
Törhetetlen katonák dobozban
Mosdó készlet
Teljes konyha berendezés
Tabló leánykának
Fröbel kézimunka-játék
Porcellán szervíz
Baba konyha
Baba butorok
Diszes tüzhely
Hinta fiucska
Nagy számológép

Harang és kalapács
Sakkfigurák
Sakkjáték
Lottójáték
Lóverseny játék
Dominó játék köből
Önműködő gőzös
Képes könyv
Seprő készlet
Uzsonna szelence
Lombfűrész készlet
Zenélő doboz
Finom gyermek csörgő
Öntöző kanna
Gőzhajó
Automobil
Nagy ágyuk
Kerékpáros
Börstörök
Kávédaráló
Játék kut
Bárfai alakok
Mérleg
Baba diván
Vizben uszó állatok
Mángorló gép
Fa kredenc

Ékszer tartó csiszolt üveg-
ből
Levelező-lap album
Diszes tűkrök
Elegáns tentatartók
Bársony emlékkönyv
Csont tolltartó
Kézimunkakosár
Faldíszek
Tűtartó gyümölcs formába
Fa és fémkeretek
Bőr kézi táskák
Legfinomabb bőr erszények
Levélpapír dobozban
Email tálcák
Email gyufatartó szivarvágóval
Nickel gyertyatartó gyufatartóval
Majolika gyertyatartó bronzcafé
Színes és fehér kancsó
Üveg és nickel cukortartó
Porcukortartó nickel fogóval
Diszes vajtartó
Legyező
s ezer meg ezer itt külön
fő nem sorolható tárgyak.

1912.

Az ország legnagyobb Karácsonyi Tárlata

a Szabadság-téren

FISCHER SIMON

NAGY ÁRUHÁZA

Késő estig nyitva!

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO

Az idei saisonból visszamaradt legujabb női felöltők rendkívül mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Plüsch kabátok,
Broccát felöltők,
Szinházi kabátok,
Angol bundák,

Szörme felöltők,
Leánykabátok,
Gyermekefelöltők,
Angol kosztümök,
Divat bluzok,
Pongyolák, Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.